

TRENER

broj 99
jun 2018.
godina **XXII**

magazin udruženja košarkaških trenera



Pedro Martinez

**ČAST JE BITI
PREDAVAČU SRBIJI**

Ivan Jeremić



**Naša klinika
- najbolja
u Evropi**

Igor Kokoskov



**Srbin koji
piše NBA
istoriju**

BASKETBALL CLINIC
BELGRADE 2018

BCB 2018 **PROGRAM**

Hala sportova "Ranko Žeravica"

Adresa: Pariske komune 20, Novi Beograd, Srbija

SUBOTA 30.06.2018.

- 09.00 - 11.00** **Prijava trenera**
- 10.50 - 11.00** **Otvaranje BCB 2018**
- 11.00 - 12.30** **Aleksandar Džikić**
„Zonski presing 2-2-1 sa prelaskom u odbranu u zoni šuta“
- 12.30 - 14.00** **Kyle Keller**
„Kontinuirani napad sa korišćenjem blokada“
- 14.00 - 14.30** **Pauza**
- 14.30 - 16.00** **Aleksandar Džikić**
„Saradnja u napadu - koncepti i ideje“
- 16.00 - 17.30** **Pedro Martinez**
„Modeli agresivne PNR odbrane“
-

NEDELJA 01.07.2018.

- 09.30 - 10.00** **Prijava trenera**
- 10.00 - 11.30** **Darko Rajaković**
„Razvoj igrača u NBA sistemu“
- 11.30 - 13.00** **Kyle Keller**
„Vežbe i ideje za presing“
- 13.00 - 13.30** **Dodela nagrada**
- 13.30 - 15.00** **Pedro Martinez**
„Savremeni napadački koncept u evropskoj košarci“
-

BCB 2018 **OFFICIAL SCHEDULE**

Hala sportova "Ranko Zeravica"

Address: Pariske komune 20, New Beograde, Serbia

SATURDAY 30.06.2018.

- 09.00 - 11.00** **Registration of participants**
- 10.50 - 11.00** **Opening Ceremony**
- 11.00 - 12.30** **Aleksandar Dzikić**
„Zone press 2-2-1 back to shooting zone defense“
- 12.30 - 14.00** **Kyle Keller**
„Continuity Offenses with usage of the screens“
- 14.00 - 14.30** **Break**
- 14.30 - 16.00** **Aleksandar Dzikić**
„Offense - Basic concepts and ideas“
- 16.00 - 17.30** **Pedro Martinez**
„Models of aggressive Pick & Roll defense“
-

SUNDAY 01.07.2018.

- 09.30 - 11.00** **Registration of participants**
- 10.00 - 11.30** **Darko Rajaković**
„Players Development in NBA System“
- 11.30 - 13.00** **Kyle Keller**
„Drills and ideas for pressure defense“
- 13.00 - 13.30** **Awards for 2018**
- 13.30 - 15.00** **Pedro Martinez**
„Modern offensive concepts in European Basketball“
-

TRENER

Naših sedamnaest

Iskreno sam uveren da je čast biti predsednik UKTS, a posebna privilegija poželeti dobrodošlicu trenerima na Basketball clinic Belgrade.

Pre svega, reč je o događaju od izuzetnog značaja kada je u pitanju stručno usavršavanje košarkaških trenera. S ponosom ističem da je pred nama sedamnaesta, u kontinuitetu, Basketball clinic Belgrade. Sedamnaest godina, generacije trenera, bez obzira na to ko je na čelu UKTS, mi sasvim izvesno zajednički pravimo, iz godine u godinu, novi iskorak u čuvanju i unapređenju našeg brenda, po kome je naše udruženje, pored ostalog, steklo visok ugled u košarkaškom svetu daleko van granica naše zemlje.

Sasvim je sigurno da su za kvalitet BCB najzaslužniji treneri iz Srbije i inostranstva koji s pažnjom i uvažavanjem prate ovaj događaj. Imidž ovakvom stručnom seminaru svakako daje i visok ugled naših vrhunskih trenera, koji su, bez sumnje, garancija visokih standarda postavljenih pred one koji se neposredno bave pripremom i organizacijom BCB. Taj ugled i novostečena znanja baštine i generacije naših trenera koji decenijama rade gotovo u svim zemljama u svetu u kojima se igra košarka.

U krajnjem, smatramo da je doprinos naših trenera činjenici da smo zemlja košarke primaran. Stručno usavršavanje svojih članova, košarkaških trenera, jeste i ostaće osnovni zadatak i obaveza UKTS. Očigledno je da se taj rad, uslovno rečeno, isplati, i to u interesu košarkaške igre.

Sve rečeno je doprinelo da svoj doprinos ovom visokocenjenom stručnom skupu daju ugledni predavači. To je posebna čarolija koja, kada je BCB u pitanju, privlači ne samo naše trenere već i one iz mnogih evropskih zemalja, a neretko i sa nekih dalekih destinacija.

Smatrajući za svoju obavezu, u UKTS smo se i ove godine potrudili da predavači budu treneri koji iza sebe imaju izuzetno uspešne karijere i dugujemo im veliku zahvalnost. Uostalom, treba imati trenersko ime, mnogo znanja i kreativnih sposobnosti, pa u Srbiji izaći pred hiljadu trenera i održati stručno predavanje.

To je istovremeno jedinstvena šansa za sve naše trenere da obogate svoje znanje i u susretu sa kolegama izmene iskustva u radu sa terena i košarkaške klupe. Naravno da uvek ima izuzetaka. Naša obaveza u Udruženju je da što manje trenera propusti ovakvu priliku. U ostvarenju našeg cilja, stručnog usavršavanja trenera, imamo izuzetnu podršku Košarkaškog saveza Srbije, a odnedavno, u vidu Zakona o sportu, i Vlade Republike Srbije. Podsetimo, pored potrebe za usavršavanjem, prisustvo na BCB je uslov za produženje licence.

Ipak, mi treneri Basketball clinic Belgrade, pored šanse za sticanje novih znanja, doživljavamo i kao istinski košarkaški praznik koji pripada nama, ali i svima kojima je do košarke stalo i koji vole ovu čarobnu igru pod koševima.

Dobro došli na 17. Basketball clinic Belgrade.

Ivan Jeremić, predsednik UKTS

Our seventeen

I am sincerely convinced that it is an honor to be the president of the UKTS, and a special privilege to welcome the coaches at the Basketball Clinic Belgrade. Above all, the event is of exceptional importance when it comes to the professional development of basketball trainers. I am proud to point out that we are in the seventeenth continuous year of Basketball Clinic Belgrade. Seventeen years, generations of coaches, no matter who is the head of the UKTS, we are quite certainly, jointly making, from year to year, a new step in protecting and improving our brand which gave our association, among other things, the reputation in the basketball world far beyond the borders of our country.

It is quite certain that coaches from Serbia and abroad who are watching this event with care and appreciation should take all the credit for quality of the BCB. We have the image of such an expert seminar certainly thanks to high reputation of our top coaches who are, without a doubt guarantee of high standards that are set before those who directly deal with the preparation and organization of the BCB. This reputation and newly-acquired knowledge, are kept by generations of our coaches who have been working for decades in almost all countries around the world, wherever basketball is played.

Ultimately, we believe that the contribution of our coaches to the fact that we are the land of basketball is a primary one. Professional training of its members, basketball coaches, is and will remain the basic task and obligation of the UKTS. Obviously, this work, conditionally speaking, is worth the money, and is in the interest of basketball.

Everything that I have mentioned contributed that renowned lecturers participate in this highly valued expert gathering. It is a special magic that, when it comes to BCB, attracts not only our coaches, but also from many European countries, and often from some distant destinations.

Considering this our obligation, we in UKTS have tried this year to have as our lecturers coaches with successful careers, and we owe them great gratitude.

After all, it is necessary to be a big coach, have a lot of knowledge and creative abilities, to come before close to one thousand coaches in Serbia and hold a professional lecture.

At the same time, this is a unique opportunity for all our coaches to enrich their knowledge meeting their colleagues and exchanging experiences with them from the basketball courts. Of course, there are always exceptions. Our obligation in the Association is that as few coaches miss such an opportunity. In achieving our goal, professional training of coaches, we have the exceptional support of the Basketball Association of Serbia, and recently, in the form of the Law on Sports from the Government of the Republic of Serbia. Let us recall, in addition to the need for improvement, presence at the BCB is the condition for the extension of the license.

However, we the coaches, in addition to the chance to acquire new knowledge, think of the Basketball Clinic Belgrade as a true basketball holiday, that belongs to us, but also to all who care for basketball and who love this magical game.

Welcome to the 17th Basketball Clinic Belgrade.

Ivan Jeremic, President of UKTS

Impresum

Osnivač i izdavač: Udruženje košarkaških trenera Srbije, Beograd, Sazonova 83 ■ **Za izdavača:** Ivan Jeremić ■ Glavni i odgovorni urednik: Mirko Polovina, mppolovina@gmail.com
 ■ **Izdavački savet:** dr Vladimir Koprivica, Borivoje Cenić, Veselin Matić, Aleksandar Ostojić, Milka Mrđa, Milan Tasić. ■ **Design&Layout:** Studio Platinum. ■ **Dijagrami:** Marko Mrđen
 ■ **Prevod:** Nina Vidosavljević i Filip Simić ■ **Lektura i korektura:** Branislava Cvetković ■ **Adresa redakcije:** Beograd, Sazonova, 83 ■ **e-mail:** ukts@ukts.rs
 ■ **Telefon:** +381 11 34 00 852 ■ **Fax:** +381 11 34 00 851 ■ **Štampa:** Birograf Comp, Zemun ■ **Tiraž:** 1.000 primeraka ■ **Časopis izlazi dvomesečno**
 ■ Rešenjem Ministarstva za informacije Republike Srbije br. 651-03-00323/1999-03, od 17. 1. 2000. god. „Trenner“ je upisan u registar javnih glasila, pod rednim brojem 2928

Čast je biti predavač u Srbiji

Proleće 1990. Huventud smenjuje trenera Herba Brauna i postavlja Pedra Martineza, koji u tom času ima samo 29 godina. Do tada je radio u mladim kategorijama kluba iz Badalone i bio trostruki prvak Španije u juniorskoj kategoriji. Huventud stiže do finala Kupa Koraca, usput eliminiše Zadar u grupi i Bosnu u polufinalu. Rival u finalu je Skavolini sa takođe mladim trenerom Serđom Skariolom. U prvom meču u Pezaru Huventud je slavio 99:98 (Đordi Viljakampa 29 poena), u Badaloni je bilo 96:86 (Hose Antonio Montero 28). Koraceva „levica“ stigla je u Badalonu, a mladi Pedro Martinez osvojio prvu titulu i briljantno počeo karijeru koja traje.

Punih 28 godina kasnije Pedro Martinez dolazi u Beograd da na tradicionalnom seminaru u organizaciji Udruženja košarkaških trenera Srbija mladim kolegama prenese nešto od svog bogatog iskustva. Iako je bio usred finala plej-ofa, koje je njegova Baskonija igrala sa Real Madridom, ljubazno se, odmah po prijemu SMS-a, javio da za „Trener“ kaže nešto o svom dolasku u Beograd.

Pre svega, za mene je velika čast što ću biti predavač u Srbiji, zemlji koja je dala toliko velikih trenera i koja je odavno ustanovila svoju trenersku školu. Drugo, znam ko je sve bio predavač na ovoj prestižnoj trenerskoj klinici, jednoj od najcenjenijih u Evropi. Poziv je veliko priznanje meni lično, ali i španskoj trenerskoj školi kojoj pripadam – rekao je Martinez.

Da li ste odlučili šta će biti tema vaših predavanja?

Dogovaram se sa organizatorima, verujem da ću prvo govoriti o odbrani protiv pick n'rolla, a druga tema će biti napad iz tranzicije. Ostalo je da definišemo još neke detalje jer ja ovih dana, zbog finala ACB, nisam još posvećen onome što me čeka u Beogradu, ali biće vremena da se spremim. U principu, volim da učestvujem na ovakvim seminarima jer znam da svako iskustvo pomaže trenerima koji počinju. Svi smo nekada bili mladi i svima je bio dragocen savet starijih, iskusnijih kolega.

Naravno, bio je više puta u Beogradu, ali priznaje da naš glavni grad ne poznaje:

Kad dođeš s ekipom, a bio sam dosta puta, jedino što vidiš su hotel i dvorana. Neće mnogo bolje biti ni sada jer ostajem kratko, ali meni, kao čoveku iz košarke, uvek prija kada sam u zemlji u kojoj se košarka voli i razume. A Srbija ima ogromnu tradiciju kad je reč i o igračima i o trenerima.

Pedro Martinez je u decembru proslavio 800. utakmicu u ACB ligi i po tome je drugi trener. Ispred je samo Aito Garsija Reneses sa 1.077, ali sa mnogo više godina i staža. Budući da ostaje u Vitoriji i naredne sezone, približiće se broju od 900 utakmica. Najveći uspeh ostvario je prethodne sezone, kada je sa Valensijom osvojio titulu prvaka pobedivši u finalu Real Madrid. Od titula

ima i španski Superkup iz 2006, sa Đironom je 2008. bio finalista ondašnjeg ULEB kupa, sa Valensijom 2017. finalista Kupa kralja. Reprezentaciju Španije do 23 godine doveo je 1994. do bronzane medalje na Evropskom prvenstvu u Ljubljani.

Radio je u 10 klubova ACB lige, u nekoliko navrata. Najduže se zadržao u Gran Kanariji, u prvom mandatu proveo je tri godine, u drugom pet. U Manresi je na početku karijere bio četiri sezone (1990/1994) i u sezoni 2014. U Estudijantesu i Valensiji je proveo po dve sezone, prošao kroz Sevilju, Salamanku, Menorku, Ourense, bio na Tenerifima, u Vitoriji je prvi put radio 2005... U sezoni 2016/17. bio je proglašen za trenera godine u Španiji.

Odlikuje se mirnoćom, retko kad gubi živce, još ređe dobija tehničke greške jer sudijama, osim u retkim prilikama, ne daje povod. Za igrače uvek ima pravi savet, a onima koji ga budu slušali u Beogradu imaće šta da (po)kaže. ●

Vladimir Stanković

Pre svega, za mene je velika čast što ću biti predavač u Srbiji, zemlji koja je dala toliko velikih trenera i koja je odavno ustanovila svoju trenersku školu. Drugo, znam ko je sve bio predavač na ovoj prestižnoj trenerskoj klinici, jednoj od najcenjenijih u Evropi.



It's an honor to be a lecturer in Serbia

Spring 1990. Juventud sack coach Herb Brown and appoint Pedro Martinez, who at that time had only 29 years old. Until then he was working in the younger categories of the club from Badalona and was three-time champion Spain in the younger categories. Juventud reaches Korac Cup final, eliminates Zadar in the group and Borsna in the semifinals. Rival in the finals was Scavolini with also young coach Sergio Scariolo. In the first match in Pesaro Juventud won 99-98 (Jordi Villacampa 29 points). In Badalona the result was 96-86 (José Antonio Montero 28 points). Korac's trophy has arrived in Badalona and young Pedro Martinez won the first title and brilliantly started a career that lasts until today.

Full twenty-eight years later, Pedro Martinez arrives in Belgrade for a traditional seminar organized by the Association of basketball coaches of

Serbia in order to convey younger colleagues something of his rich experience. Although he was in the middle of the finals series that his Baskonia played with Real Madrid, immediately upon receiving SMS messages, he kindly agreed to say for „Trenner” something about his arrival in Belgrade.

First of all, it is a great honor to be a lecturer in Serbia, a country that has given so many great coaches and which has established its coaching school long time ago. Secondly, I know who the former lecturers were at this prestigious coaching clinic, one of the most respected in Europe. The call is a great recognition for me personally, but also to the Spanish coaching school to which I belong - Martinez said.

➤ *Have you decided what will be the theme of your lectures?*

I am making deals with the organizers, I believe I'm going to talk first about defending against

„pick'n'roll” and other theme will be the transition offence. All that is left is to define some of the details because these days, because of the final of the ACB, I haven't committed to what awaits me in Belgrade, but there will be time to get ready. In general, I like to participate in these seminars because I know that each experience helps coaches who are starting. We all used to be young and advice of older, more experienced colleagues was valuable for all of us.

➤ *He was several times, of course, in Belgrade but he acknowledges that he doesn't know our capital:*

When you come with the team, and I've been a lot of times, all you can see are the hotel and the arena. It will not be a lot better now because I will remain shortly, but as a man of basketball, I always feel good when I'm in the country where basketball is loved and understood. And Serbia has a huge tradition of players and coaches.

Pedro Martinez has celebrated his 800. match in the ACB League in December and is in the second place in that respect. Only coach with more games is Aito Garcia Reneses with 1,077 but with much older and with more seasons under his belt. Because he will stay in Vitoria next season, he will come close to the number of 900 games. He achieved his biggest success last season when he won the title with Valencia, defeating Real Madrid. He has won Spanish „Super Cup” in 2006. With Girona, in 2008. he was the ULEB Cup finalist. In the 2017. he was the finalist of the Kings Cup with Valencia. He led Spain's national U-23 team to the bronze medal at the European Championships in Ljubljana in 1994.

He worked in 10 ACB League clubs, in the few on two occasions. The longest period was in Gran Canaria, in the first term he spent three years, in the second five. At the beginning of his career he spent four seasons (1990-1994) in Manresa as well as the 2014 season. In Estudiantes and Valencia he has spent two seasons, passed through Seville, Salamanca, Menorca, Ourense, went to Tenerife, worked for the first time in Vitoria in 2005... He was named coach of the year in Spain in 2017.

He is characterized by calmness, rarely loses his temper, and even less rarely gets called for technical mistakes because, except in rare occasions, he does not give referees a reason. For the players, there's always the great advice and to those who will listen to him Belgrade, he will have a lot to show and tell. ●

Vladimir Stankovic



Naša klinika - najbolja u Evropi

Sredinom juna predsednik Udruženja košarkaških trenera Srbije Ivan Jeremić skoro da nije imao trenutak slobodnog vremena. Višemesečni trud koji su on i njegove brojne kolege i pomoćnici uložili da Beogradska trenerska klinika uspe bližio se konačnom ispitu. Sve što su uradili biće ocenjeno od 30. juna do 1. jula kad se u Beogradu, u hali „Ranko Žeravica“, okuplja svetski košarkaški krem i kada će stotine mladih stručnjaka doći da uče i obogate svoja znanja.

– Kao i svih prethodnih godina, očekujem maksimalan kvalitet predavanja, veliki broj trenera koji će doći da gledaju i, što je dobro u poslednje vreme, sve više i više trenera iz inostranstva. Što je dobro, širimo našu kliniku i u inostranstvu. Ovo je sedamnaesta po redu pod imenom – Basketball clinic Belgrade - kaže Ivan Jeremić.

➤ *Prvi put je klinika u hali „Ranko Žeravica“?*

– Jeste. Vratili smo košarku u bivšu Halu sportova, koja se sada zove „Ranko Žeravica“. Sada smo prvi put tamo. To je košarkaška hala i svi smo veoma uzbuđeni zbog toga. Svih ovih prethodnih godina klinika je bila u

Šumicama, odlučili smo se za promenu između ostalog i zato jer su Šumice prošle godine postale tesne za sve trenere koji su bili prisutni. A ove godine očekujemo još veći broj gostiju.

➤ *Možete li da predstavite najpoznatije predavače koji će se ovog juna pojaviti u hali „Ranko Žeravica“?*

– Tendencija svake klinike je dovođenje najboljih svetskih trenera koji rade u Evropi, znači u evropskim klubovima, kao i u NBA, odnosno u američkoj univerzitetskoj košarki. I ove godine smo to ispoštovali. Tu je, pre svega, naš trener Aleksandar Džikić. Veliki trener, znamo šta je sve ove godine osvojio sa ekipom Budućnosti. Džikić je dugogodišnji saradnik UKTS i dao je nemerljiv doprinos u organizaciji i predavanjima na prethodnim klinikama. Zatim, tu je Pedro Martinez, trener španske Baskonije koja je godinama u vrhu španske i evropske košarke. On je prošle godine proglašen trenerom godine u Evrokupu, a tada je vodio ekipu Valencije, prvaka Španije za 2017. Iz Amerike nam stiže Kajl Keler. To je trener koji je godinama bio pomoćnik u najjačim timovima univerzitetske NCAA lige, kao što su Luizijana Tek, UTEP, Oklahoma Stejt, Kansas i

Predsednik Udruženja košarkaških trenera Srbije sa ponosom ističe da je Beogradska trenerska klinika stekla neverovatan ugled u svetu, pre svega zahvaljujući ljudima koji su utkali svoj rad u našu košarku u prethodnih više od pola veka i čiji doprinos se ne zaboravlja



Our clinic - the best in Europe

In mid-June, the president of the Association of Basketball Coaches of Serbia, Ivan Jeremic, almost did not have a moment of free time. Months and months of effort that he and his numerous colleagues and assistants have invested in the Belgrade Coaching Clinic has led them close to the final exam. Everything they did will be rated from June 30 to July 1, when the world basketball elite is gathered in Belgrade, in the Ranko Žeravica Hall, and when hundreds of young experts will come to learn and enrich their knowledge.

– As in all previous years, I expect the maximum quality of lectures, a great number of coaches who will come to watch and, which is good lately, more and more trainers from abroad. That is good, we are expanding our clinic abroad. This is the seventeenth one under the name - Basketball clinic Belgrade - says Ivan Jeremic.

➤ *For the first time, the clinic is in the Ranko Žeravica Hall?*

– Yes, we returned basketball to the former Hall of Sports, now called „Ranko Žeravica“. Now we are there for the first time. This is a basketball hall and we are

all very excited about this. All these past years, the clinic was in Šumice, we decided to change, among other things, because Šumice last year became too small for all the coaches who were present. And this year we expect even more guests.

➤ *Can you present the most famous lecturers who will appear in the Ranko Žeravica Hall this June?*

– The tendency of every clinic is to bring in the best coaches of the world, those working in Europe, in European clubs, as well as in the NBA and American college basketball. This year we have succeeded again in doing that. First of all, our coach Aleksandar Džikić will be there. A great coach, we know what he has won with the Budućnost this year. Džikić is a long-time collaborator of the UKTS and has made an incredible contribution to the organization and lectures at previous clinics. Then, there is Pedro Martinez, coach of the Spanish Baskonia who has been at the top of Spanish and European basketball for years. Last year he was named coach of the year at Eurocup, when he led the Valencia team, Spain's champion for 2017. Kyle Keller comes from America. He is a coach who has been an assistant in the strongest teams of the NCAA for years, such as Louis Tex, UTEP, Oklahoma State, Kansas, and Texas A & M. Kyle accepted with great pleasure the invitation to our clinic. This year, like every other, we want to promote a young successful coach. We chose Darko Rajakovic, assistant coach in Oklahoma City Thunder, the NBA team that reached the playoffs this year. He also worked in NBDL, was the first coach of their development team for years, one of the first assistants to Scott Bruce who is now running Washington Wizards. Darko started his career in Borac from Cacak, then he was coach in Red Star, then in the Spanish club Toleladones, and then moved to America where he made a great career.

➤ *What kind of activities are provided for during the clinic?*

– Traditionally, at the clinic, we have every year declared the winners of all categories in Serbia. Starting with the pioneers, all ranks and all coaches will be rewarded. Then there will be, as always, the promotion of some basketball books. This is an opportunity to thank our sponsors who are always there. These are our friends, comrades. I do not want to boast, but all the lecturers come completely free, without any material compensation. They will lecture pro bono, first of all thanks to our friends who help us. In the US, Igor Kokoskov is helping us, for years, then our former player Stevan Petrović, and in Europe, the European coaching organization helps us by sending coaches. Naturally, numerous coaches from Serbia that come here are completely free. In fact, all of them are honoured to come to our clinic.

➤ *Our coaching clinic already has such a reputation in the world to assume that all the guests gladly responded?*

– Gladly, with enthusiasm from everyone. Although

The President of the Association of Basketball Coaches of Serbia is proud to point out that the Belgrade Coaching Clinic has gained an incredible reputation in the world, primarily thanks to people who have embarked on their work in our basketball over the past more than half a century and whose contribution is not forgotten



Mislim da je najbolji pokazatelj broj trenera koji po završetku svakog predavanja prilazi treneru da ga pita i diskutuje sa njim. Čak smo poslednjih godina organizovali i konferencije kako bi mladi treneri pitali predavače sve što ih interesuje

Zahvalnost UKTS

Predsednik Jeremić je, povodom BCB 2018, posebno izrazio zahvalnost onima koji su uložili sredstva, trud i znanje da ovaj događaj dobije novi kvalitet: - Zahvalio bih se u ime KSS našim prijateljima- sponzorima. Tradicionalno, sa nama je Beobasket i Miško Raznjatović. Pridružili su nam se: Novkol-Miloš Hranisavljević, Koto-Zlatan Tomić i DVS-Aleksandar Damjanović Svakako bih istakao i ovom prilikom zalaganje članova Upravnog odbora, redakcije TRENER i brojnih novinara drugih redakcija koji nas godinama prate. Ogroman trud u organizaciju uložila je i naša kancelarija uz podršku trenera-volontera, istakao je predsednik Jeremić.

Teksas A&M. Kajl je sa velikim zadovoljstvom prihvatio poziv na našu kliniku. Ove godine, kao i svake prethodne, želimo da promovišemo nekog mladog uspešnog trenera. Odlučili smo se da to bude Darko Rajaković, pomoćnik trenera u Oklahoma Siti Tanderu, NBA timu koji je ove godine igrao plej-of. Radio je i u NBDL, bio je prvi trener njihove razvojne ekipe godinama, jedan je od prvih asistentata Skota Bruksa koji sada vodi Vašington Vizardse. Darko je počeo karijeru u Borcu iz Čačka, zatim je bio trener u Crvenoj zvezdi, pa u španskim klubovima Torealadones, a onda se preselio u Ameriku gde je napravio sjajnu karijeru.

➤Kakve propratne aktivnosti su predviđene uz kliniku?

- Tradicionalno, na klinici imamo svake godine proglašenje pobednika svih kategorija u Srbiji. Počev od pionira, svi rangovi i svi treneri će biti nagrađeni. Zatim će tu biti, kao i uvek, promocija nekih košarkaških knjiga. Ovo je prilika da se zahvalimo i našim sponzorima koji su uvek tu. To su naši prijatelji, drugovi. Neću da se hvalimo, ali svi predavači dolaze potpuno besplatno, bez ikakve materijalne nadoknade. Predavače bez dinara, odnosno bez penija, pre svega zahvaljujući našim prijateljima koji nam pomažu. U Americi nam pomaže Igor Kokoškov, i to već godinama, zatim naš bivši igrač Stevan Petrović, a u Evropi Evropska trenerska organizacija nam pomaže tako što nam šalje trenere-predavače. Naravno, i brojni treneri iz Srbije koji ovde dolaze potpuno besplatno. Zapravo, svima njima je čast doći na našu kliniku.

➤Naša trenerska klinika ima već toliki ugled u svetu da pretpostavljam da su se svi gosti rado odazvali?

- Rado, sa oduševljenjem, i to svi. Mada je mali problem dovesti američke trenere, koji nisu toliko upoznati sa evropskom košarkom. Međutim, Kajl Keler se raspitao o nama, razgovarao je sa nekim predavačima koji su ranijih godina bili ovde i kad je čuo šta je i kakva je naša klinika sa oduševljenjem je prihvatio poziv. To je posledica utiska trenera koji su ovde bili prethodnih godina, sa oduševljenjem koje nisu krili napuštali su Beograd.

➤Koliko je to napor za vas, kao Udruženje trenera Srbije, organizovati jednu ovakvu manifestaciju?

- Vrlo je teško. Prvo, mi ne zarađujemo kroz ovu kliniku, pa je ona apsolutno besplatna za sve trenere našeg Udruženja. Znači, našim trenerima dajemo besplatno nešto vrhunsko. Međutim, veliki je problem sa stranim trenerima koji sami moraju da plate kotizaciju. Za srpske trenere sve je besplatno. Veliki je napor i sponzora koji su sve ove godine sa nama. Pre svega Beobasket, ali tu su i drugi. Miško Ražnatović je godinama uz nas, ali ima tu i niz naših bivših trenera koji su uspešni biznismeni i koji nam godinama pomažu, daju podršku, pa brojni prijatelji... Ranije je bilo mnogo lakše. Teško je, ali isplivamo. Kvalitet klinike svake godine ide sve više i više, naš trud se prepoznaje u svetu. Mnogo trenera dolazi iz Azije, kao i iz Afrike. Zanimljivo je da je naša klinika u hijerarhiji evropskih trenerskih klinika u samom vrhu. Praktično je prva i nosi određeni broj bodova koji su potrebni da bi treneri dobili licence. Što kod nas, što u Evropi. Naša klinika je na prvom mestu što se tiče broja bodova koje nosi težina klinike.

➤Sećate li se prve Beogradske klinike kojoj ste prisustvovali?

- Uh, davno je to bilo, ne mogu tačno da se setim kada. Znam samo da je Udruženje trenera vodio gospodin Slobodan - Piva Ivković. On je bio veliki trener, između ostalog i moj trener u Radničkom. Ja sam bio igrač i trener na Crvenom krstu. Ne toliko uspešan kao igrač, a kao trener tamo sam počeo. To je bilo turbulentno vre-

me, a Piva ga je prepoznao. I mi smo se, kao Udruženje košarkaških trenera Srbije izdvojili pre raspada Jugoslavije. Tako da kad je Srbija kao država postala samostalna, mi smo već imali dosta iskustva u organizaciji klinika.

➤Mislim da je prilika da sada, pored Pive Ivkovića, pomenemo još neke velike trenere koji su doprineli da Beogradska klinika bude to što je danas.

- Piva je bio osnivač, od prvog dana smo bili zajedno. Sećam se kad smo on i ja u hali „Pionir“ čistili i donosili stvari od naših kuća za potrebe klinike. Ja sam odone doneo telefon. Bio sam tada student, mlad, kad smo pravili Udruženje trenera od prvog dana sam bio tu, pomagao sam. Naravno, tu su bili Duda Ivković, Željko Obradović, Čivija Kovačić i Aca Petrović. Njih četvorica su bili predsednici Udruženja košarkaških trenera Srbije, ja sam peti predsednik. Bilo je tu mnogo, zaista mnogo ljudi, trenera i bivših igrača koji su pomogli i dali veliki doprinos, zaista ne bih želeo bilo koga od njih da preskočim.

➤Kakva su iskustva poslednjih godina, imate li povratne informacije od trenera koji su prisustvovali klinici, koliko im je pomoglo to iskustvo? Mislim pre svega na mlade trenere.

- Mislim da je najbolji pokazatelj broj trenera koji po završetku svakog predavanja prilazi treneru da ga pita i diskutuje sa njim. Čak smo poslednjih godina organizovali i konferencije kako bi mladi treneri pitali predavače sve što ih interesuje. Zanimljivo je da je, na primer, prošle godine Joan Plaza, trener Unikahae, na svoju inicijativu ubacio jedno predavanje više. Odradio ga je ujutro. Imao je pre toga dva predavanja, u subotu i nedelju, ali je zakazao još jedno. Znači, nije lako treneru izaći pred 1.500 ljudi. Pred tolikim brojem ljudi koji se bave istim poslom, košarkom. To je vrlo teško. Imao sam slučajeve da su mi veliki treneri prilazili, i govorili: „Prijatelju, nikad nisam imao ovakvu tremu, a igrao sam utakmice i pred deset hiljada ljudi.“ Ostale klinike u Evropi nemaju više od sto pedeset, dve stotine posmatrača. Mi smo prešli broj od hiljadu i pet stotina!

➤Postoje brojne slične klinike u svetu. Kakvu saradnju imate sa njima?

- Najiskreniji odgovor je: svi žele saradnju sa nama! Postoji saradnja, ali što se Evrope tiče - mi smo avangarda. Sve klinike, sva udruženja trenera u Evropi traže našu pomoć što se tiče trenerske organizacije, kako funkcionise, kako se organizuje klinika... Mi vrlo rado svima izlazimo u susret, širimo naša iskustva, dajemo im sve informacije bez ijednog problema jer mi nemamo šta da krijemo. Sve ovo što smo dosad uradili - to smo uradili na ime trenera koji su to zaslužili u prethodnih 50-60 godina. Nijednog starog trenera nismo zaboravili, o svima vodimo računa, brinemo da ono što su oni ostavili mi sada nastavimo da radimo po tim njihovim principima.

➤Kad počinje rad na organizaciji klinike 2019?

- Ove godine, posle kraja klinike, mesec dana ćemo svoditi račune, a onda početkom avgusta počinjemo da radimo na sledećoj klinici. Neću da se hvalim, ali već smo „u priči“ sa trenerima za sledeću godinu! Prvenstveno američkim trenerima. Napravili smo veliko ime, pre svega kod trenera američkih univerziteta čiji treneri su oduševljeni našom klinikom. Čak i konzervativni treneri, oni što bi se reklo starog kova. Desilo nam se da je jedan od tih trenera rekao da mu je žao što ide kući i da bi voleo da bar još tri dana ostane ovde. Eto, taj čovek po svojoj volji radi na našoj promociji i sa kim god razgovara on priča sve najlepše o našoj klinici. ●

Aleksandar Ostojić

it is a small problem to bring American coaches, who are not so familiar with European basketball. However, Kyle Keller was inquiring about us, he talked with some of the lecturers who had been here in the previous years and when he heard how our clinic works he accepted the call with enthusiasm. This is a consequence of the impression of the trainers who were here in previous years, they left Belgrade with the joy about their experience that they did not hide.

› **How much trouble is it for you, as the Association of Serbian Coaches, to organize an event like this?**

- It's very difficult. First, we do not make money through this clinic, so it is absolutely free for all the coaches of our Association. So, we give our coaches something superb for free. However, it is a big problem with foreign coaches who have to pay registration fee themselves. For Serbian coaches it's all free. Great is the effort of our sponsors who have been with us all these years. First of all Beobasket, but there are others. Miško Ražnatović has been with us for years now, but there is also a number of our former coaches who are successful businessmen and have been helping us for years, giving support, we have numerous friends ... Previously, it was much easier. It's difficult, but we are managing. The quality of the clinic goes higher and higher every year, our efforts are recognized worldwide. Many coaches come from Asia, as well as from Africa. It is interesting that our clinic is in the hierarchy of European coaching clinics at the very top. It is practically the first and it carries a number of points that are needed for coaches to get licenses. In Serbia and in Europe. Our clinic is the first in terms of the number of points that carries the weight of the clinic.

› **Do you remember the first Belgrade Clinic you attended?**

- Oh, it was a long time ago, I cannot remember exactly when. I only know that the Association was led by Mr. Slobodan - Piva Ivkovic. He was a great coach, among other things, my coach in Radnicki. I was a player and coach on the Crveni krst (well known Belgrade-neighbourhood, translator's note). Not really successful as a player, but as a coach I started there. It was a turbulent time, and Piva recognized it. And we, as the Association of Basketball Coaches of Serbia, have separated before the breakup of Yugoslavia. So when Serbia became independent as a state, we already had a lot of experience in organizing the clinics.

› **I think that this is the opportunity mention, besides Piva Ivkovic, some other great coaches who have contributed so that Belgrade Clinic can be what it is today.**

- Piva was the founder, we were together since the first day. I remember when he and I in the hall „Pionir“ cleaned and brought things from our houses for the needs of the clinic. I brought the phone from home. I was then a student, young man, when we created the Association of Coaches from the first day I was there, helping. Of course, there were Duda Ivkovic, Zeljko Obradovic, Civjko Kovacic and Aca Petrovic. The four of them were the presidents of the Association of Basketball Coaches of Serbia, I am the fifth president. There were many, really many people, coaches who helped and made great contributions, I really would not want to skip any of them.

› **What are the experiences of the past years, do you have feedback from trainers who attended the clinic, and how much did this experience help them? I am thinking, first of all, of young coaches.**



- I think that the best indicator is the number of coaches who at the end of each lecture approach the coach to ask him and discuss with him. We have even organized conferences in recent years so that young coaches can ask their lecturers everything they are interested in. Interestingly, for example, last year, Joan Plaza, the Unicaja coach, gave a lecture on his own initiative. He did it in the morning. He had two lectures, on Saturday and Sunday, but he set another one. You know, it's not easy for the coach to go out before 1,500 people. Before so many people doing the same job, basketball. It's very difficult. I had occasions that the great coaches approached me and said: „My friend, I never had this kind of jitters, not even when I played games before ten thousand people.“ Other clinics in Europe have no more than one hundred and fifty, two hundred observers. We have passed the number of one thousand and five hundred!

› **There are many similar clinics in the world. What kind of cooperation do you have with them?**

- The most honest answer is: everyone wants to cooperate with us! There is cooperation, but in Europe - we are avant-garde. All clinics, all associations of coaches in Europe are looking for our help regarding the coaching organization, how it works, how the clinic is organized ... We are very happy to help everyone, widen our experiences, and give them all information without any problem because we do not have anything to hide. All of what we have done so far - we did it in the name of the coaches who deserved it in the past 50-60 years. We have not forgotten any old coach, we keep an eye on everyone, we ensure that what they have left us is continued to be worked upon according to these principles. ●

Aleksandar Ostojić

Preparations have already started

› **When will you start working on the clinic 2019?**

- This year, after the end of the clinic, we will be gathering impressions for a month, and then at the beginning of August we will start working at the next clinic. I do not want to boast, but we are already talking with coaches for the next year! Primarily American coaches. We made a great name for ourselves, first of all with coaches on American universities who were delighted with our clinic. Even conservative coaches, old school ones. One of these coaches said that he was sorry to go home and that he would like to stay here for at least another three days. This man works on our promotion at all times and with whomever he speaks he talks all the best about our clinic.



Beograd iskustvo za pamćenje

Sada imam priliku da podelim znanje u Beogradu sa drugim srpskim trenerima i to je stvarno nešto posebno za mene lično

Tradicija Beogradske košarkaške klinike da svake godine predavanje održi neko od američkih trenera nastaviće se i ove godine. Pravo iz NCAA u halu „Ranko Žeravica“ 30. juna i 1. jula stiže nam Kajl Keler.

On potiče iz Dalasa u Teksasu, pohađao je univerzitet Oklahoma Stejt gde je igrao bejzbol. Oženjen je sa Čonsi Keler i imaju ćerku Kenzi i sina Kempera, a trener Keler ima bačelor diplomu iz poslovnog upravljanja sa univerziteta Oklahoma Stejt i master diplomu iz ljudskih odnosa i njihove supervizije s Luizijana Teka. Rođen je 16. januara 1968. godine i trenutno je glavni trener univerziteta „Stiven F. Ostin“, ekipe „drvoseča“, Lumberjacks na engleskom. Tu je već dve sezone, a ove godine je ušao i u plej of pošto je u regularnom delu imao skor 28-7.

Trener Keler je dugo važio za jednog od vodećih asistenata mnogih NCAA timova (Luizijana Tek gde je počeo u periodu 1990-94, UTEP, Oklahoma Stejt, Kansas, Teksas A&M). Bio je u stručnom štabu univerziteta Oklahoma Stejt kada su stigli do završnog turnira NCAA 2004. godine, u Elite eight (elitnih osam) 2000. godine i tri pojavljivanja u 16 najboljih u NCAA. On će održati dva predavanja i podeliti višegodišnje iskustvo rada sa nekim od najuspešnijih koledž timova i trenera (Bil Self, Bili Kenedi, Edi Saton).

Ovo su dovoljni razlozi da stupimo u kontakt sa trenerom Kajlom Kelerom.

➤ *Gospodine Keler, želeo bih da istaknem pre svega*

da nam je veoma drago što ćete doći u Beograd kao predavač i da vam poželim dobrodošlicu u našu zemlju. Možete li nam reći kako se osećate povodom dolaska u glavni grad Srbije, i u samu Srbiju? Takođe, zanima nas i kako se osećate povodom svog učešća na Beogradskoj košarkaškoj klinici 2018 u ulozi predavača.

– Prvo bih voleo da istaknem da je velika čast kada vas neko pozove da predajete na klinici koja je poznata širom sveta i na kojoj su svi američki treneri u prošlosti uživali da predaju. Uzbuden sam što ću imati priliku da podelim svoje ideje sa univerziteta „Stiven F. Ostin“ o tome kako sam naučio ovu divnu igru od onih koje smatram ikonama našeg sporta što se tiče američkih koledža – reč je o trenerima Bilu Selfu i Ediju Satonu iz Kuće slavnih i dvojici trenera koji su prošle sezone vodili svoje ekipe do osmine finala plej ofa – Lenardu Hamiltonu i Biliju Kenediju... To mi veoma laska. Imao sam sreće da učim od najboljih u Sjedinjenim Državama. Sada imam priliku da podelim znanje u Beogradu sa drugim srpskim trenerima i to je stvarno nešto posebno za mene lično. Moram takođe istaći da sam oduševljen što ću imati priliku da učim od drugih, stvarno posebnih trenera, koji će biti na klinici. Ovo će biti iskustvo za pamćenje za mene, posetiću jedan predivan grad prvi put u životu. Jedva čekam da stignem u Beograd.

Pravi školovani džentlmen trener, Kajl Keler obogatiće spisak uglednih predavača BCB i bez sumnje doprineći pronosenju njene slave i ugleda. ●

Filip Simić

Belgrade - memorable experience

Tradition of the Belgrade Basketball Clinic that every year one lecture will be held by one of the American coaches will continue this year. Straight from the NCAA to the Ranko Žeravica Hall on June 30 and July 1 comes to us Kyle Keller. He is from Dallas Texas and he attended the Oklahoma State University where he had played baseball. He is married to Chaunsea Keller and has a daughter Kenzie and son Kemper. Coach Keller has a Bachelor degree of Business Management from Oklahoma State University and a master degree in human relations and supervision from Louisiana Tech. He was born on January 16th 1968 and is currently head coach of „Steven F. Austin” University, the Lumberjacks. He has been there for two seasons already, and this year he entered the national playoffs in the NCAA after the Lumberjacks had a 28-7 score in the regular section.

Coach Keller has long been one of the leading assistants for many NCAA teams (Louisiana, where he started in 1990-94, UTEP, Oklahoma State, Kansas, Texas A & M). He was a member of the Oklahoma State University's professional staff when they reached the NCAA Final four in 2004, Elite eight in 2000 and three appearances in the Sweet 16 of the national league of colleges. He will hold two lectures and share his many years of experience with some of the most successful college teams and coaches (Bill Self, Bili Kennedy, Eddie Sutton).

These were all sufficient reasons for us to contact coach Kyle Keller.

Mr. Keller, I would like to emphasize first and foremost that we are very pleased to have you come to Belgrade as a lecturer and to welcome you to our country. Can you tell us how you feel about the arrival in the capital of Serbia, and in Serbia itself? Also, we are interested in how you feel about your participation at Belgrade Basketball Clinic 2018 as a lecturer.

Firstly, I would like to say what an honor it was to be asked to speak at such a well-known worldwide clinic that your past American coaches have all enjoyed lecturing. I am very humbled and excited to share the ideas from here at 'Stephen F Austin' on how I have learned the game from what I consider US College icons in our sport - hall of fame coaches Bill Self and Eddie Sutton plus two NCAA tournament Sweet 16 coaches from this past season Leonard Hamilton and Billy Kennedy... I have been so fortunate to learn from my countries best! Now the opportunity to share in Belgrade and with other Serbian coaches is truly special time for me personally. I am also thrilled to learn from the other truly special coaches on the panel as well as any coaches that will be in attendance. This for me will be a memorable time to visit one beautiful city in the world for the very First time. I can't wait for the experience.

A great gentleman and great coach, Kyle Keller will enrich the list of distinguished BCB lecturers and undoubtedly contribute to the glorification of its fame and reputation. ●

Filip Simić



Now the opportunity to share in Belgrade and with other Serbian coaches is truly special time for me personally



Naš trener koji već 18 godina radi u Americi nedavno je imenovan za glavnog trenera ekipe Finiks Sans, prvi koji nije rođen u SAD, ali ne zaboravlja svoje srpske kolege, od kojih je mnogo naučio i uvek je spreman da razmeni iskustva s njima.

Prvi neamerički glavni trener u istoriji NBA lige, naš stručnjak Igor Kokoškov, ne propušta da naglasi koliko mu je u radu značila pomoć i podrška iskusnijih srpskih trenera i da s ponosom istakne svoje učešće na Beogradskoj košarkaškoj klinici 2014.

Ovaj četrdesetšestogodišnjak, rođen u Bnatnskom Brestovcu, pre četiri godine je u hali Šumice održao izuzetno zapaženo predavanje na temu „Opcije tranzicije u napadu“. Pažljivo su ga slušali njegove brojne kolege koje toliko ceni - Dušan Ivković, Duško Vujošević, Aleksandar Trifunović, Dejan Milojević, Željko Lukajić i brojni drugi treneri, poznati i slavni, ali i oni koji su upijali svaku Igorovu reč jer su tek počinjali svoju karijeru. Bila je to jedna od klinika koja će dugo ostati u sećanju, jer su, pored Kokoškova, predavanja imali legendarni NBA kouč Berni Bikerstaf, Zoran Lukić (u to vreme trener Nišnjeg Novgoroda), zatim Sergej Ostojić, profesor doktor Branko Markovski... Igor Kokoškov je održao još jedno predavanje, sa temom „Sistem vežbi za igru u odbrani“. Kokoškov je od samog starta naše BCB dao nesebičan doprinos njenom kvalitetu.

- Što se tiče rada na treninzima, mene je najviše fascinirao intenzitet i komunikacija igrača sa Igorom Kokoškovom - kaže Lazar Spasić, naš mladi trener koji je jedno vreme bio Igorov asistent na prošlogodišnjim pripremama slovenačke reprezentacije u Zrečama. - Jedini problem bila je unutrašnja igra u odnosu na spoljašnju. Radilo se na smanjenju razlike jer je disbalans kvaliteta bio vidljiv. Ideja je bila da se ubrza tempo, postigne veliki broj poena i nametne ritam koji Slovincima odgovara. Kokoškov je verovao u svakog igrača, bukvalno u svakog. Mislim i na one koji nisu sa timom, koji su otpali. Tu dolazimo do zaključka kakav trener je Igor. Ništa nije slučajno! Ni odličan šut Slovenaca, ni slab Španaca, ni izjednačenost u skoku, ni odnos osvojenih i izgubljenih lopti...

Rezultat je dobro poznat: reprezentacija Slovenije, predvođena našim Igorom, postala je prvak Evrope. Kokoškov se zatim vratio u NBA ligu, u Jutu, gde je bio prvi pomoćnik glavnog trenera, i uveo tim u plej-of. I onda, posle punih 18 godina rada u Americi, pre nekoliko nedelja stiglo je fantastično priznanje - Finiks Sansi imenovali su Igora Kokoškova za glavnog trenera!

- Ne opterećujem se time da jednog dana postanem prvi trener nekog NBA tima - bio je iskren Igor prošle jeseni dok su njegovi slovenački puleni slavili zlato u Istanbulu. - Zadovoljan sam onim što sam postigao dosad. Stvari treba da idu svojim tokom, prirodno. Ono na šta ja mogu da utičem jeste da budem u sva-

Srbini koji piše NBA istoriju

1992-1994.	OKK Beograd (juniori)
1994-1995.	OKK Beograd (asistent)
1995-1996.	OKK Beograd
1996-1997.	Partizan (juniori)
1999-2000.	Misuri (asistent)
2000-2003.	LA Klipers (asistent)
2003-2008.	Detroit Pistons (asistent)
2004-2005.	Srbija i Cma Gora (asistent)
2008-2015.	Gruzija
2008-2013.	Finiks Sans (asistent)
2013-2014.	Klivilend Kavalirs (asistent)
2015.	Orlando Medžik (asistent)
2015.	Juta Džez (asistent)
2016.	Slovenija
2018.	Finiks Sans (prvi trener)

kom trenutku spreman za slučaj da se takva šansa ukaže. Ponekad treba i malo sreće, ali samo da se ukaže prilika, posle sve zavisi od sposobnosti. I neću biti nesrećan ako ne budem prvi trener u NBA.

A sve bi bilo potpuno drugačije da nije bilo jednog nesrećnog slučaja...

- Sa 18 godina imao sam saobraćajnu nesreću koja me je primorala da napustim aktivno igranje, ali znao sam da je moja budućnost u sportu, tačnije u košarci - kaže Igor. - Dobio sam šansu da vodim kadete OKK Beograda, gde mi je mentor bio Bora Cenić, sjajni stručnjak, izuzetan metodičar i analitičar. Metodologija rada je veoma bitna za mladog trenera. Posle OKK Beograda, trenirao sam juniore Partizana, pa stigao i do juniorske reprezentacije Jugoslavije. ●

Aleksandar Ostojić



Igor Kokoskov

NBA dreams fulfilled

Our coach, who has been working in America for 18 years, has recently been named the head coach of the Phoenix Suns, becoming the first head NBA coach non-native of the United States, but he does not forget his Serbian colleagues from whom he has learned a lot and is always ready to exchange experiences with them. For our magazine, no. 39, in February 2006, for the first time, Kokoskov publicly, for readers of the „Trener“, clearly expressed his ambitions: „Wish - the head NBA coach“. And so it happened. The first non-American head coach in the history of the NBA, our expert Igor Kokoskov, does not fail to highli-

ght how much the help and support of experienced Serbian coaches helped him in his work and to proudly emphasize his participation at the Belgrade Basketball Clinic 2014, but also his support to this project from the very start.

This forty-six-year-old, born in Banatski Brestovac, four years ago held a highly remarkable lecture on the topic „Options of transition in attack“ in the Šumice Hall. He was carefully listened to by his numerous colleagues whom he appreciates so much - Dusan Ivkovic, Dusko Vujosevic, Aleksandar Trifunovic, Dejan Milojevic, Zeljko Lukajic and many other coaches, known and famous, but also those who absorbed every word from Igor because they just started

their careers. It was one of the clinics that will be remembered for a long time, because, besides Kokoskov, the lectures were held by the legendary NBA coach Bernie Bickerstaff, Zoran Lukic (at that time coach of Nizhny Novgorod), then Sergej Ostojić, Professor Dr Branko Markovski... Igor Kokoskov held another lecture, with the theme „The system of exercises for playing defence“. Since the very start of our BCB, Igor has given an unselfish contribution to its quality, and last summer, remaining faithful to its methods, managed to create a big surprise at the EP in Istanbul and lead Slovenia to gold.

„As for the work on practices, I was most fascinated by the intensity and communication of the players with Igor Kokoskov,“ says Lazar Spasic, our young coach who was Igor's assistant at the last year's preparations of the Slovenian national team in Zrece. - The only problem was an inside game in relation to the outside. We were working to reduce the difference because the imbalance in quality was visible. The idea was to speed up the pace, achieve a large number of points and impose a rhythm that suits the Slovenians. Kokoskov believed in every player, literally in every one. I also think of those who were not with the team, who were dropped off. Now we come to the conclusion what kind of coach is Igor. Nothing is accidental! Not the excellent shooting of the Slovenians, neither the weak shooting of the Spanish, nor the equilibrium in the jump, nor the relationship between the steals and turnovers... The result is well known: the national team of Slovenia, led by our Igor, has become the champion of Europe. Kokoskov then returned to the NBA league, in Utah where he was the first assistant to the head coach, and brought the team to the playoffs. And then, after 18 years of work in America, a few weeks ago came a fantastic acknowledgment - Phoenix Suns named Igor Kokoskov as head coach!

- I do not burden myself by becoming the first coach of an NBA team one day - said Igor honestly last autumn while his Slovenian players celebrated gold in Istanbul. - I am pleased with what I have achieved so far. Things should take their course, naturally. What I can influence on is to be ready at any time in the event that such a chance is indicated. Sometimes, it takes a little bit of luck, but only to get an opportunity, after all it depends on the ability. And I will not be unhappy if I'm not the first NBA coach. And everything would have been completely different if there were not for an accident... - At the age of 18, I had a traffic accident that forced me to leave active playing, but I knew that my future was in sports, more precisely in basketball - says Igor. - I got a chance to lead U16 team of OKK Belgrade, where my mentor was Bora Cenic, a brilliant expert, an outstanding methodologist and analyst. The methodology of work is very important for the young coach. After OKK Belgrade I trained U18 team of Partizan, and took the U18 team national team of Yugoslavia. ●

Aleksandar Ostojic



Tako smo učeni!

Nije dobro krenula finalna serija za košarkašice Crvene zvezde. Očigledno još pod utiskom poraza od Partizana u finalu Kupa Milana Cige Vasojevića, izabranice Dragana Vukovića su većinom rivalu na startu završne runde dozvolile brejk.

Iako je bilo onih koji nisu verovali da će mladi tim Crvene zvezde uspeti da se oporavi od tog šoka, zvezdašice nisu dozvolile da ih taj jedan poraz slomi.

Sledeći meč je bio mnogo bolji... Serija je ponovo bila na nuli. A onda je ekspresno završena. Slavljem Crvene zvezde, koja je tako odbranila titulu šampiona, u prebogatu riznicu na Malom Kalemegdanu donela još jedan pehar – trideseti, namenjen najboljoj ekipi u državi.

Time – osim što su prvi kolektiv koji je Sportskom društvu doneo evropsku titulu – zvezdašice su postale i prvi kolektiv crveno-bele porodice sa tri zvezdice iznad grba. Impresivno!

Posle svega, njihovog trenera Dragana Vukovića, kao uostalom i sve koji su pratili finalnu seriju, posebno je oduševila činjenica da su crveno-bele u finalnoj seriji najbolje mečeve odigrale na gostujućem terenu.

– Moje igralice su tako učene, one ne prave razliku između domaćeg i gostujućeg terena – rekao je Vuković.

Ponosno je dodao:

– Nemaju strah ni od koga! Čak i kada igraju protiv kvalitetnijih i iskusnijih. To je bilo vrlo bitno u njihovom razvoju. Kada su bile devojčice, bilo je

utakmica u kojima im nismo govorili ni sa kim igramo. Baš da bi se razvijale na pravi način.

Rezultat je...

– Evo, porasle su dovde.

Međutim, nisu mogle same. Za vrhunske rezultate je morao da se napravi miks mladosti i iskustva.

– Priključili smo i neke starije igralice, koje su ipak neophodne za pravljenje velikog rezultata.

Jedna od njih je i Jovana Rad, udato Adamović, čijim je angažovanjem pred plej-of Zvezda dodatno podigla kvalitet. Vukoviću kao da se nije dopala ta konstatacija, pa je rekao:

– Svi kažu da smo se pojačali, ali niko ne priča o tome da smo od početka sezone igrali oslabljeni, jer se Milina Milješić teže povredila i biće spremna tek za sledeću sezonu, u kojoj bi trebalo da bude jedan od nosilaca igre. Zato smo od početka igrali sa samo jednom četvorkom, Minom Đorđević, a ona je još dete od 19 godina. Sada smo samo nadoknadili ono što nam je cele sezone nedostajalo.

Dodao je...

– Jovana Rad je odlična igralka i da nismo mogli da dovedemo nekoga takvog kvaliteta, ne bismo nikoga ni dovodili.

Vuković je kao posebno važno istakao i da nije bilo straha posle poraza u prvom meču serije.

– Ako se sećate, mi smo i prošle godine loše krenuli, izgubili smo čak i ubedljivije nego sada od Partizana, koji je odigrao fenomenalno u prvoj utakmici – podsetio je Vuković na prvi meč prošlogodišnjeg finala protiv Radivoja Korača.

Potom je dodao:

– Nismo ni sada igrali loše, ali je Partizan sve pogodio. Igrao sjajno. Na nas je uticala i ona utakmica u finalu Kupa, pa smo ušli u grču. Potrošili smo veliku energiju da ih stignemo, uspeali smo, preveli rezultat, ali smo onda samo stali. Partizan je pogodio neke neverovatne šuteve i slavio.

Ipak, to ih nije pokolebalo.

– Naša mlada ekipa je sve to brzo pregrmela i u seriju se vratila na najbolji način. Znaite, to je relativno mlad tim koji će da živi zajedno još dugo. Jednostavno, znali smo da moramo da igramo dalje. Pred ovim devojkama su velike karijere. Samo je potrebno da se potrude i igraju najbolje što mogu. Kada su rastrećene, to je dovoljno za pobeđu.

Kao što je bilo i sada.

Kao presudno u četvrtom meču serije, posle koga je kapiten Aleksandra Katanić podigla šampionski pehar, Vuković je istakao drugu četvrtinu.

– Tada je Partizan ubacio samo jedan poen! Posle su crno-bele možda i malo stale.

Zvezda, pa ni njen trener nisu imali mnogo vremena da slave šampionsku titulu, jer ih je kroz nekoliko dana čekao završni turnir juniorske lige, a u prvom timu je igralo čak šest juniorki. Naravno da su i na tom takmičenju crveno-bele osvojile trofej. Prethodno su i pionirke kluba sa Malog Kalemegdana prigrllile trofej. Za apsolutnu pobeđu nedostajala im je titula kadetskog šampiona – nju je dominantno osvojio Partizan. ●

B. Kostreš

Tim na pravi put

Najgora moguća situacija namestila se legendarnom reprezentativcu Milenku Topiću ovog proleća. Bez dana staža kao glavni trener, promovisan je u stratega ni manje ni više nego Crvene zvezde, i to sa zadatkom da vadi kestenje iz vatre. Klub je već izgubio finale plej-ofa ABA lige i finale Kupa Radivoja Koraća, a nije se kvalifikovao ni u top 16 Evrolige. Pred popularnim Topom bio je samo jedan zadatak: osvojiti domaće prvenstvo. Uspeo je u tome, u polufinalu je pobeđen Partizan, a u finalu FMP. Samo on zna kako mu je bilo...

- Teško je upasti na mesto glavnog trenera pred kraj sezone - kaže Topić. - I to je teško u svakom timu, a pogotovo u jednom takvom kao što je Crvena zvezda. Mi smo na početku sezone krenuli sa podmađenom ekipom i sa novim stručnim štabom. Cilj nam je bio da se osvoji ABA liga i napravi kontinuitet igara u Evroligi. Nakon niza neuspeha, tu mislim pre svega na Kup i ABA ligu, došla je smena trenera u najnezgodnijem trenutku, kad smo bili psihički ispražnjeni i umorni i od ABA i od Evrolige. Zaista je bilo teško sve to ispratiti i vratiti tim na pravi kolosek. Podsetiti igrače da smo igrali Evroligu i pobeđivali mnoge velike timove i da je potrebno više verovanja u sebe. Mnogo smo razgovarali o tome...

➤ *Da li ste u ovom kratkom roku imali dovoljno vremena da sprovedete sopstvene taktičke zamisli?*

- Nisam. Sa svim trenerima koji su ostali u klubu trudili smo se da što više psihički podignemo igrače. Bilo je nekih korekcija, ali ni blizu nekih velikih promena. Nešto novo smo dodali, ali zadržali smo dosta toga starog. Moj utisak je i dalje da smo tokom sezone igrali dobru košarku i iz te igre su dolazile neke neverovatne pobeđe u Evroligi protiv neverovatno jakih timova, stalnih učesnika tog takmičenja. Međutim, gubitak ABA lige je kod nas prouzrokovao neku vrstu kolapsa. Bilo je bitno da se ekipa digne. Trudio sam se da ništa ne kvarim i da igračima prenesem to neko verovanje i podsećanje da smo mi ipak evroligaški tim i da smo imali fantastičnih utakmica. Samo je trebalo vratiti tim na pravi kolosek.

➤ *Prošle godine je Crvena zvezda sa Dejanom Radonjićem igrala sjajnu defanzivu, dok se ove sezone bazirala na šutu za tri poena i od toga praktično živela?*

- Sve zavisi od selekcije igrača. Prošlogodišnja ekipa je imala Dženkinsa, Jovića i Lazića, koji sa svojim gabaritima mogu da odigraju sjajnu odbranu. Mi to ove godine nismo imali. Mislim da je prošlogodišnja ekipa Zvezde bila tako selektirana da su svi mogli da igraju odbranu i da je iz tog razloga Dejan to potencirao. On je takav trener, traži takvu igru. Moja vizija igre je takođe čvrsta od-

brana sa dobrom tranzicijom i dobrim kontrana-padima. Ali ponavljam, za ovu sezonu, za novac koji smo imali, selektirana je takva ekipa koja se oslanjala na šuteve za tri poena. Ja sam otvoreno rekao igračima: „Nemam problem ni sa 30 šutnutih trojki, ali one moraju doći iz neke selekcije.“ Da napravimo dobru poziciju, a onda je nebitno da li je šut za tri ili dva poena. Ali nikako da se siluje, nikako da se šutira iz neizgrađenih pozicija, iz dotrčavanja. Jer tada nemamo ni defanzivni balans, kao ni druge aspekte igre kojima težimo. Ponavljam, sve zavisi od selekcije igrača.

igrača, da igramo sa što manje driblinga i da svaki igrač u napadu pipne loptu. Jednostavno, težili smo boljoj saradnji.

➤ *Pretpostavljam da ste cele sezone pratili i srpsku košarku i Evroligu, ABA i NBA. Da li ste videli nešto novo u metodologiji treninga, u tehničko-taktičkim postavkama?*

- Sve se sad svodi na preuzimanje. Tako su sve jače ekipe i selektirale igrače koji mogu to da isprate. Da visoki igrač može da isprati niskog, da odigra na lou postu jedno kraće vreme sa visokim koji se spušta... Dobro, to se radilo i ranije, ali ove



➤ *Da li ste u ovom kratkom preiodu, koliko ste vodili prvi tim, imali profil igrača koji mogu da sprovedu vaše zamisli ili ste taktiku prilagođavali onome što imate?*

- Prilagođavali smo se onome što imamo. Tu prvenstveno mislim na odbranu od pika. Tu smo pokušali nešto malo da korigujemo, da omogućimo da ne damo protivniku dubinu, da lopta ide po perimetru. Da kruži, ali da im ne dozvolimo dubinu. To nam je bio glavni cilj u odbrani, nisam siguran koliko smo uspeli u tome. Insistirali smo na tome da više komuniciramo, da više koristimo ruke, da odbrana od pika bude agresivnija, sa definisanom stranom pomoći, da taj protivnički pik guramo na stranu. To nam je bila osnovna ideja. Sad, neki put smo uspevali u tome, neki put i ne. Ali za sve treba vremena. U napadu smo insistirali da lopta kruži, da se ne zadržava kod jednog

godine je izraženije. Evo, imali smo fajnal-for ovde kod nas i videli smo da tako igraju Fenerbahçe i CSKA. Čak i Žalgiris u nekim periodima igre. Insistira se na polivalentnim igračima koji mogu odigrati dobru odbranu na svim pozicijama. U NBA je to još izraženije. Imamo Kevina Lava, koji preuzima Stefa Karija još u ranoj fazi napada. Nažalost, mi nismo mogli tako da se branimo. Branili smo takve napade sa preuzimanjem samo poslednjih sedam-osam sekundi. Nismo to mogli da radimo u ranoj fazi napada jer bismo onda bili u problemu, dolazili bismo u mismeč ili bismo protivniku otvorili rupu u našoj odbrani. Nismo mi kao, na primer, Panatinaikos, koji je selektiran tako da ima sjajne atlete. Jednog Singltona, koji bez problema može da spreči prodor svakog beka. ●

Aleksandar Ostojić

Close Out Defense



Bez agresije na loptu, čak i ako je odbrambeni igrač dovoljno skratio distancu, naša Close Out odbrana neće sprečiti šut, niti omesti dodavanje, niti zaustaviti prodor.

Kada govorimo o Close Out situacijama u odbrani, prvo treba da znamo šta uopšte znači pojam „to close out something“, a znači „završiti nešto koristeći sve što je potrebno i moguće“. Prevedeno na naš košarkaški jezik, to bi značilo da uradimo sve što je potrebno i moguće da bismo sprečili šut, omeli dodavanje i zaustavili prodor. Možemo Close Out da prevedemo i samo kao „približiti se, prići“, ali to ipak nije dovoljno. Bez agresije na loptu, čak i ako je odbrambeni igrač dovoljno skratio distancu, naša Close Out odbrana neće sprečiti šut, niti omesti dodavanje, niti zaustaviti prodor.

Da bismo uopšte došli u situaciju da igramo dobru odbranu, neophodno je da prvo **kontroliramo svoj napad**. Kontrola napada je prvi uslov. Ideja napada mora da postoji i svi igrači moraju da je poštuju. Napad mora da se započne uvek kada ga pozove onaj ko je odgovoran za sprovođenje njegove ideje na terenu. To ne znači da se ideja sprovodi šablonski, po svaku cenu, već da se započne s napadom, a onda da se igra „prema odbrani“. Ako hoćemo da imamo tim koji kontrolise napad, onda ga tako treba i trenirati, ne ostavljajući prostora za „neočekivane stvari“. Ako, na primer, igrač preduzme neočekivan šut „samo zato što je bio sam ili mu se to učinilo“, onda svi moraju da znaju da to nije samo pitanje jednog šuta koji će na kraju možda i da bude uspešan, nego je to, što je važnije, dalo mogućnost protivničkoj ekipi za lagan poen jer taj šut niko ne očekuje i samim tim **niko nije spreman da reaguje i odigra dobru odbranu**. Takođe, doći ćemo u situaciju da i drugi igrači daju sebi za pravo da rade isto i tako naš napad gubi disciplinu i ideju, i ne samo da nećemo biti u stanju da uopšte dođemo u situaciju da odigramo odbranu na promašen šut nego ćemo biti tim koji više ne kontrolise ni napad ni odbranu.

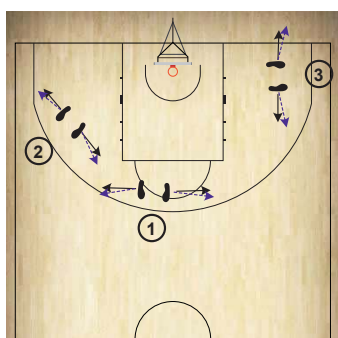
Ovo je bio samo primer nekontrolisanog šuta, takođe, ista je stvar ako igrači ne poštuju neke od drugih principa naše igre u napadu.

Druga stvar koju moramo da kontroliramo je kontranapad i igra u tranziciji. To je takođe pitanje Close Outa, a na koji način ćete da kontrolirate ovaj deo igre, zavisi od vaše filozofije igre u odbrani i to bi mogla da bude posebna tema za neko predavanje. U svakom slučaju, i taj deo igre ćete bolje kontrolisati dobrom kontrolom igre u napadu.

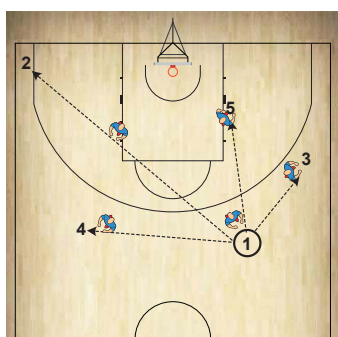
Najveći deo Close Out odbrane ipak se dešava na našoj odbrambenoj polovini. Ako pretpostavimo da jedan tim ima oko 70 poseda na utakmici i da ide na završnicu posle četvrtog dodavanja, možemo zaključiti da nam se igrači u odbrani nalaze oko 300 puta u Close Out situaciji na samo jednoj utakmici. Ovo nam pokazuje koliko loša Close Out igra može da uništi našu odbranu. Stvar je još ozbiljnija ukoliko imamo na umu da svako pomeranje lopte u napadu driblingom ili pick and roll igra takođe iziskuju Close Out situacije, kako igrača na lopti tako i ostala četiri odbrambena igrača.

Osnovna filozofija Close Out odbrane je napad na loptu, linije dodavanja i prodor, a to u stvari znači **napad na protivnikov napad**. Takođe, napadom na loptu dovodimo napadača u pasivan položaj, van tajminga, i tako **kupujemo vreme** za popravljavanje pozicije naših odbrambenih igrača. Time stavljamo napadače u situaciju da imaju posed lopte, ali ne inicijativu, i dovodimo naš tim u situaciju da je u napadu i kada nema posed lopte. Tako napadajući 40 minuta, bez obzira na to da li imamo posed ili ne, dovodimo naš tim u situaciju da je praktično nepobediv.

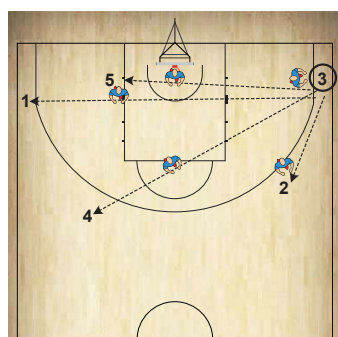
Kada govorimo o prilasku igraču s loptom – **jump to the ball** – prvo moramo da odredimo **distancu** razlikujući aktivnu i pasivnu poziciju lopte. Takođe je neophodno da odbrambeni igrači budu **stalno u stavu** jer gubiti u startu deliće sekunde zbog „pravih nogu“, u prilasku lopti značiče santimetre i gubitak inicijative i agresije dovodeći nas odmah u pasivnu poziciju. Na loptu koja je u **triple threat** poziciji treba se zaustaviti iz punog sprintsa, sitnim koracima, **na dužinu ruke**, ispred igrača u paralelnom stavu, grudima na loptu (mirror pozicija), sa ispruženom rukom čija je meta sredina lopte. Telo treba da je u ravnoteži, stav komforan, noge i ruke spremne za reakciju, pogledom kontrolisati loptu i težiste tela. Loptu treba napasti istovremeno sa poslednjim zaustavnim korakom, ispruženom rukom iz zgloba šake, oštro i bez zamahivanja iz zgloba ramena, trudeći se da napadača dovedemo u pasivan položaj. Close Out će biti uspešan ako igrač skloni loptu sa triple threat pozicije, počne da se brani zadnjim pivotom i dribla u mestu ili od koša. Svaki napadačev zadnji pivot ili postavljanje lopte iznad glave koristimo da pridemo „na lakat“, ne prestajući da napadamo na loptu drugom rukom. Ukoliko prednjim pivotom ili fintom napadač



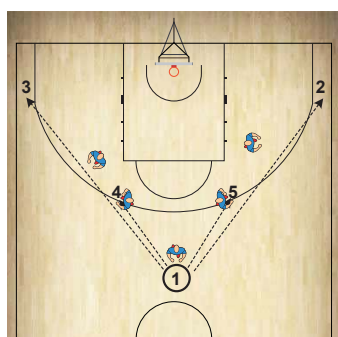
DIJAGRAM 01



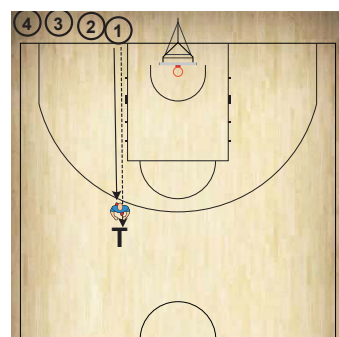
DIJAGRAM 02



DIJAGRAM 03



DIJAGRAM 04



DIJAGRAM 05

ponovo postavi loptu u aktivnu poziciju, neophodno je ponovo odskočiti na distancu dužine ruke i biti koncentrisan na polazak u dribling.

Ogromna odgovornost igrača na lopti je da uvek bude agresivan, tvrd na lopti, da se saigračima čini da se napadač od njega brani jer se taj „virus agresivnosti“ veoma brzo širi i na ostali deo ekipe. Ukoliko je pak mekan, pasivan i fintira odbranu, taj „sindrom fintiranja odbrane“ takođe će se lako preneti na ostali deo ekipe i od odbrane neće biti ništa.

Prilikom **odbrane od prodora** igrača koji polazi u dribling teba napasti snažno nogama i grudima, ne koristeći ruke tako što se krećemo u stavu levo-desno, pa čak i malo napred levo ili malo napred desno, ne povlačeći se i ne otvarajući „nogu ka kosu“ (grafikon 1).

Igrač uvek mora da bude u stanju da odbrani polazak u dribbling, plus još dva driblinga bez faula i bez upotrebe ruku. U momentu kad zaustavimo igrača koji dribla, treba ponovo bližom rukom napasti na loptu tako da napadaču oduzmemo inicijativu sprečavajući šut i mogućnost preciznog dodavanja.

Ako pak igrač kome prilazimo drži loptu pasivno iznad glave, to automatski znači da su mu „noge prave“ i da će nas s te pozicije teško napasti šutem ili prodorom, pa na njega treba istrčati sa visoko podignutim rukama na **lakat distancu**.

Moja filozofija odbrane od šuta je dobar Close Out sa ispruženom rukom na početak šuta (najčešće triple threat pozicija) tako da napadač **menja mehaniku šuta**, pa samim tim smanjuje njegov procenat jer na taj način verovatno ne trenira. Ometati ga postavljanjem „ruke na oči“ ili pokušajem rampe bojim se da nije svishodno, jer na taj način se upravo šut vrlo često i trenira, tako da igrač prepoznaje situaciju s treninga i zato ne verujem da to može da ga poremeti. Što se tiče Close Out odbrane koja se odnosi na dodavanje, smatram da odbrambeni igrač na lopti ne može da spreči dodavanje, ali mora da **ga oteža** napadom na loptu. Ostala četiri odbrambena igrača brane pas napadom na liniju dodavanja tako što zauzimaju poziciju između **igrača** za koga su odgovorni i **lopte**. Oni igrači koji brane prvi pas igraju u zatvorenom stavu, blizu igrača koga čuvaju, a ostali u otvorenom, unutrašnjom nogom blizu linije pomoći, uvek vodeći računa i o lopti. Igrači uvek moraju da znaju da samo igrač s loptom može da poentira i zato on nije samo odgovornost onoga koji je sa njim u 1 na 1 situaciji već odgovornost imaju i ostala četiri odbrambena igrača. Tako dovodimo napadača u situaciju da uvek napada jednog i još četiri koja će mu pomoći.

Na **dijagramima 2, 3, 4** prikazan je položaj odbrambenih igrača u odnosu na loptu u nekim karakte-

rističnim situacijama, sa idejom da se pokrije prvi pas u zatvorenom odbrambenom položaju, dok se igrači na strani pomoći nalaze u otvorenom stavu, sa unutrašnjom nogom blizu linije pomoći. Takođe smatram da igrače koji su bliži lopti treba da čuvamo bliže (Over Play).

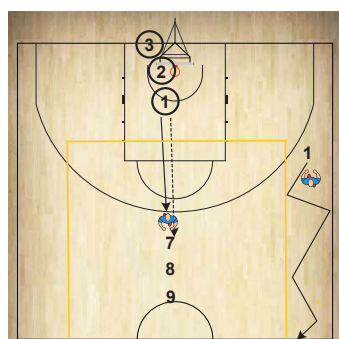
KAKO TRENIRATI CLOSE OUT

Kako je Close Out jedan od temelja igre u odbrani, posvećujem mu svakodnevnu pažnju. U delu treninga koji nazivam „sendvič“, a koji se odnosi na poslednjih pet-sedam minuta uvodnog dela treninga, pre istezanja i početka glavnog dela treninga, neposredno posle istezanja, takođe u istom trajanju, uvek radim nekoliko Close Out vežbi sa jednim, tri ili četiri igrača (**dijagrami 5, 6, 7, 8 i 9**).

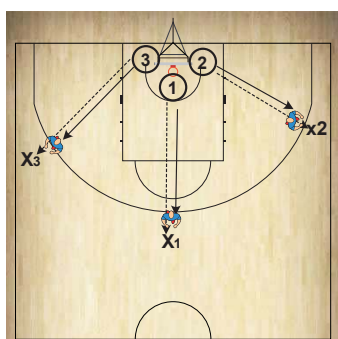
Dijagram 5. Igrači sa loptom stoje iza čeonu linije, dodaju treneru (T) i zajedno sa dodavanjem prilaze na Close Out. Trener menja poziciju lopte stavljajući je ili na triple threat poziciju ili držeći je sa dve ruke iznad glave. Kada se igrač zaustavi ispred lopte koja je u aktivnoj poziciji, distanca mora da bude na dužinu ruke. Prvo što radi je da napadne na loptu, trener pravi jedan ili dva pivota, za koje vreme igrač non-stop radi rukama i nogama na loptu. Kada trener ponovo zauzme aktivnu poziciju, igrač ponovo odskoči na distancu dužine ruke i spreman je da brani polazak u dribling. Trener stavlja loptu na levi ili desni bok, a igrač reaguje tako što radi lateralnu kretnju u tu stranu koristeći tri snažna lateralna stepa. Ako je pak trener stavio loptu u pasivnu poziciju (dve ruke iznad glave), igrač dotrčava sa visoko podignutim rukama na distancu dužine lakta i posle je sve isto.

Dijagram 6. Ogledalo. Igrači su podeljeni u dve kolone kao na slici 6, igrač 1 dodaje loptu igraču 7 i dotrčava na Close Out na distancu koju određuje igrač 7. Zadatak igrača 7 je da trenira igrača 1 tako što će koristiti sledeće stvari: dribling levo ili desno, skok u mestu i trčanje levo-desno, napred levo – napred desno. Igrač 1 reaguje na dribling – stavom, na skok – skokom i na trčanja – trčanjem. Igrač 7 uvek pravi kratku pauzu između promene kretnje. Na primer, broj 7 dribla u levu stranu, zaustavlja se, trči dva-tri koraka u istu stranu, zaustavlja se, skoči, doskoči, zaustavlja se, trči desno, zaustavlja se, dribla desno. Igrač 1 prati njegovu kretnju na gore opisan način. Na kraju ove vežbe uvek postavim igrače na prostor između bočne linije odbojkaškog i košarkaškog terena (kao na slici). Igrači su podeljeni u parove i rade jedan par iza drugoga. Igrač 1 ima zadatak da pretrči odbrambenog igrača koristeći samo prostor između ove dve linije, a odbrambeni igrač, držeći ruke na leđima, treba da pretrčavanje da mu onemogućiti što duže.

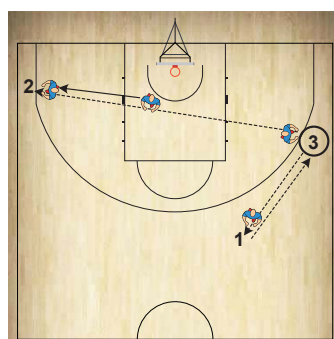
Oni igrači koji brane prvi pas igraju u zatvorenom stavu, blizu igrača koga čuvaju, a ostali u otvorenom, unutrašnjom nogom blizu linije pomoći, uvek vodeći računa i o lopti



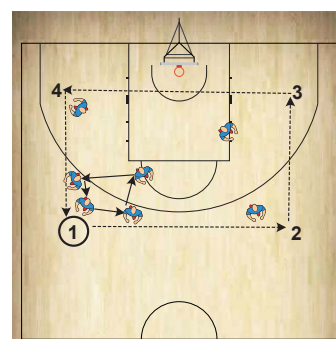
DIJAGRAM 06



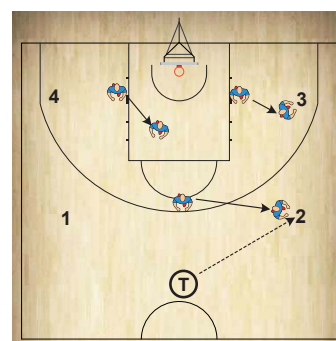
DIJAGRAM 07



DIJAGRAM 08



DIJAGRAM 09



DIJAGRAM 10

Odbrambeni igrač reaguje na to odgovarajućom rukom, pokretom od dole prema gore, izbijajući loptu napadaču, „grabi je” i zajedno sa ostala dva igrača istrčava kontranapad 3 na 0

Dijagram 7. Tri napadača (X1, X2, X3) stoje van linije za tri poena, igrači s loptom su ispod koša. Igrač 1 dodaje igraču X1 i dotrčava u Close Out. Odmah za njim kreće igrač 2, dodaje X2 i igrač 3 dodaje X3. Napadači pokušavaju da idu na prodor. Napadači X1, X2, X3 menjaju položaj lopte (aktivan – pasivan) i pokušavaju da idu na prodor. Da ne bi došlo do sudaranja, X1 bira stranu prodora, a X2 i X3 rade dirigovan dribling, X2 udesno a X3 ulevo.

Dijagram 8. Igra na strani pomoći. Cilj ove vežbe je da se odbrambeni igrači pravilno postavljaju u odnosu na loptu, da budu agresivni, kupujući vreme za igrača na strani pomoći. Kada lopta ponovo dođe do igrača 3, on baca lob pas igraču 2, odbrambeni igrač dotrčava zajedno sa loptom, tera ga agresijom da pivotira i stavi loptu u pasivnu poziciju. Zadatak igrača 2 je da radi dirigovano pivot i postavljanje lopte u pasivnu poziciju. Sledeće što radi je da pokuša da iz pasivne pozicije spusti loptu u aktivnu, to radi dirigovano u levu ili desnu stranu pokušavajući da spusti loptu na poziciju levog ili desnog kuka. Odbrambeni igrač reaguje na to odgovarajućom rukom, pokretom od dole prema gore, izbijajući loptu napadaču, „grabi je” i zajedno sa ostala dva igrača istrčava kontranapad 3 na 0.

Dijagram 9. Shell vežba sa 4 igrača - pomeranje sa dodavanjem. Ideja ove vežbe je dobrim postavljanjem u odbrani napasti linije dodavanja. Svaki put kada igrač doda loptu, odbrambeni igrač prvo odskoči zajedno sa dodavanjem, pa onda zauzme novi položaj (kao što to na dijagramu 9 radi odbrambeni igrač 1). To mu omogućava igrač na lopti kupujući vreme svojom agresivnošću. U nastavku ove vežbe može da se doda utrčavanje i popunjavanje pozicije, na primer kada igrač 2 doda igraču 3, utrčava aktivnom kretnjom do mesta 4, a 1 i 4 popunjavaju mesta tako da 1 ide na mesto 2, a 4 na mesto 1.

Postoje Close Out vežbe koje nekad radim u završnom delu treninga, koje su ne samo dobre odbrambene vežbe nego i služe za podizanje nivoa fizičke spremljenosti ekipe, a to su hendikep vežbe 3:4 bez driblinga sa idejom da zadnji uvek kontroliše dva igrača (**dijagram 10**) i vežba 4:5 bez driblinga, gde se igra agresivno u zatvorenom stavu na prvi pas i na povratni pas i takođe zadnji kontroliše dva igrača (**dijagram 11**). Takođe, volim da u završnom delu treninga radim sledeće tri vežbe kao na slici 12, 13 i 14.

Dijagram 12. 3 napadača X1, X2, X3 stoje na perimetru kao na slici. X4 je uvek centar i stoji na Middle Postu. Odbrambeni igrači 1, 2, 3 stoje iza čeonu linije, kao na slici 12, a igrač koji brani igrača X4 stoji ispod koša. Vežba počinje tako što igrač 1 dodaje loptu igraču 2 i za-

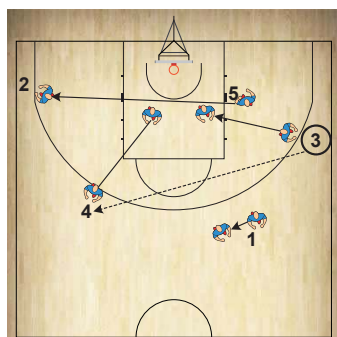
jedno sa dodavanjem trči u Close Out na igrača X1, koji prima loptu od igrača 3. Igrač 2 posle dodavanja igraču 3 trči na Close Out igraču X2, koji dobija loptu od igrača X1. Igrač 3 nakon dodavanja trči na Close Out igraču X3, koji je dobio loptu od igrača X2. Naš odbrambeni centar igra odbranu na X4, pravilno se postavljajući u odnosu na poziciju lopte. Igrači X1, X2, X3 u početku mogu da koriste samo šut, a u razvoju ove vežbe mogu da koriste i prodor, a kasnije i pick and roll igru sa igračem X4.

Dijagram 13. je u stvari razvoj Shell vežbe sa četiri igrača kao na dijagramu 9. Naglasak je na istrčavanju u Close Out, odbrani od driblinga, zaustavljanju igrača i odskoku zajedno sa dodavanjem. Vežba je takođe dobra i za podizanje fizičke spremljenosti ekipe. Igrač 1 dodaje X1, istrčava na Close Out, zaustavlja dribling udesno, napada na loptu i kada X1 doda treneru (T1), odskoče zajedno sa dodavanjem, zatim sprinta u reket i dobija pas od trenera, odmah dodaje X2, istrčava u Close Out, brani dribling udesno i zaustavlja ga. Kada X2 doda treneru (T2), odskoče, sprinta u reket, dobija pas od trenera, dodaje X3, istrčava u Close Out i brani dribling ulevo. Vežba je intenzivna, svaki igrač radi tri kruga, a sledeći igrač (2) kreće u vežbu kada igrač 1 primi pas od trenera (T1). U razvoju ove vežbe, u odnosu na potrebe, može da se radi više serija uz odgovarajuće intervale pauze između serija.

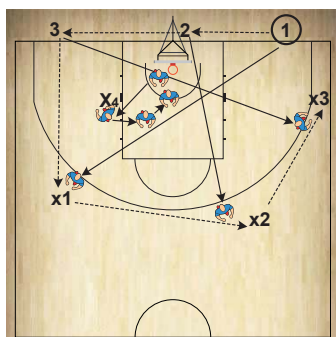
Sličnu Close Out vežbu kao sa slike 13 samo sa tri igrača takođe koristim ponekad u završnom delu treninga (**dijagram 14**).

Ovu vežbu radi jedan igrač 3 serije po 20 sekundi. Trener stoji sa strane i koristi pištaljku. Igrač 1 stoji ispod obruča, a igrači X1, X2 i X3 imaju po loptu i stoje na perimetru van linije tri poena.

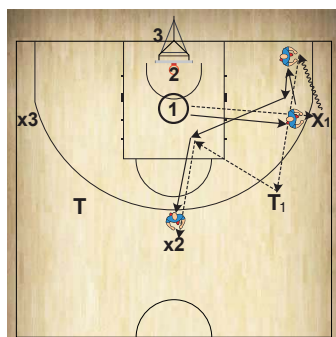
Vežba počinje tako što trener glasno izgovara jedan od brojeva jedan, dva ili tri, koji predstavljaju igrača sa loptom X1, X2 ili X3. Na slici 14, trener je glasno izgovorio „jedan” i to je znak igraču 1, koji je bio u stavu, spreman da reaguje, da krene punim sprintom na Close Out na igrača X1 zaustavljajući se na distancu koju je položajem lopte odredio X1, napadajući agresivno na loptu. Posle dve-tri sekunde trener daje znak pištaljkom, igrač 1 se **sprintom unazad** vraća ispod koša slušajući sledeću trenerovu komandu. Kada je došao blizu početne pozicije, trener izgovara, u ovom slučaju kao na dijagramu 14 - „tri”. Igrač istog momenta prekida kretnju i sprintom ide na Close Out igraču X3, uvek po istom principu određivanja distance i agresije, i tako vežba teče 20 sekundi. Trener može da poziva i dva puta isti broj, ali je bitno da igrač, kada stiže na Close Out, zauzme uvek pravilnu distancu i da bude jako agresivan sve dok ne čuje pištaljku. ●



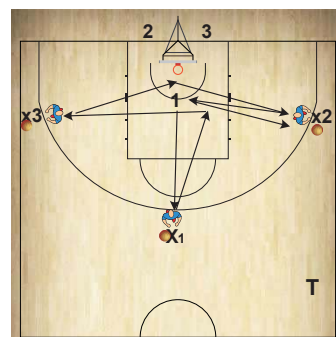
DIJAGRAM 11



DIJAGRAM 12



DIJAGRAM 13



DIJAGRAM 14

Uslovi za licenciranje trenera

SEZONA 2018/19

Udruženje košarkaških trenera Srbije objavljuje uslove za licenciranje trenera za sezonu 2018/19
shodno Zakonu o sportu Republike Srbije,
Pravilniku o licenciranju UKTS i odluci Upravnog odbora UKTS.
Sve uplate izvršiti na tekući račun Udruženja košarkaških trenera Srbije,
broj 205-114324-11 (Komerijalna banka) ili prilikom prijave na BCB/2018.

KATEGORIJA	LICENCA	ČLANARINA	KOTIZACIJA
MLAĐE KATEGORIJE	Crvena/Plava	3.000 dinara	5.000 dinara
II MUŠKA REGIONALNA LIGA SRBIJE ŽENSKA REGIONALNA LIGA SRBIJE	Crvena/Plava	3.000 dinara	7.500 dinara
I MUŠKA REGIONALNA LIGA SRBIJE II ŽENSKA LIGA SRBIJE	Crvena/Plava	3.000 dinara	10.000 dinara
II MUŠKA LIGA SRBIJE I ŽENSKA LIGA SRBIJE	Crvena	3.000 dinara	20.000 dinara
I MUŠKA LIGA SRBIJE	Crvena	3.000 dinara	30.000 dinara

PLAVA LICENCA

Da je član UKTS.

- Zvanje - trener (operativni trener košarke) ili profesor fizičkog vaspitanja - diplomski iz košarke.
- Treneri mladih kategorija: da je prisustvovao seminarima „Trenerski dani Borivoje Cenić 2018” i „Basketball Clinic Belgrade 2018”.
- Treneri seniorske ekipe: da je prisustvovao seminaru „Basketball Clinic Belgrade 2018”.

CRVENA LICENCA

Da je član UKTS

- Zvanje - minimum viša stručna sprema (VI/1, VII stepen) - Diploma višeg trenera iz oblasti košarke .
- Treneri mladih kategorija: da je prisustvovao seminarima „Trenerski dani Borivoje Cenić 2018” i „Basketball Clinic Belgrade 2018”.
- Da je prisustvovao seminaru „Basketball Clinic Belgrade 2018”.
- Trener Košarkaške lige Srbije da ima potpisan, verifikovan i deponovan Ugovor o angažovanju košarkaškog trenera u UKTS.

NAPOMENA:

- Trener koji nije prisustvovao seminarima koji su uslov za overavanje licence, piše seminarski rad i snosi troškove rada trenerske komisije u iznosu od 40.000 dinara .
- Temu i ocenu seminarskog rada daće posebna trenerska komisija.

Rad na taktici mladih igrača



Odgovornost čini igrača i ceo tim boljim, ubeđen sam u to. Ono o čemu govorim je učenje individualne i timske taktike i tehnike u napadu mladih igrača

Od početka svoje karijere radim sa mladim kategorijama i na pitanje da li imam savet za vas, reći ću da imam jer sam ga i ja sam dobio od starijih i iskusnijih trenera. Prva stvar je da morate imati plan svakog treninga, imajte cilj na treningu koji mora biti dobro organizovan – da ni deca a ni vi ne biste gubili vreme tokom treninga. Nema „mrtvog vremena“ na treningu ili, ako ga ima, mora da ga bude minimalno – a to je kada deca stoje i samo gledaju. Mi treneri mladih kategorija imamo ogromnu odgovornost jer radimo s mladima i možemo da uradimo mnogo pogrešnih stvari u njihovom razvoju. Mislim da seniorski treneri nemaju takvu odgovornost, već imaju odgovornost na pobeđe utakmicu. Mi je nemamo i moramo da radimo ono što treba, pametno, postupno, sistematično, precizno i da od dece pravimo igrače.

Treba da stvorimo u svom timu sistem vrednosti i o tom stvorenom sistemu vrednosti nema rasprave. To je kultura našeg programa, naše organizacije, našeg kluba. Mi moramo decu da naučimo da rade. Moramo da ih naučimo da moraju da zasluže svoje minute u igri, kao i to da treba da zasluže da budu u našem sistemu – nema ništa gratis. Nema ničega da se podrazumeva samo po sebi. Mi moramo, kao dobri učitelji, da damo i da razvijamo duh slobodnog razmišljanja kod igrača. Ali moramo da stvaramo odgovornost kod njih. Stalno polemishemo da igračima treba dati slobodu. Nema problema! Daćemo im slobodu u napadu koliku god žele. Da, ali postoji i odgovornost. Odgovornost čini igrača i ceo tim boljim, ubeđen sam u to. Ono o čemu govorim je učenje individualne i timske taktike i tehnike u napadu mladih igrača.

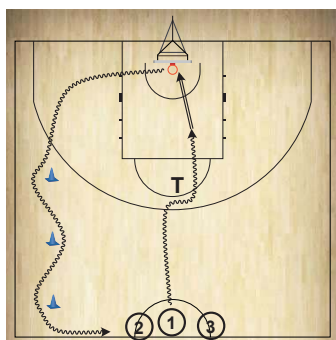
Prvo što mi je važno jeste da se igrači kreću. Ne smemo da dozvolimo igračima da stoje. Pogotovo ne u situacijama prodora nekog igrača. Ne sme da gleda prodor svog saigrača, već mora da ga prati, mora da pravi spejsing. Odmah ću vam pokazati vežbu za sličnu situaciju sa šest igrača i jednom loptom. Šestorica igrača se dodaju na polovini terena jednom loptom, gde prilikom svakog dodavanja svaki igrač menja svoju poziciju (utrčava, istr-

čava...). Kada vidimo da su solidno savladali nasumične kretanje koje treba da prave, dodajemo još jednu loptu i isto rade igrači, ali ovoga puta dodajući se između sebe u kretanju sa dve lopte! Sledeći korak je pravljenje jednog driblinga nakon prijema lopte i dodavanje. Ovo je igra koja se mi zagrevamo. Možete da ubacite deset igrača i tri lopte ili dvanaest igrača i tri ili četiri lopte ... Kroz elementarne igrice, poput „šugice“, učite decu da se kreću. Igramo se „šugice“ dodavanjem, gde igrača koga jurimo moramo da dodirujemo loptom. Za sve varijante „šugice“ tvrdim da su dobre za vežbanje kretanja bez lopte, brzo donošenje odluke, brze reakcije i slično.

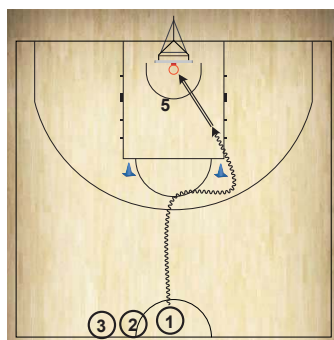
Seldeća vežbica je 6 na 6 – šest protiv šest igrača, dodajete se i nema driblinga, kada dođe do presečene lopte menjate posed. Brojite dodavanja, pa nakon presečene broji se unazad (odbrojava) i obrnuto nakon sledeće presečene lopte. Na ovaj način vežbamo i odbranu i napad. Ovim završavamo deo zagrevanja i sada prelazimo na vežbe gde mi je važna brzina donošenja odluka – brze i dobre odluke su danas najvažnije u košarci. Dakle, očekujem reakcije igrača na različite situacije u akciji.

Pokazaću nekoliko vežbica za koje smatram da su metodički važne za učenje i razvoj mladih igrača.

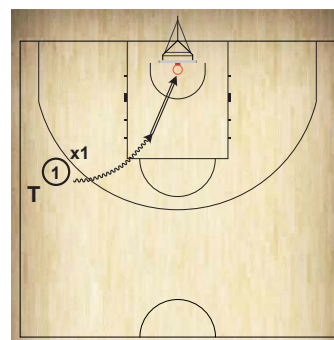
Prva je vežba na polovini terena gde svaki igrač ima loptu u svojim rukama i kreće driblingom ka treneru, koji se nalazi iznad linije slobodnih bacanja ili na samoj liniji za tri poena na kapici (**dijagram 1**). Igrač kreće driblingom i kako se približava treneru, radi „step“ korak driblajući loptu. U određenom trenutku trener diže levu ili desnu ruku u vazduh, što je znak za napadača da u tu stranu napadne driblingom, radi određenu promenu u driblingu, obilazi trenera i ide na ulaz do koša. Nakon hvatanja lopte koja je prošla kroz mrežicu, on je driblingom vodi uz aut-liniju radeći, na primer, promene u driblingu dok se ne vrati na kraj kolone na polovini terena. Ovo radi da ne bismo imali ono o čemu smo na početku govorili – „mrtvo vreme“ tokom treninga. Ono što napadač radi po završetku vežbe i odlasku nazad na kraj kolone može biti i nekakvo trčanje po položenim lestvicama, preskakanje čunjeva ili bilo koji drugi vid kretanja sa loptom ili



DIJAGRAM 01



DIJAGRAM 02



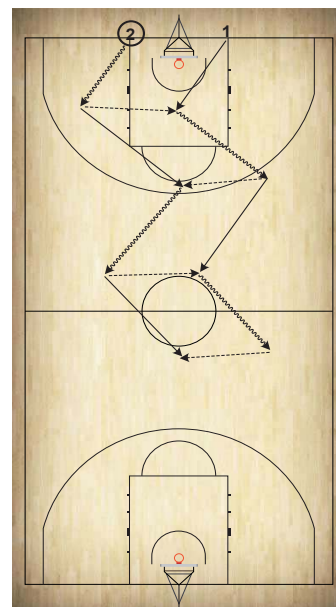
DIJAGRAM 03

bez nje koji trener sam proceni i odredi. Trenerove dignute ruke visoko u vazduhu znače prodor do kraja, a ruka koja je pokazana, ali nadole, znači da se nakon promene radi jedan dribling i diže se igrač na skok-šut. Veoma je važno da igrači imaju koncentraciju na visokom nivou kako bi ispratili šta trener pokazuje i koji im zadatak vizuelno daje. Vežba može da se izvodi i tako što će igrač sa loptom sa polovine terena dodati loptu treneru i zatim dotrčati do njega, trener mu je uručiti, a potom po istom principu (dizanja ili spuštanja određene ruke trenera) igrač će izvoditi zadatak.

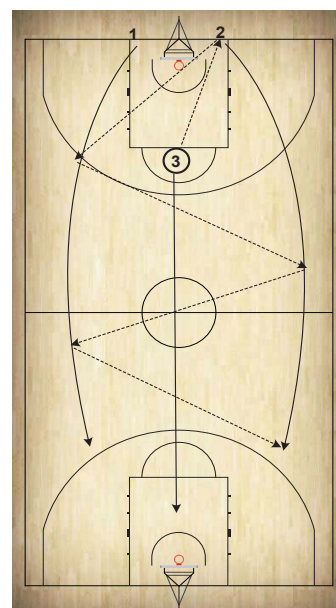
Sledeća vežba je slična, samo što će ovog puta, umesto trenera, na vrhu biti postavljeni čunjevi koje igrač sa loptom obilazi radeći određenu promenu ispred njih, ali po obilasku ga u reketu dočekuje centar koji izlazi visoko, usled čega bi napadač trebalo da ga obiđe i ide do koša prodorom ili, u slučaju da ga „čeka“ nisko i blizu obruča – napadač bi trebalo da se zaustavi i šutne iz driblinga (**dijagram 2**). Ovo je bila vežba reakcije kako da se rešava problem u samom reketu.

Vežba 1:1 na produžetku slobodnih bacanja, gde je napadač sa loptom van linije za tri poena a odbrambeni igrač je u paralelnom stavu (ne usmerava) i nalazi se na udaljenosti ispružene ruke u odnosu na napadača. Trener se nalazi tik iza napadača i pruža jednu ruku koju odbrambeni igrač mora da dodirne, a napadač će prema promeni stava odbrambenog igrača morati da „čita“ i da napada otvorenu stranu (**dijagram 3**). Nije toliko bitno u ovom trenutku da odbrana stiže da se vrati u poziciju dobrog stava i da brani napadača koliko je bitno da napadač prepozna situaciju i napadne otvorenu stranu. Istu varijantu vežbe možete postaviti i bez trenera, tako što ćete i sa jedne i sa druge strane napadača postaviti po jedna stolica koju će odbrambeni igrač morati da dodirne (proizvoljno). Shodno tome koju stolicu (na kojoj strani) odbrambeni igrač dodiruje, napadač će napasti suprotnu (otvorenu) stranu. O tome da li želite veći ili manji hendikep – sam trener odlučuje, ali je bitno da igrač u napadu prepoznaje situaciju i da napada otvorenu stranu. Po istom principu možemo da postavimo

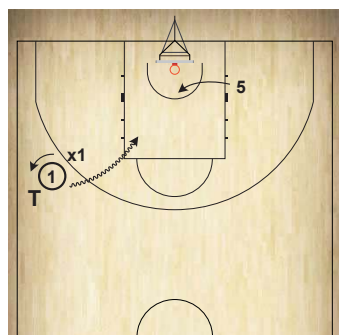
Prvo što mi je važno jeste da se igrači kreću. Ne smemo da dozvolimo igračima da stoje. Pogotovo ne u situacijama prodora nekog igrača. Ne sme da gleda prodor svog saigrača, već mora da ga prati, mora da pravi spejsing



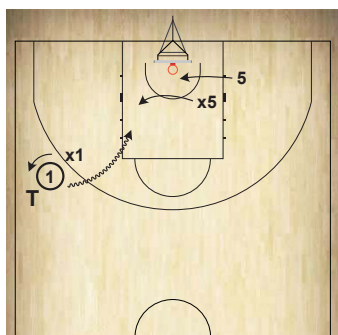
DIJAGRAM 08



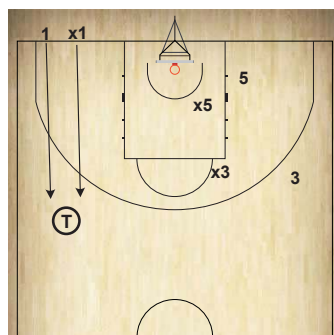
DIJAGRAM 07



DIJAGRAM 04



DIJAGRAM 05



DIJAGRAM 06

Ljubav prema poslu

Zadatak nas trenera je da napravimo selekciju. To je prvi zadatak. Mi prvo tražimo decu koja imaju dobru morfologiju, potom tražimo atletizam. Mi takvog atletu možemo naučiti košarkaškim elementima na najbolji mogući način i on ih isto tako može najbolje moguće savladati i izvoditi, ali ništa nam to ne vredi ako ne razume košarku, ako ne razume igru. Smatram da je atletizam pre naglašen i da je prosto kontaminirao košarku. Smatram da možeš da budeš i najbrži i najjači, ali ako nemaš pamet koja to podržava, nisi ništa. Moraš da znaš da koristiš i brzinu i snagu. A s pameću i sa karakterom možeš da igraš samo ako imaš samo snagu ili samo atletizam, i bez šuta, i bez tehnike može da se igra košarka. Razumevanje igre mora da se radi i mi treneri, kad uvedemo decu u salu, učimo ih tehnici i razumevanju igre. Razumevanje igre je ono o čemu sam vam ovom prilikom govorio i za šta sam vam pokazao vežbe. Razumevanje igre je da nauče šta je spejsing, da nauče da brzo reaguju, da donose brze i kvalitetne odluke i da znaju da čitaju situacije i u odbrani i u napadu. Ali sve zavisi od karaktera – dobrog karaktera. Karakter je taj koji odlučuje da li ćeš biti dobar igrač ili ne. Mi treneri moramo da imamo posvećenost, ljubav prema svom poslu i prema košarci i da tu ljubav i energiju prenosimo na decu.

i čunjeve umesto stolice, gde će odbrana morati nogom da dodirne čunj – što stvara još veći hendikep. Osim toga, startna pozicija može sa produžetka linije slobodnih bacanja da se premesti na bilo koju poziciju na liniji za tri poena (vrh kapice, 60 stepeni...).

Sledeća vežba ima identičan početak kao i prethodna, sa trenerom koji se nalazi iza napadača i čiju podignutu ruku odbrambeni igrač treba da dodirne kako bi se stvorio hendikep koji napadač prepoznaje. Ali ovoga puta uvodimo i centra u reket koji reaguje na tu situaciju i izlazi ili se povlači na prodor napadača. Dakle, ovoga puta napadač igra protiv dvojice odbrambenih igrača (**dijagram 4**).

Metodološki nastavljamo dalje, s obzirom na to da smo radili 1 na 2, sada ćemo raditi 2 na 2. Radićemo 2 na 2 sa hendikepom. Ali ovoga puta ulazimo u ono što je važno za napad, a to je spejsing – pomeranje i popunjavanje praznog prostora i dobra igra bez lopte. Dakle, iz istog hendikepa koji napadač ima kao i u prethodnoj vežbi, ovoga puta centar koji pomaže u odbrani u reketu ima i svog napadača koji kreće sa pozicije na ivici reketa iza table. Centar napadač prepoznaje kretanje svog odbrambenog igrača (koji reaguje na prodor igrača 1) i napada (pozicionira se) ili čeonu liniju ili sredinu reketa (**dijagram 5**). Istu vežbu možemo raditi sa drugim igračem u napadu, koji umesto sa pozicije niskog posta startuje sa, recimo, pozicije 60 stepeni na suprotnoj strani (široko), gde njegov odbrambeni pomaže i pomera se prema prodoru.

Isto radimo i u situaciji 3 na 3. Ovoga puta pravićemo drugi hendikep. Napadač bez lopte i njegov odbrambeni igrač nalaze se iza čeonu linije (igrači 1 i XI). Trener je na poziciji produžetka linije slobodnih bacanja s loptom, a napadač ide ka njemu da mu je uzme is ruku i krene u napad, dok odbrambeni mora da mu dotakne ruku (čime se stvara hendikep). Ostali igrači (napad i odbrana) pozicionirani su na startu kao na **dijagramu 6** i kreću se shodno tome u koju stranu napadač 1 krene. Napadači 3 i 5 se kreću (prave spejsing) u odnosu na to kako se njihovi odbrambeni igrači pomeraju (idu od njih i otvaraju prostor).

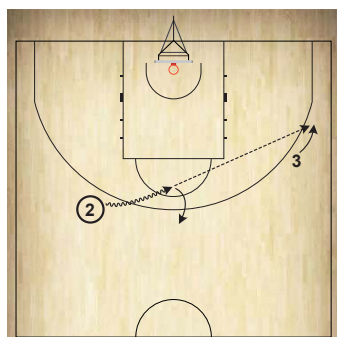
Sve prethodne vežbe koje su prikazane vežbaju taktičko razmišljanje igrača. Moja omiljena vežba je „2 na 1“ bez driblinga. Dva napadača igraju protiv jednog odbrambenog igrača po celom terenu bez driblinga, gde je samo jedan dribling dozvoljen u reketu za završnicu na koš. Vežba počinje tako što odbrambeni igrač dodaje loptu jednom od napadača (po izboru) (**dijagram 7**). Napad mora da se kreće toliko brzo da napadaču ne dozvoli da se vraća u stav (moraju da nateraju odbrambenog igrača da bukvalno okrenut leđima lopti trči nazad).

Sada ćemo se vratiti na vežbe zagrevanja za rad na

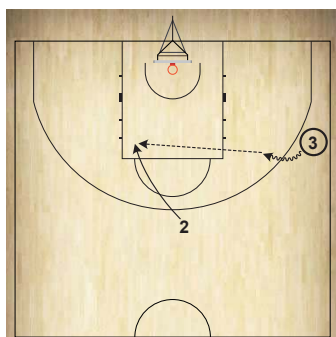


„spejsingu“. Za početak, u parovima kreću dva igrača paralelno s jednom loptom. Igrač koji vodi loptu kreće u jednu stranu, dok ga saigrač prati na istoj udaljenosti. Napadač sa loptom se zaustavlja i dodaje je saigraču, koji sada driblingom kreće na suprotnu stranu, a dodavač ga sada na isti način prati (**dijagram 8**). Prilikom prelaska iz vođenja u dodavanje i praćenja kretanje saigrača ne dižemo se iz niskog napadačkog stava (bilo da smo bez lopte ili sa njom). Reagujete na polazak igrača koji primi loptu – on može da krene ka igraču koji mu je dodao ili od njega, prema tome se i napadač bez lopte kreće. Tokom izvođenja ove vežbe možemo u isto vreme i insistirati na određenoj vrsti dodavanja nakon zaustavljanja u dribling, čime vežbamo i određenu tehniku dodavanja u isto vreme.

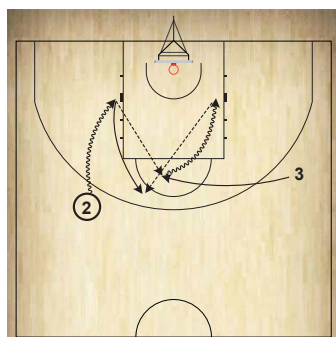
U sledećoj vežbi igrač sa loptom (2) daje samom sebi autopas i zaustavlja se na poziciji šest stepeni u odnosu na koš. Drugi napadač (3) na suprotnoj je strani, na udaljenosti jednog dodavanja. Igrač s loptom pravi dribling ka igraču bez lopte, koji se udaljava od njega (praveći spejsing). Igrač 2 dodaje loptu i on se takođe pomera. Na dribling koji sada pravi igrač 3 ka igraču 2, igrač 2 se pomera (širi) i prima loptu za šut (**dijagram 10**). Sledeća vežba je slična, samo što će na startu igrač sa loptom (2) napasti čeonu liniju sa dva driblinga i nakon zaustavljanja dodati igraču, koji je udaljen jedno dodavanje (a koji je sa



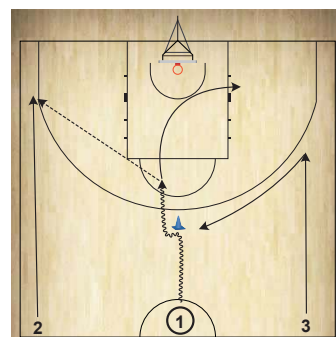
DIJAGRAM 09



DIJAGRAM 10



DIJAGRAM 11



DIJAGRAM 12



suprotne strane pratio napadača sa loptom). Sada napadač 3 sa loptom napada suprotnu stranu (čeonu liniju) sa dva driblinga, a igrač bez lopte (2) vraća se na vrh da bi po prijemu lopte šutnuo na koš (**dijagram 11**).

Sljedeća vežba popunjavanja prostora je sa tri igrača, gdesva trojica kreću sa sredine terena u isto vreme, igrač sa loptom kroz sredinu ka kapici, a ostala dvojica po suprotnim bočnim linijama. Igrač s loptom (1) napada driblingom čunj koji je na vrhu, pravi neku od promena i napada lakat reketa, odakle dodaje loptu igraču na toj strani terena koji popunjava ugao (igrač 2) prilikom njegovog driblinga i napada lakta na toj određenoj strani. Nakon dodavanja, igrač 1 protičava kroz reket na suprotnu stranu terena, dok igrač sa suprotne strane popunjava poziciju na vrhu (igrač 3). Sada igrač 3, koji je popunio poziciju na vrhu, prima pas od igrača iz ugla (2) i napada suprotnu stranu po istom principu, gde će nakon prodora igrača 3 – igrač 1 biti na prvom dodavanju, a igrač 2 popuniti prostor na vrhu, odakle će po prijemu lopte od igrača 1 šutnuti na koš. (**dijagram 12**)

Takođe, postoji varijanta napada na sličan način, gde će se igrači 2 i 3, koji su na krilnim pozicijama, demarkirati i jedan će primiti dodavanje od igrača 1 (koji je do tog trenutka sa loptom). Nakon prijema lopte, napadač 2 napada čeonu liniju driblingom, a za to vreme napadači 1 i 3 popravljaju svoje pozicije za prijem dodavanja. Nakon do-

davanja iz prodora (igračima 3 ili 1) radi se još jedan ekstrapas za šut (**dijagram 13**). Reagujemo i menjamo svoju poziciju u napadu kako lopta izađe iz ruke dodavača.

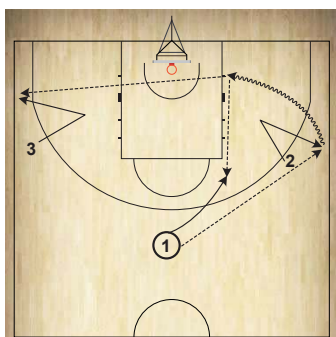
Opcija sa četvoricom igrača počinje na isti način kao i prethodna vežba, s tim što će igrač na strani koji primi loptu (u ovom slučaju 3) posle demarkiranja dodati loptu igraču na niskom postu (4), koji se pomera na poziciju niskog posta na strani lopte (**dijagram 14**). Nakon dodavanja igraču na niskom postu, igrač 3 postavlja blokadu igraču 1, koji ide na stranu lopte, dok igrač 3 po postavljanju blokade produžava u suprotni ugao, a igrač 2 sa suprotne strane se kreće i popunjava sada praznu poziciju na kapici. Igrač 2 sada prima loptu od igrača sa niskog posta i driblingom napada suprotnu stranu i dodaje igraču 3, koji popravlja poziciju iz ugla za skok-šut (**dijagram 15**).

U pionirskoj konkurenciji pick and roll nije dozvoljen, ali su dozvoljene indirektno blokade. Nisam siguran koliko one u tom uzrastu mogu kvalitetno da se nauče. Posle dolaze kadeti i juniori, gde se zbog samog korišćenja pick and rolla indirektno blokade gotovo zaborave. Ako se u pionirima ne igra pick and roll, voleo bih da se indirektno blokade maksimalno razrade u ovom uzrastu. Ranije sam već na nekom predavanju rekao da je indirektna blokada ista kao i pick and roll, samo što učestvuju tri igrača. Isto se sve svodi na čitanje i regovanje. Prilikom kontrablokade bitno je dobro navođenje na blokadu, dobro postavljanje blokade i dobar tajming (pravovremenost). I naravno, u svemu tome potrebno je čitanje reakcije odbrane. Važno je da igrač koji postavlja blokadu gađa odbrambenog igrača tačno u glavu sa svojom blokadom (**dijagram 16**). Igrač koji koristi blokadu mora da ima strpljenja da sačekava blokadu. Treba takođe naučiti igrača kako da prepozna kako je čuvan da bi mogao da čita odbrambenog igrača – da li ide iznad ili ispod blokade. Ako se centar nalazi između skrinera (postavljača blokade) i koša, napadač koji koristi blokadu pravi curl utrčavanje ka košu. U tom slučaju bloker ide gore ka penalu (otvara se). Druge dve opcije koje su mi važne su slip napadača koji koristi blokadu – kada vidi da je odbrana agresivna i da će da ide preko blokade po svaku cenu, napadač će da uradi slip ka košu. Druga opcija za slip je u pripremi blokade da kada bloker ide da postavi blokadu i sam prepozna da ga njegov igrač ne prati na pravi način, pa umesto da ide u blokadu, krene agresivno ka košu ostavljajući svog odbrambenog igrača iza (naročito ako odbrana krene da viče: „Preuzmi!“, tada se pokušava slip). U svakom slučaju, tvrdim da je filozofija odbrane blokade od lopte potpuno ista kao i odbrane od pick and rolla. Ponovo insistiram na tome da naučimo pionire nekoliko najosnovnijih indirektnih blokada da bi naučili da čitaju blokadu. ●

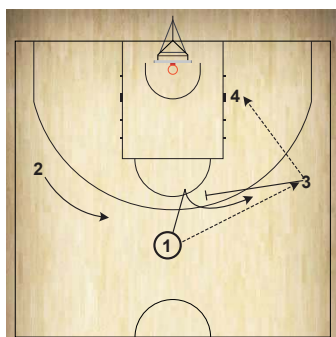
Priredio: **Goran Vojkić, viši košarkaški trener**

Šampionske navike

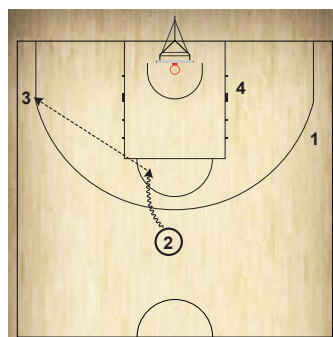
Često me treneri pitaju u čemu je tajna vašeg uspeha. Ljudi se čude s obzirom na uslove kakave imamo i u pogledu sala i rekvizita koji su na veoma lošem nivou. Nema nikakvih tajni – prosto radimo najviše i mnogo smo zahtevni. Tražimo od igrača da se bore, tražimo odgovornost, da se ne predaju i tražimo takvu decu koja ovo navedeno mogu da ispoštuju. Naš cilj nije da budemo prvaci, već da stičemo šampionske navike. Šampionske navike su da trčimo, da pravimo jake dozvoljene blokade, da se otvaramo iz blokade, da svaki put zagradimo, da utrčavamo snažno, da bampujemo protivnika... Eto tako se postaje šampion.



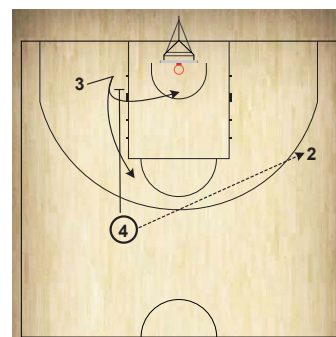
DIJAGRAM 13



DIJAGRAM 14



DIJAGRAM 15



DIJAGRAM 16



› Topić Milenko



› Čanak Nenad



› Dragan Vuković



› Blagoja Ivić

Da se pamte pobednici

Mnogo je toga čime se naše udruženje može ponositi. Jedan od najznačajnijih događaja jeste tradicionalna dodela nagrada trenerima koji su, sa svojim ekipama, sezonu završili na čelu tabele ili su osvajači Kupa.

Tako će biti i ove godine. Opet, po tradiciji, nagrade će biti uručene tokom Basketball clinica Belgrade. Međutim, ono što daje poseban kuriozitet ovoj tradiciji jeste da je ona starija i od samog BCB-a. Prirodno je bilo da se taj svečani čin odvija tokom trajanja pomenutog stručnog seminara. Sasvim je izvesno da je

to lepa i retka satisfakcija za ono što su nagrađeni treneri postigli u sezoni u kojoj su sa svojim ekipama napravili veliki uspeh. Posebnu draž toj dodeli daje činjenica da se nagrada uručuje pred oko hiljadu kolega i kolegica koji sede na istoj toj trenerskoj klupi i streme ciljevima koje su nagrađeni ostvarili. Ono što daje čarom ovim nagradama jeste da se podjednako poštuju treneri koji su ostvarili uspeh sa pioniskim ekipama kao i oni koji su to uradili sa seniorima ili seniorkama u najvišim rangovima takmičenja.

Gotovo poseban značaj ovogodišnjoj dodeli nagrada trenerima, šampionima i osvajačima ku-

pova daje podatak da će one, prvi put, biti dodeljene u sportskoj hali „Ranko Žeravica“. U hali koja nosi ime legendarnog trenera, nosioca najviše nagrade UKTS – nagrade za životno delo „Slobodan Piva Ivković“, čija će dostignuća i neprolazne vrednosti večitio biti inspiracija svima koji se late zanimanja – košarkaški trener.

Poseban šarm ovogodišnjoj dodeli nagrada daje i činjenica da su među dvadeset dvoje nagrađenih i tri dame. Ovaj čin dodele priznanja daje još jedan značajan doprinos činjenici da BCB smatramo praznikom košarke u Srbiji. ●

M. PI.

MUŠKA KOŠARKA - DOMAĆA TAKMIČENJA

TAKMIČENJE	TRENER		KLUB
	PREZIME	IME	
Pionirski prvak Srbije	Pavlović	Ivan	KK Crvena Zvezda
Kadetski prvak Srbije	Klipa	Slobodan	KK Crvena Zvezda
Juniorski prvak Srbije	Đerić	Bojan	KK Crvena Zvezda
Prvak II muške regionalne lige - ISTOK	Damjanović	Ljubiša	KK Fair Play Niš
Prvak II muške regionalne lige - ZAPAD 1	Stefanović	Zoran	KK Čačak 94
Prvak II muške regionalne lige - ZAPAD 2	Vlašković	Vladimir	KK Požarevac
Prvak II muške regionalne lige - CENTAR	Marković	Miroslav	KK BTC
Prvak II muške regionalne lige - SEVER (J)	Jojić	Vladimir	KK Železničar Indija
Prvak II muške regionalne lige - SEVER (S)	Živković	Dimitrije	KK Star
Prvak I muške regionalne lige - ISTOK	Jaćimović	Predrag	KK Rtanj
Prvak I muške regionalne lige - ZAPAD	Dumić	Darko	KK Zlatar
Prvak I muške regionalne lige - CENTAR	Stefanović	Nenad	KK Zemun
Prvak I muške regionalne lige - SEVER	Marković	Bojan	KK Vrbas
Prvak II muške lige Srbije	Lučić	Vladimir	KK Sloboda Užice
Pobednik Triglav osiguranje Kupa Radivoja Koraća	Čanak	Nenad	KK Partizan
Prvak košarkaške lige Srbije - KLS	Topić	Milenko	KK Crvena zvezda
Prvak ABA lige	Džikić	Aleksandar	KK Budućnost Podgorica

ŽENSKA KOŠARKA - DOMAĆA TAKMIČENJA

TAKMIČENJE	TRENER		KLUB
	PREZIME	IME	
Pionirski prvak Srbije	Karić	Ružica	KKŽ Crvena Zvezda
Kadetski prvak Srbije	Mitrović	Svetlana	ŽKK Partizan
Juniorski prvak Srbije	Vuković	Dragan	KKŽ Crvena Zvezda
Prvak II ženske regionalne lige - JUG	Vasiljević	Željko	ŽKK Loznica
Prvak II ženske regionalne lige - SEVER	Anđelić	Nataša	ŽKK Novosadska ŽKA
Pobednik Kupa Milana Cige Vasojevića	Ivić	Blagoja	ŽKK Partizan
Prvak I ženske lige Srbije	Vuković	Dragan	KKŽ Crvena Zvezda



Korak ispred svih

Posle titule svetskih šampiona u basketu 3x3, koju su reprezentativci Srbije osvojili u Manili na Svetskom prvenstvu u ovom relativno novom sportu, još više dobija na težini i aktuelnosti seminar koji će biti organizovan na Kopaoniku. S pravom se može tvrditi da će za ovaj atraktivni deo košarkaške igre Srbija učiniti sve, i to ne samo u okviru priprema za Olimpijske igre, već je reč o planu rada na duge staze. O tome smo razgovarali sa predsednikom UKTS Ivanom Jeremićem, koji je pokretač ove inicijative.

– Basket 3x3 je olimpijski sport počev od Olimpijskih igara 2024. – kaže Jeremić. – U svetu je izuzetno popularan, čak mnogo više nego kod nas. Ovo se pogotovo odnosi na košarkaški nerazvijene zemlje. Razlog je jednostavan: lakše je skupiti tri nego dvanaest igrača. Lično sam video prilikom posete nekim zemljama u Aziji koliko je popularna ova vrsta košarke. Strahovito je popularna! Na primer, bio sam u Kataru, gde su usred pustinje napravili košarkaški teren na kome se igra tri na tri. Naše druženje košarkaških trenera dobilo je ponudu od FIBA i Košarkaškog saveza Srbije da organizujemo prvi seminar u svetu za trenere na temu basketu 3x3. Naš cilj i zadatak je da obučimo trenere 3x3, po čemu smo ponovo avangarda u svetu. Cilj nam je da treneri dobijaju licencu, da im mi izdajemo za treniranje ekipa 3x3. Jer neće proći mnogo vremena, vrlo brzo će se dogoditi da imamo srpsku ligu 3x3. Pravu ligu, ne kao ovi turniri koje FIBA organizuje širom sveta, na kojima se skupljaju bodovi, pa se pravi rejting. U Srbiji će se vrlo brzo pojaviti organizovana liga u ovoj vrsti košarke.

Jeremić daje i detalje, koji će svakako interesovati naše trenere:

– Kamp je na Kopaoniku 11, 12. i 13. jula. Veliko je interesovanje trenera iz Srbije, kao i iz sveta. Udruženje košarkaških trenera Srbije odlučilo je da plati sve troškove kampa za 12 naših trenera iz svih regiona Srbije, a mi ćemo platiti njihovu obuku.

Ovaj seminar se organizuje pre svega u saradnji sa FIBA, zatim Košarkim savezom Srbije i, naravno, Udruženje košarkaških trenera Srbije. Tehničku podršku, takođe besplatno, obezbeđuje košarkaški kamp YUBAC.

Nema sumnje da će ovakav kamp za stručno usavršavanje trenera 3x3 biti snažan vetar u leđa ovoj novoj košarkaškoj olimpijskoj igri, utoliko pre što smo u tome, ovim kampom na Kopaoniku, započeli misiju koja je za korak ispred svih. Tačnije, sve to podseća na vraćanje perioda kada je počelo stvaranje naše košarke. Uostalom, zato i jesmo – zemlja košarke.

Pored mogućnosti da se obezbede vrhunski predavači, imponuje i interesovanje trenera za ovaj vid stručnog usavršavanja, a o uslovima na Kopaoniku i visokim standardima koje je YUBAC u organizaciji kampova odavno postavio izlišno je govoriti. Posebno treba istaći da će jedan od predavača biti Goran Vojkić, selektor naše ekipe koja je u Manili po četvrti put postala prvak sveta, a čiji su doprinosi ovoj tituli sami igrači posebno istakli.

S pravom možemo zaključiti da će ovaj pionirski poduhvat biti početak snažne afirmacije košarke 3x3. Uz postignute sjajne rezultate, koji su pravi poduhvat umeća i ogromnog entuzijazma, pre svih, samih igrača. Verujemo da će i uključivanje obučanih trenera u ove ekipe svima dati za pravo da na Olimpijskim igrama 2024, sasvim izvesno, očekuju medalju, i to onu najpoželjniju. ●

A. Ostojić

Kamp za stručno usavršavanje trenera 3x3 biće snažan vetar u leđa ovoj novoj košarkaškoj olimpijskoj igri, utoliko pre što smo u tome, ovim kampom na Kopaoniku, započeli misiju koja je za korak ispred svih

Pozicioni napad - passing gejm

U narednih nekoliko brojeva prikazaćemo igru u pozicionom napadu na principu passing gejma, koji je pre svega namenjen mladim košarkašima. Prikazaćemo osnovne postavke i načine igre passing gejma, kao i put (metodiku) kako doći do njega. U ovom broju podsetićemo se šta je to passing gejm, zašto je važno primenjivati ga u mladim uzrasnim kategorijama i prikazati primere u igri 5:5.

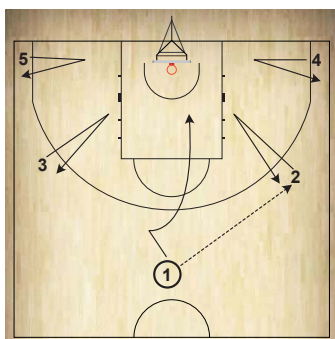
Treneri mladih uzrasnih kategorija bi trebalo da osposobe mlade košarkaše da pravilno rekonstruišu i procene situacije u igri, predvide i naslute namere protivnika, ocene svoj položaj i položaj saigrača, izaberu akciju i sprovedu je. Jedan od sistema koji omogućava ovaj proces jeste sistem igre u napadu na principu passing gejma, jer ovaj način igre pruža svima iste mogućnosti u napadu, svi igrači imaju kontakt s loptom, svi imaju priliku da budu u poziciji realizatora (svako ko ima loptu je plejmejker), što je veoma bitno za mlade košarkaše, jer je selekcija igrača široka i većem broju igrača treba obezbediti podjednak status u igri. Mlade košarkaše ne treba sputavati i terati ih da rade po šablonu. Oni treba da imaju i svoju slobodu, odnosno treba im dati prostora da ispolje svoju kreativnost. Passing gejm nije šematizovan, ima mnogo varijanti, odnosno različitih načina da se igra, ali neke osnovne stvari, o kojima će biti reči dalje u tekstu, zajedničke su za sve te načine.

Prilikom izbora taktike, trener mladih uzrasnih kategorija mora da ima, pre svega, cilj koji želi da postigne. Prioritetni cilj trebalo bi da bude da napravi što više odličnih seniorskih igrača. Pre toga ne treba da zaboravimo da najmlađima treba najpre pokazati kako se pravilno trenira i da ih neprestano motivišemo da igraju snažno (brzo), pametno i nesebično. U skladu sa tim, izbor taktike igre mladih kategorija trebalo bi da bude odabrana tako da razvija i usavršava sposobnosti i veštine prvo pojedinačno igrača, a onda i celog tima. To znači učenje i usavršavanje osnovnih principa igre u smislu individualne taktike, grupne taktike - osnovni vidovi saradnje dva i tri igrača u napadu i odbrani i kolektivne taktike - kontrapada i passing gejma, kao osnovnih napadačkih sistema i osnovne odbrane čovek na čoveka i presinga kao osnovnih odbrambenih sistema.

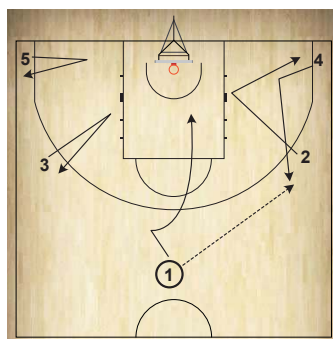
Passing gejm kao sistem pozicione igre u napadu prvi je i osnovni način postavljene igre koji valja savladati. Ovaj napad omogućava igraču dovoljno slobode i inicijative, u skladu sa nekoliko osnovnih timskih pravila i principa. Passing gejm je napad sa ogromnim akcentom na dodavanju, utrčavanju i inteligentnom kretanju bez lopte, uz stalno čitanje odbrane. Učenje ovog napada, i sam napad, razvija individualne sposobnosti i veštine košarkaša bolje nego bilo koji drugi sistem u napadu. Isto tako razvija i timski duh jer je dodavanje, kao jedna od osnovnih veština u košarci, najbolji pokazatelj timskog



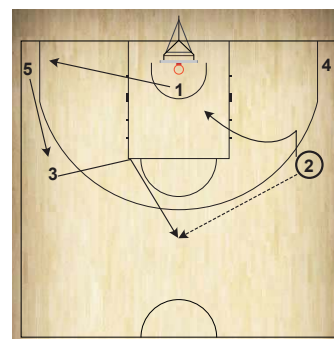
Mlade košarkaše ne treba sputavati i terati ih da rade po šablonu. Oni treba da imaju i svoju slobodu, odnosno treba im dati prostora da ispolje svoju kreativnost



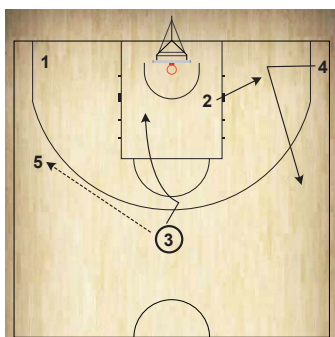
DIJAGRAM 1-1



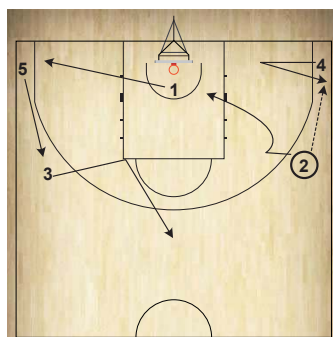
DIJAGRAM 1-2



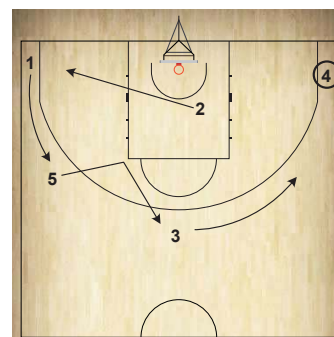
DIJAGRAM 2-1



DIJAGRAM 2-1 nastavak



DIJAGRAM 2-2



DIJAGRAM 2-2 ponovo

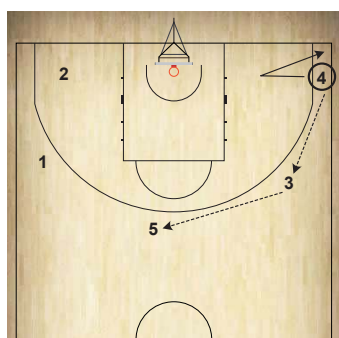


duha i stoga se na njemu mora insistirati u kolektivnom sportu poput košarke. Naravno da igranje ove vrste napada nije lako (možda je i najteže) jer zahteva od igrača neprekidno razmišljanje i pronalaženje najboljih rešenja u određenim situacijama, ali upravo u tome je i izazov za svakog trenera da ga primenjuje, naročito u radu s mladim košarkašima. Pored toga, ovaj napad podseća da je košarka intelektualna i atipična igra.

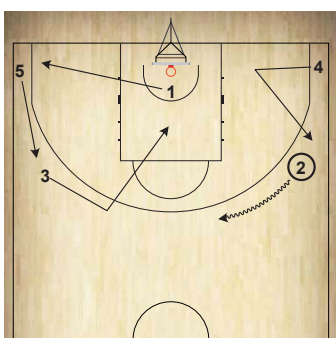
Od prelaska na napad od 24 sekunde dominiraju kratke akcije sa svega nekoliko blokada ili bez blokada, a svodi se na individualni kvalitet igrača, što upravo ra-

zvijamo igranjem pasing gejma. Nema više dugotrajnih napada sa mnogo bespotrebnih kretanja ili blokada. Sve je više igre 1:1, kako sa loptom tako i bez nje, koja je podjednako važna jer kvalitetnom igrom bez lopte vezujemo odbrambene igrače tako da ne mogu da pomažu u odbrani, istovremeno otvarajući liniju dodavanja. Pasing gejma se može igrati iz bilo kog početnog rasporeda igrača, što je dodatni razlog za njegovu primenu. Nakon neuspešnog kontranapada kao primarnog sistema u napadu mladih kategorija, možemo preći (nastaviti) sa pasing gejmom bez potrebe zauzimanja nekog posebnog

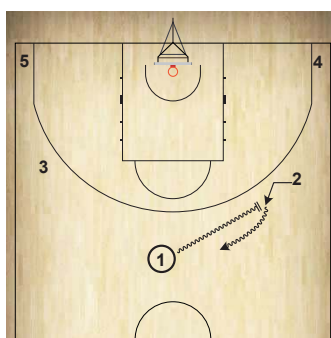
Prilikom izbora taktike, trener mladih uzrasnih kategorija mora da ima, pre svega, cilj koji želi da postigne. Prioritetni cilj trebalo bi da bude da napravi što više odličnih seniorskih igrača



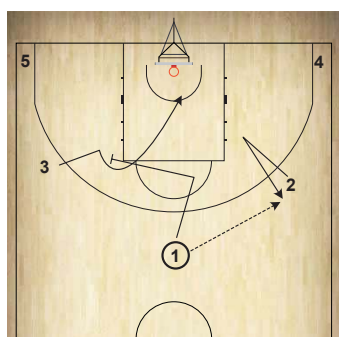
DIJAGRAM 2-2 nastavak



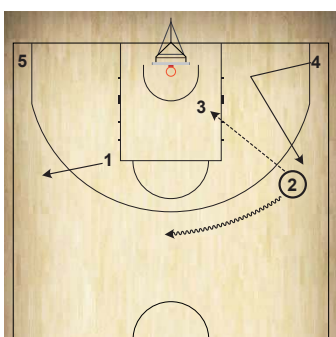
DIJAGRAM 3



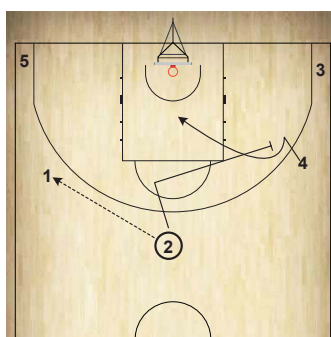
DIJAGRAM 3-1



DIJAGRAM 4



DIJAGRAM 4-1



DIJAGRAM 4-1 nastavak

Pasing gejm kao sistem pozicione igre u napadu prvi je i osnovni način postavljene igre koji valja savladati. Ovaj napad omogućava igraču dovoljno slobode i inicijative, u skladu sa nekoliko osnovnih timskih pravila i principa.

početnog rasporeda, što je i dodatni razlog za njegovu primenu. Kao i svaki sistem u napadu, pasing gejm ima određene dobre strane, ali i potencijalne slabosti.

● **Dobre strane pasing gejma:**

Relativno jednostavna struktura – napad nije opterećen sa mnogo unapred određenih kretanja koje bi igrači morali da pamte. Oni se izvode na osnovu manjeg broja opštih pravila o kojima će biti reči u daljem tekstu. Zato je jednostavan za učenje.

Mogućnost ranog uključivanja u trening – upravo prethodna karakteristika omogućava da se pasing gejm može vrlo rano uključiti u trening.

Dobar uticaj na razvijanje poželjnih navika igrača – kao prvo, tu se ističe poboljšanje veštine čitanja odbrane. Drugi dobar uticaj je što ovaj napad neminovno traži dobru igru napadača bez lopte, sa mnogo kretanja, koja je veoma često najslabija karika u lancu napadačkih veština igrača. Osim toga, pasing gejm izrazito pomaže početnicima da ne igraju mehanički, šematizovano, već da slobodno razvijaju svoje košarkaške veštine.

Efikasnost protiv skoro svih vrsta odbrane – on daje šansu napadačima da otkriju slobodna i povoljna rešenja (pozicije) bez razmišljanja o specifičnim kretanjima koje se nalaze u tipskim napadima protiv različitih sistema odbrane. Napad je veoma dobar kao nastavak u situacijama kada se ispadne iz tipskih varijanti napada i tokom prelaska iz kontranapada u brzi napad.

Nepovoljan za skauting – nema jasnih, tipskih postavki, kao i predvidljivih (šematizovanih) kretanja tokom napada.

● **Slabe strane pasing gejma:**

Skok u napadu – tipski i organizovani napadi imaju izvesnu prednost, iako i pasing gejm može često da bude praćen solidnim napadačkim trouglom, bez obzira na to kada će šut biti izveden. Napadači bi trebalo da znaju nešto više o šuterskim navikama saigrača i da tako steknu prednost u ranom uključivanju na skok u napadu.

Mogući intenzivniji razvoj individualnih sposobnosti i veština na račun timskih – često može da nanese štetu timu ako su pojedinci isuviše okrenuti ka sebi. To se, pre svega, odnosi na postizanje poena. Zato je neophodno da trener prenese igračima valjan pristup napadačkoj igri, posebno kada je u pitanju dobra selekcija šuta.

● **Osnovni principi igre pasing gejma**

Da bi igranje pasing gejma bilo uspešno, igrači moraju razumeti i adekvatno primenjivati određene principe koji, pored pasing gejma, važe u određenoj meri i za druge napadačke sisteme. Principi su sledeći:

Dobra komunikacija – pošto nema unapred određenih i ugovorenih linija kretanja, a igrači

esto nemaju specijalne pozicije niti odgovornosti, da ne bi došlo do konfuzije u igri, neophodna je dobra komunikacija.

Koš uvek u vidnom polju – preporučljivo je da napadači stalno posmatraju prostor ispred sebe, posebno u pravcu koša. To je naročito važno za napadača s loptom, koji će na taj način moći da vidi saigrača koji utrčava ka košu, koji se otvara za prijem lopte ili koristi blokadu.

Korektno rastojanje između napadača ili spejsing – To je verovatno najvažniji princip za napad kakav je pasing gejm. Korektan razmak između dva napadača (4,5 do šest metara) otvara u svakom trenutku dovoljno prostora za utrčavanje napadača bez lopte i individualne akcije napadača s loptom.

Utrčavanje iza leđa odbrambenim igračima „back door“ – ovaj manevar je veoma koristan, naročito protiv agresivne odbrane na liniji dodavanja.

Utrčavanje u prazan prostor između lopte i saigrača koji je blizu lopte „flash cut“ – kada je napadač bez lopte blizu lopte, ali nije u stanju da primi loptu. Tada između njega i lopte utrčava napadač koji je bio dalje od lopte i prima loptu.

Slobodan reket – napadač bez lopte, koji je utrčao prema košu, u reket, u slučaju da ne primi loptu mora da nastavi kretanje. Na taj način on oslobađa i otvara reket za utrčavanja saigrača ili za prodor saigrača s loptom.

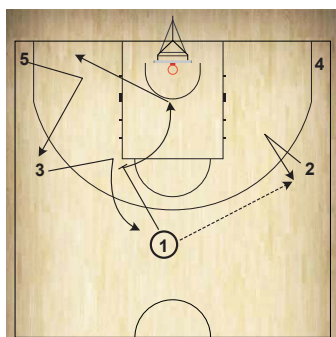
Popunjavanje praznih prostora – da bi zadržali korektan „spejsing“ i tendenciju stalnih kretanja napadača, uvek bi trebalo da se popuni prostor koji ostane bez napadača.

Ravnoteža odbrane – ovo se odnosi na situacije kada neki napadač šutira. Ravnoteža odbrane podrazumeva da je određeni broj igrača, u trenutku šuta, u poziciji da igra korektnu odbranu. To su najčešće spoljni igrači koji se povlače nazad, dok napadači koji su blizu koša idu na skok u napadu.

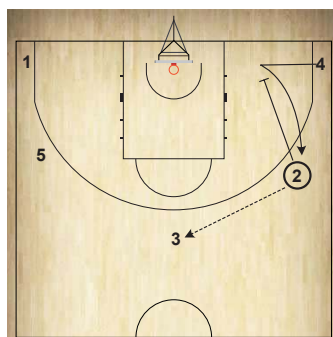
● **Osnovne aktivnosti igrača u pasing gejmu**

U pasing gejmu (i ostalim napadima) igrači koriste veliki broj individualnih (jedan igrač) i grupnih (uglavnom dva i tri igrača) aktivnosti. Neke od osnovnih su:

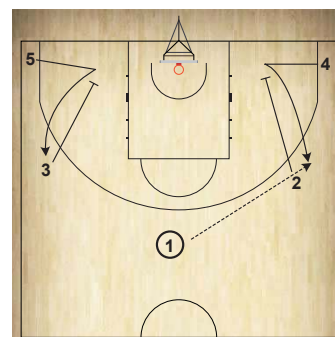
- Dodaj i utrči ka košu „**front door**“,
- „**back door**“,
- „**flash cut**“,
- Prodor driblingom – koristi se kada je veliko rastojanje između dva odbrambena igrača,
- Prodor i dodavanje – kada nakon obilaska igrača drugi odbrambeni igrač zaustavlja driblera, što ostavlja otvorenu liniju dodavanja saigraču,
- Ukrštanje driblingom,



DIJAGRAM 4-2



DIJAGRAM 4-2 nastavak



DIJAGRAM 5

- Blokade za igrača bez lopte – kontra, donja, ledna i horizontalna blokada,
- Blokada za igrača s loptom.

● Primeri napada

Primeri napada su dati redosledom po kojem bi ih trebalo (po mom skromnom mišljenju) uključivati u rad s mladim košarkašima. Na samom početku sistematskog, organizovanog treninga (što smatram uzrastom 10-12 godina) trebalo bi raditi napad sa popunjavanjem pozicija iz rasporeda 1-2-2 na principu dodaj-utrči (give & go). Napad se zasniva na stalnim kretanjima napadača i sa uvek prisutnim opcijama za završetak napada. Akcenat je na individualnom kretanju igrača bez lopte u smislu demarkiranja za prijem lopte, popunjavanja pozicija i utrčavanja ka košu nakon dodavanja lopte. Istovremeno je, naravno, akcenat i na individualnim akcijama igrača sa loptom u smislu pravovremenih dodavanja i prodora na koš driblingom. U kasnijem uzrastu se uvode indirektna blokade, odnosno blokade na igraču bez lopte.

Dijagram 1 Igrač br. 1 dodaje loptu br. 2, koji se prethodno demarkirao ili je bio slobodan za prijem lopte (**Dijagram 1-1**). Ukoliko je igrač br. 2 pod pritiskom, on utrčava ka košu i menja mesto sa igračem br. 4, koji se demarkira za prijem lopte. To se isto radi i na drugoj strani (**Dijagram 1-2**). Nakon dodavanja, br. 1 utrčava ka košu.

Dijagram 2-1 – br. 2 dodaje loptu br. 3, koji je prethodno popunio centralnu poziciju koja je ostala prazna nakon utrčavanja br. 1. Br. 5 popunjava poziciju br. 3, a br. 1 poziciju br. 5. Nakon dodavanja lopte, br. 2 utrčava ka košu.

Dijagram 2-1 nastavak – nakon utrčavanja br. 2, br. 4 popunjava njegovo mesto, a br. 2 odlazi u prazan ugao. Br. 3 prenosi loptu dodavanjem na suprotnu stranu i utrčava ka košu. Napad se kontinuirano nastavlja po istom principu.

Dijagram 2-2 – druga opcija je da br. 2 doda loptu u ugao br. 4 i utrči ka košu. Ostali igrači (3, 5, 1) popunjavaju pozicije za po jedno mesto.

Dijagram 2-2 nastavak – br. 2 odlazi u prazan ugao. Br. 4 dodaje loptu br. 3, utrčava ka košu i vraća se nazad. Br. 3 dodaje loptu br. 5 i napad se kontinuirano nastavlja po istom principu.

U početku se igra bez driblinga. Kasnije (ili istovremeno) uvodi se dribling za prodor na koš, popunjavanje pozicija i popravljavanje linije dodavanja. Ukoliko u isto vreme dribler i igrač bez lopte krenu na istu poziciju, prednost dajemo dribleru, a igrač bez lopte utrčava ka košu (**Dijagram 3**). Kasnije se dodaje i ukrštanje driblingom (**Dijagram 3-1**). Prilikom prodora na koš driblingom postoje

pravila za kretanje igrača bez lopte koje mladi košarkaši treba da savladaju i o kojima će biti reči u narednom broju.

Napad sa popunjavanjem pozicija iz rasporeda 1-2-2 na principu dodaj-beži (igrač koji je dodao loptu pravi blokadu za igrača na suprotnoj strani od lopte).

Dijagram 4 – br. 1 dodaje loptu br. 2 i nakon finte utrčavanja ka košu (time popravlja ugao za blokadu) postavlja blokadu za br. 3. Br. 3 može da utrči ka košu ili na centralnu poziciju. Ukoliko utrči ka košu, br. 1 se otvara na njegovo mesto, a br. 2 driblingom popunjava centralnu poziciju ukoliko br. 3 nije bio u povoljnoj poziciji za prijem lopte, a br. 4 popunjava poziciju br. 2 (**Dijagram 4-1**). Nakon toga, br. 2 dodaje loptu br. 1 i pravi blokadu za br. 4 (**Dijagram 4-1 nastavak**) i napad se kontinuirano nastavlja po istom principu. Ukoliko br. 3 ode na centralnu poziciju, br. 1 se nakon blokade otvara ka košu, a br. 5 popunjava poziciju br. 3 (**Dijagram 4-2**).

Br. 2 dodaje br. 3 i pravi blokadu za br. 4 (**Dijagram 4-2 nastavak**) i napad se kontinuirano nastavlja po istom principu.

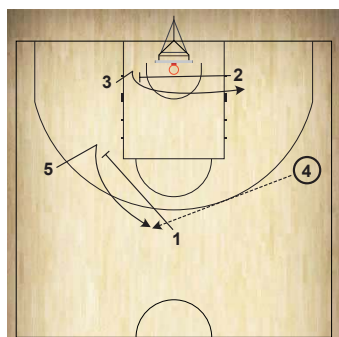
Napad sa kontinuiranim blokadama za igrača bez lopte (princip je da dva igrača koja su blizu lopte prave blokade za igrača koji su dalji od lopte).

Dijagram 5 – br. 2 i br. 3 prave blokade za br. 4 i br. 5. Br. 1 dodaje loptu slobodnom igraču, u ovom slučaju br. 4. Zatim br. 1 i br. 2 prave blokade za br. 5 i br. 3. Br. 4 dodaje loptu br. 5 (**Dijagram 5-1**). Br. 1 i br. 4 prave blokade za br. 2 i br. 3. Br. 5 dodaje loptu br. 2 (**Dijagram 5-2**). Br. 5 i br. 1 prave blokade za br. 3 i 4, br. 2 dodaje loptu br. 4 (**Dijagram 5-3**). Br. 2 i br. 1 prave blokade za br. 3 i br. 5 (**Dijagram 5-4**).

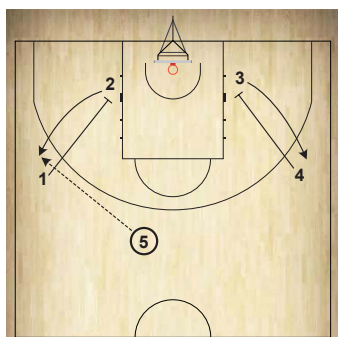
Na kraju se igra tako da igrač koji je dodao loptu, pred opcije da utrči ka košu, ima i opciju da ode na suprotnu stranu od lopte i napravi blokadu za igrača bez lopte, kao i to da igrač koji je blizu lopte ode i napravi blokadu za igrača bez lopte.

Ideja ovih primera napada jeste da nemamo igrača koji dugo borave u reketu i oko njega u smislu toga da su statični i da tu traže loptu. U narednom broju prikazaćemo primere sa jednim i dva igrača koja igraju na unutrašnjim pozicijama ili, generalno, ako su mladi u pitanju, oni ne moraju formacijski da igraju na tim pozicijama, jer ne bi trebalo u mlađim kategorijama (tu mislim na uzrast 14-15 godina) da imamo definisano ko će biti unutrašnji, a ko spoljni igrač, ali kada se igrač nađe u situaciji da više igra unutra ili spolja, postoje neka pravila o kojima ćemo pričati u narednom broju. ●

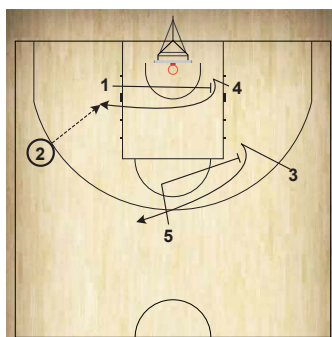
Igranje ove vrste napada nije lako (možda je i najteže) jer zahteva od igrača neprekidno razmišljanje i pronalaženje najboljih rešenja u određenim situacijama, ali upravo u tome je i izazov za svakog trenera da ga primenjuje, naročito u radu s mladim košarkašima



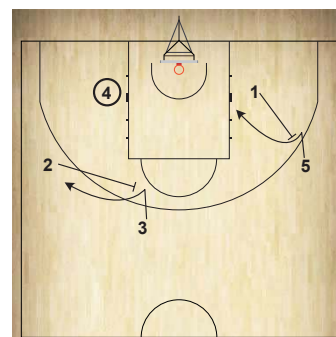
DIJAGRAM 5-1



DIJAGRAM 5-2



DIJAGRAM 5-3



DIJAGRAM 5-4

Analiza fajnal-fora i priprema za F4



Treneri se slažu da je najbitniji činilac sama priprema pred fajnal-for. Timovi treba da postave adekvatne mikrocikluse da bi forma bila prava baš za dane fajnal-fora, da bi ekipu doveli do tzv. stepena superkompenzacije kako u fizičko-taktičko-tehničkom smislu tako i u psihološkom

Želeli smo da uradimo analizu fajnal-fora koji se održavao u Beogradu od 18. do 20. maja 2018, kao i moguću pripremu za fajnal-for. Učesnici su bili: Fenerbahçe, Real Madrid, Žalgiris i CSKA. Organizacija samog fajnal-fora je bila na izuzetno visokom nivou od samog dolaska ekipa 16. maja do njihovog povratka 22. maja. Ovim radom imali smo nameru da vam predstavimo retrospektivu utakmica na fajnal-foru, kao i ono što smatramo bitnim stvarima u široj analizi napada i odbrane, kako tokom regularne sezone tako i na samom fajnal-foru.

Četvrtfinalne plej-of serije

1. Žalgiris je završio četvrtfinalnu seriju 3:1 u pobedama nad Olimpijakosom 26. aprila.
2. Real Madrid je završio plej-of seriju protiv Panatinaikosa sa 3:1 u pobedama 27. aprila.
3. Fenerbahçe je plej-of okončao protiv Baskonije takođe sa 3:1 u pobedama 26. aprila.
4. CSKA je plej-of okončao sa 3:1 u pobedama protiv Himkija 27. aprila.

Ovo smo naveli kao primer da biste videli koliko vremena ostaje ekipama da se sprema za fajnal-for. Okvirno, to su oko tri nedelje da se ekipe sprema i tempiraju formu za fajnal-for.

● Priprema za fajnal-for

Treneri se slažu da je najbitniji činilac sama priprema pred fajnal-for. Timovi treba da postave adekvatne mikrocikluse da bi forma bila prava baš za dane fajnal-fora, da bi ekipu doveli do tzv. stepena superkompenzacije kako u fizičko-taktičko-tehničkom smislu tako i u psihološkom. U svakom smislu, ekipe nakon četvrtfinalnih serija je potrebno osvežiti. Prvih pet dana aprila moguće je povećati obim rada u dva kratka mikrociklusa, s obimom rada 2-2-1-2-2-1, plus prvenstvena utakmica. Nakon toga, treba ući u normalan takmičarski mikrociklus sa prvenstvenom utakmicom, sa manjim obimom rada i smanjenim serijama u teretani pošto gotovo sve ekipe igraju i ligu u svojim zemljama. Nakon poslednjeg ligaškog kola, pred fajnal-for idealno bi bilo sedam do 10 dana treninga specifičnih za fajnal-for sa tonizirajućom jednom do dve teretane.

● Psihološka priprema igrača za fajnal-for

Ključna stvar u mikrociklusima pred fajnal-for je da se igračima ne stvaraju pritisak i tenzija, nego da sve ide korak po korak, od utakmice do utakmice. Rutina može biti ista kao tokom cele sezone. Najveći pritisak je nakon poslednje utakmice, pred sam fajnal-for. To je otprilike sedam dana pred sam fajnal-for. Tu je glavni akcenat na pripremi ekipe za fajnal-for. Ali igra

i bi trebalo da budu svesni odgovornosti u ovom periodu. Mišljenja smo da igrači u tom periodu treba da se

opuste i isključe iz komunikacija, sa društvenih mreža itd, da kada su kod kuće, gledaju filmove, čak i timski da idu da ih gledaju. Za sve to možemo reći da je potrebna vrhunska organizacija u samom timu, i od glavnog trenera i da asistenata. Uloga porodice kod oženjenih igrača može da bude velika, pogotovo supruge, i vrhunski timovi bi i to mogli da imaju u vidu i da organizuju sastanke i razgovore s njima. Možda ovo što pišemo nekome izgleda čudno, ali treneri moraju obratiti pažnju na svaki detalj, sve u cilju maksimalne fokusiranosti igrača. Motivacione video-snimke takođe je poželjno pokazivati igračima, neke pobedničke situacije, koševke...To je najbolje nakon video-analize. U mestu odigravanja fajnal-fora posebno je važno da održimo fokus kod igrača. Koliko je moguće, igrače treba izolovati od osoba koje mogu da naruše odnose i ravnotežu u timu. Trebalo bi sve uraditi da se igračima sačuva mentalna fokusiranost, a uz to ih rasteretiti pritiska u samom mestu održavanja fajnal-fora.

● Treninzi na fajnal-foru

Ekipe su na fajnal-for u Beogradu stigle u sredu, dva dana pre polufinala u petak. Svaka ekipa je imala termine treninga. Počevši od srede uveče, jedan trening, četvrtak takođe jedan trening i petak, na dan utakmice, moguć trening. Nakon polufinalnih utakmica u subotu, ekipe su imale trening, kao i u nedelju pred utakmicu. Treninzi na fajnal-foru su od 45 minuta do sat, sat i po, a služe da se sa ekipama ponove neki taktički detalji pred utakmicu u odbrani i napadu, kao i da bi igrači osetili dvoranu, koševke, da se sa igračima napravi vizuelni fokus i priprema za dvoranu. Kao moguću bitan psihološki efekat u pripremi igrača je transport ekipe od hotela do dvorane. Važno je da se ulazi direktno u dvoranu zbog što manjeg kontakta sa spoljnim svetom da se igračima ne remeti mentalni fokus. Potrebno je da uradimo sve što je u našoj moći da sve bude podređeno besprekornom fokusu igrača i smanjenju pritiska u svim segmentima.

VIDEO-ANALIZA PRE FAJNAL-FORA I ZA VREME NJEGA

Pre fajnal-fora, timovi pripremaju detaljnu video-analizu protivničke ekipe u polufinalu. Gleda se između sedam i 10 utakmica. To obično rade skautski timovi ljudi i asistenti u korelaciji sa glavnim trenerom. Takođe, skautski tim sprema i sledeća dva učesnika na fajnal-foru kao moguće potencijalne ekipe u finalu ili za treće mesto.

Nakon polufinalnih serija na F4, asistenti i skautski timovi su detaljno radili analizu odigrane utakmice u polufinalu sledećeg protivnika za finale ili za treće mesto, kao i analizu svoje utakmice, ukratko šta je u polufinalu bilo dobro, a šta loše. Video je jedan od neizostavnih delova procesa i sistema pripreme, ali i same psihološke pripreme za utakmice na fajnal-foru.

● Skauting za fajnal-for

Skauting za igrače sastoji se od karakteristika samog tima i po obimu je veći nego inače. U njemu se nalaze karakteristike tima u napadu i odbrani, kao i individualne karakteristike igrača, uz napredne statističke kategorije, kao i plejbuk (knjiga napada protivničkog tima). U svlačionici bi takođe mogle da budu dve table sa ključnim statistikama i napadima protivnika, kao i ključnim detaljima uspeha u odbrani. To je takođe jedan motivacioni detalj uz određene motivacione poruke koje idu. U svlačionice niko ne ulazi, osim stručnih štabova ekipa, sve je strogo zatvoreno. U momentu kada TV ekipa ulazi u svlačionicu, svi natpisi i poruke se skidaju ili prekrivaju, jer se u ovim situacijama, ali i u svim drugim, zatvorenost svlačionice treba čuvati. Sve što treneri pričaju ostaje i moralo bi da ostane u četiri zida i to bi trebalo da važi i za igrače i za trenere.

● Timski plejbuk

Poznato je da timovi imaju određeni broj napada koje su krenuli da postavljaju u toku predsezone, kao i u toku takmičarske sezone. Do kraja sezone, u zavisnosti od tima i rotera igrača, kao i od nivoa takmičenja, dođe se do broja od 20-30 sistemskih napada sa više izlaza i potpoziva, mada se može čak i do 52, koliko je znao da ima Željko Obradović u Panatinaikosu. Međutim, treneri te napade ne igraju uvek, nego se oni biraju za određenog protivnika i onda se u mikrociklusu pred utakmicu uigravaju sa standardnim napadima koje ekipe igraju.

● Izbor napada za fajnal-for

Kada govorimo o izboru napada koje će ekipe igrati na fajnal-foru, treneri obično gledaju protiv koga igraju i koji roster ima protivnička ekipa, pa u zavisnosti od toga gledaju gde mogu da iskoriste svoje dobre strane u napadu i sakriju neke loše i kako mogu da eksploatišu npr. lošeg šutera sa kojim će odbrana konstantno pomagati. Treneri se bave i predviđanjima situacija na samoj utakmici. U ovakvim utakmicama trenerski izbor napada iz plejbuka je takav da se ne treba držati nekog fiksnog modela, nego onoga što bi trebalo napasti na samoj utakmici. Ali kao što je jednom prilikom Željko Obradović, koji je genijalni trener, rekao, njegov plan utakmice je: četiri napada se igraju za pick and roll, tri napada se igraju za post-up (niskog posta) i tri napada za šutera. Ovo, naravno, nije standard jer svaki poziv ima još dodatne podopcije tj. varijante, u zavisnosti kako ga pozivamo. Ove opcije koje treneri pripremaju za pick and roll, post-up (niskog posta) ili za šutere, kao i nove opcije, treniraju se tokom priprema za fajnal-for, sa posebnim akcentom na poslednjih sedam do 10 dana. Ali opet ponavljam, ne bi trebalo mnogo rano da ističemo i pominjemo fajnal-for iako treniramo i spremamo se za njega i tempiramo formu za njega.

● Izbor odbrane za fajnal-for

Prvo što treneri ne žele jesu laki poeni iz tranzicije, tako da se kod trenera ekipa sa fajnal-fora odmah uočava detalj da ne dopuštaju poene iz tranzicije, sa kvalitetnom tranzitivnom odbranom. Vrhunski timovi na utakmicama ovog tipa ne bih trebalo da dopuštaju poene iz tranzicije, tj. iz izgubljenih lopti. Oni u ovakvim utakmicama treba da dovedu protivnika da igraju sa njim odbranu 5 na 5. Za to bi trebalo da bude maksimalna priprema i koncentracija

igrača u samoj pripremi napada, kao i tranzicione odbrane. Nakon svega toga, treneri pripremaju specifične odbrane, od pick and roll, niskog posta, odbrane od šutera i izolacije, situacije nakon preuzimanja iz pika i iz blokade bez lopte. Takođe se spremaju i neke varijante presinga po celom terenu i na $\frac{3}{4}$, kao i neke zonske odbrane po potrebi i neka kombinovana za pojedine specifične situacije. Ključna stvar u izboru odbrane je da se razbije zona komfora protivničkoj ekipi i igračima. Zato su vrlo bitni individualni skauting i napredna analitika uspešnosti igrača u napadu, kao i ideja kako da igrače udaljimo iz njihove zone uspešnosti u napadu.

● Kako podesiti tok utakmice na fajnal-foru

Uvek sa trenerske tačke gledišta postoji i postojaće pitanje kako podesiti tok utakmice za ovako veliko takmičenje. Radeći dugi niz godina u kompaniji „Synergy sports tech“ na naprednoj košarkaškoj analitici, došao sam do zaključka da je od izuzetne važnosti na samom početku utakmice uspostaviti dobar napadački balans spoljne i unutrašnje linije i u jednom ili dva napada prepoznati odbranu protivnika na polovini terena. Ključna nam je odbrana pika, odbrana od blokada i na centarskim pozicijama da prepoznamo. Vrlo brzo sa pravilnim ulaskom u napad to možemo da vidimo. Kad smo uspostavili napadački balans sa nekoliko ključnih opcija u napadu: niskog posta napad, pick and roll napad i napad za šutera (ovo je samo primer), automatski ćemo uspostaviti tranzitivnu odbranu koja se igra iz napada i koja neće dozvoliti lake poene protivniku, makar ne do bonusa. Što se tiče tranzicije, vrhunske ekipe se najčešće razigravaju i izmenama menjaju ritam utakmice nakon protivničkog bonusa, ali neće se ni pre toga odustati od igranja tranzicije i sekundarnog napada. To se inače sve detaljno sprema na treningu i podešava se takva igra. Završnice četvrtine mogu da se odigraju nekada u sistemu 2 za 1, kao i da se biraju određeni napadi specijalni za samo završnicu 1q, 2q, 3q. Trenerima je izuzetno važno da igrači dobro završe četvrtinu i poluvreme sa pravilnim izborom napada zbog psihološke reakcije u svlačionici. U završnici poslednje četvrtine, kontrolom izmena u prethodnom toku utakmice, želimo da sačuvamo najbolje igrače ili igrače koji igraju najbolje završnice za sam kraj. A završnice napada, po pravilu, idu na najbolje igrače. Poželjno je imati dve-tri opcije u napadu. Navešću primer Olimpijakosa, koji je u tim završnicama mnogo išao na Spanulisa, što direktno, što indirektno. Ali takve situacije je potrebno detaljno spremiti, kao što smo već naglasili. Od izuzetne je važnosti da igrače ubedimo i da ih treniramo da kontrolišu ritam utakmice, kao i sam rezultat, kako na kraju utakmice tako i na kraju četvrtina, u zavisnosti od toga da li ekipa vodi, gubi ili je sam egal utakmice, od nula do pet poena, plus ili minus. Što se odbrane tiče, kao što smo već napomenuli, počinje se od tranzicione odbrane da se spreče laki poeni protivnika i uspostavi balans na polovini terena u 5 na 5. Nakon toga, ekipe obično pripremaju odbrane od centralnog pika, pika na strain, uvek se spremaju uz primarne i dve-tri alternativne situacije u piku, odbrane od niskog posta sa isto primarnim i alternativnim detaljima, odbrane od blokada u zavisnosti od toga da li je igrač šuter, da li je prodoran, da li koristi curl kretanju, da li koristi pravolinijski izlazak iz blokade, fade korak kada odsae od bloka ili koristi isključivo prodor iz blokade. Potrebno je za uta-



Pre fajnal-fora, timovi pripremaju detaljnu video-analizu protivničke ekipe u polufinalu. Gleda se između sedam i 10 utakmica. To obično rade skautski timovi ljudi i asistenti u korelaciji sa glavnim trenerom. Takođe, skautski tim sprema i sledeća dva učesnika na fajnal-foru kao moguće potencijalne ekipe u finalu ili za treće mesto

Kada govorimo o izboru napada koje će ekipe igrati na fajnal-foru, treneri obično gledaju protiv koga igraju i koji roster ima protivnička ekipa, pa u zavisnosti od toga gledaju gde mogu da iskoriste svoje dobre strane u napadu i sakriju neke loše i kako mogu da eksploatišu npr. lošeg šutera sa kojim će odbrana konstantno pomagati

kmice ovoga tipa imati neku vrstu pack line odbrane, da se sačuvaju za neke bonus situacije, kada tim bude ušao u njih, kao i neka zonska i kombinovana alternativna opcija. Presing odbrana na celom terenu ili $\frac{3}{4}$, obično je u funkciji da se oduzme vreme protivničkoj ekipi u napadu, kao i da se ubrza sam tok utakmice.

ANALIZA UTAKMICA FAJNAL-FORA

● Polufinalne utakmice

➤ FENERBAHČE - ŽALGIRIS 76:67

Odgovorno možemo da tvrdimo da se utakmice ovog tipa i na ovom nivou takmičenja odlučuju malim stvarima, kao što su broj izgubljenih lopti, kojih je Fenerbahče imao 10, a Žalgiris 20, broj ofanzivnih skokova 13 naspram 7 za Žalgiris, promašeni ziceri i slobodna bacanja 27-19 kod Žalgirisa, kod Fenera 11-7. To su četiri faktora koja prave razliku u ovim utakmicama, a koji su direktan proizvod koncentracije na utakmici i pritiska koji joj je prethodio. U tabeli br.1 želimo da prikazemo poene iz plej-tajp situacija na utakmici Fenerbahče i Žalgiris.

Poeni iz plej-tajp situacija	Tranzicija	Niski post (Post up)	Roll Man	Izolacija (Iso)	Pick BH	Skok u napadu	Spot up	Cut	Iz blokade
Fenerbahče	4 p	4 p	4 p	9 p	21 p	3 p	18 p	6 p	5 p
Žalgiris	5 p	8 p	7 p	5 p	8 p	5 p	11 p	7 p	6 p

➤ Tabela 1

➤ REAL MADRID - CSKA 92:83

Kao i na prethodnoj polufinalnoj utakmici, i na ovoj smo zaključili da su ključne situacije bile u malim stvarima. Real je izveo mnogo više penala na ovoj utakmici, što pokazuje način igre Reala 36-22, 61% , imali su veliki broj promašaja, CSKA je imao 19-17, 89,5%, 10 poena iz tranzicije kod Reala nasuprot četiri kod CSKA. Generalno bolja timska igra je bila na strani Reala i sigurno su iks faktor imali u povratniku Ljulju. Mišljenja smo da je CSKA na ovoj utakmici, ako je želeo više da uradi protiv Reala, morao bolje da iskontroliše igru, tj. da ne da Realu nika preko 75, 80 poena. U tabeli 2 prikazaćemo poene iz plej-tajp situacija na utakmici između Reala i CSKA.

Poeni iz plej-tajp situacija	Tranzicija	Niski post (Post up)	Roll Man	Izolacija (Iso)	Pick BH	Skok u napadu	Spot up	Cut	Iz blokade
CSKA	4 p	0 p	4 p	2 p	25 p	6 p	24 p	6 p	5 p
Real Madrid	10 p	10 p	15 p	6 p	7 p	4 p	12 p	6 p	14 p

➤ Tabela 2

● Utakmica za 3. mesto

➤ ŽALGIRIS - CSKA 79:77

Na utakmici za treće mesto Žalgiris je kao ekipa ušao bolje mentalno fokusiran posle poraza u polufinalu. Odlično su počeli utakmicu i tačno znali šta žele. Očigledno je bilo da je Žalgiris želeo da iskoristi prednost koju ima u reketu, preko Jankunasa, Kavalijauskasa i Davisa, kao i na spoljnim pozicijama Pangosa, Micića i Ulanovasa. Vidljivo nam je bilo u igri Žalgirisa da nove petorke koje se formiraju počevši od prve izmene dobro funkcionišu, što je dokaz uigranosti ekipe. Preko Pangosa i Micića su imali pik igru. Pangos je možda i ključni igrač na spoljnim pozicijama, koji iz pika traži šut i prodor u dubinu. Odlično

prepoznaje situacije. CSKA je ekipa koja je imala velike padove tokom utakmice. Mišljenja smo da ekipa CSKA nije ni bila favorit na ovom fajnal-foru. Sve ove tabele smo stavili da biste videli balansiranost poena ekipa. Kada samo okvirno pogledamo, dolazimo do zaključka da je CSKA, kako na fajnal-foru tako i u sezoni, bio ekipa koja, što direktno, što indirektno, najviše zavisi od pik igre. Jedan veliki tim koji je dospao na fajnal-for trebalo bi da ima bolji balans unutrašnje i spoljne linije, da ima posede i na poziciji niskog posta i u poziciji izolacija, kao i u situacijama iz blokada bez lopte. Ključna stvar je balans između različitih tipova igrača i različitih plej-tajp struktura igre. U selekciji igrača i formiranju roстера timova na početku sezone treba voditi računa o tome šta koji igrač dodosi ekipi i šta može da uradi. U tabeli 3 prikazujemo plej-tajp situacije sa utakmice CSKA i Žalgiris.

Poeni iz plej-tajp situacija	Tranzicija	Niski post (Post up)	Roll Man	Izolacija (Iso)	Pick BH	Uličenje (Hand off)	Spot up	Cut	Iz blokade
CSKA	6 p	0 p	2 p	9 p	12 p	5 p	34 p	6 p	2 p
Žalgiris	6 p	16 p	8 p	4 p	9 p	2 p	17 p	10 p	3 p

➤ Tabela 3

● Finalna utakmica

➤ REAL MADRID - FENERBAHČE 85:80

Utakmica na kojoj se odlučivalo u detaljima. Ali činjenice su nam jasne i trener Obradović to najbolje zna. Ovom timu Fenerbahčea u utakmici ovoga tipa trebala je igra na malo više poseda. Opet, možemo slobodno reći da je Fenerbahče kao ekipa sposoban da protivnika drži na manjem broju poseda. S druge strane, Real je ekipa koja može da igra i u brzem i u sporijem ritmu. Ekipa su koja je jedna od retkih u današnjoj košarkaškoj Evropi koja ima balansiranu igru u napadu i ima igrače sposobne za igru u mnogo više plej-tajp situacija. Što se odbrane tiče, pokazane su jasne ideje kod obe ekipe u odbrani od pika, blokade i niskog posta. Rotacijama igrača treneri obe ekipe su držali ritam utakmice sa ciljem da najbolje igrače sačuvaju i da menjaju ritam igre. U tabeli 4 prikazujemo plej-tajp situacije sa utakmice Reala i Fenerbahčea.

Poeni iz plej-tajp situacija	Tranzicija	Niski post (Post up)	Roll Man	Izolacija (Iso)	Pick BH	Skok u napadu	Spot up	Cut	Iz blokade
Real Madrid	9 p	4 p	6 p	5 p	4 p	8 p	27 p	6 p	4 p
Fenerbahče	9 p	4 p	19 p	0 p	14 p	4 p	11 p	6 p	3 p

➤ Tabela 4

● Procentualna struktura napada ekipa sa fajnal-fora u EL, sezona 2017/2018.

Poeni iz plej-tajp situacija	Spot up	Pik sa pasom	Tranzicija	Izolacija sa pasom	Niski post sa pasom	Cut	Roll man	Skok u Napadu	Iz blokade
CSKA	23,6%	38,6%	11,5%	9,7%	11,2%	6,9%	5,3%	4,9%	3,8%
Žalgiris	20,1%	37,6%	7,4%	3,8%	16,4%	8,9%	8,4%	5,1%	6,8%
Fenerbahče	24,7%	37,2%	8,4%	6%	13,6%	7,8%	5,7%	4,7%	6,8%
Real Madrid	20,2%	30,9%	10,4%	7,1%	10,5%	9,2%	5,4%	6,4%	9,7%

➤ Tabela 5



U tabeli broj 5 prikazujemo ukupnu plej-tajp strukturu napada ekipa sa fajnal-fora u sezoni 2017/2018. Kao što možemo zaključiti, ekipa Reala ima najzbalansiraniju igru. U Evroligi je već više godina kod većine ekipa prisutna strategija koja se vodi forsiranjem velikog broja završnih napada u pick and roll igri. Ekipa igraju veliki broj poziva – 10-15, što su u stvari različiti izlazi i potpozivi nekih opcija. Ali većina se u napadu svodi na pik igru. Mišljenja smo da su se timovi veoma dobro adaptirali na te napade i pozive. Nemamo apsolutno ništa protiv igre u piku, ona mora da se igra i postoji, ali smatramo da je važan balans u plej-tajpovima, tj. imati igrače u rosterima i za igru iz blokova i za izolaciju i niski post, uz, naravno, pik igru. Takođe, ekipa Žalgirisa ove sezone ima izuzetno korektan balans u igri iako igra pik igru u velikom procentu. Trener Željko Obradović je trener koji se apsolutno prilagođava rosteru ekipe koji ima i na taj način bira situacije koje će da napada.

Što se tiče ekipe CSKA, oni su vrlo prepoznatljiv napadački tip ekipe za protivničke odbrane. Odrbane su se izuzetno adaptirale na određene stilove igre. Napadači su konstantno, što na treninzima, što na utakmicama, u plej situacijama pika. Zato je, po nama, došlo vreme za određene novine u igri. U tabeli 6 ćemo predstaviti ukupnu strukturu napada ekipa sa fajnal-fora.

Ukupni Napad	Tranzicija	Ukupan napad na 1/2	Aut ispod koša	Aut sa strane	Posle Tajm-auta Napada čovek	Zonski napad	Presing napad	14 sek. napad
CSKA	11,5%	88,5%	5,3%	8,9%	14,9%	99,8%	0,2%	8,5%
Žalgiris	7,4%	92,6%	7,7%	9%	15,7%	99,1%	0,9%	12,1%
Fenerbahçe	8,4%	91,6%	6,6%	8,6%	15%	98,9%	1,1%	11,9%
Real Madrid	10,4%	89,6%	5,3%	9,8%	13,9%	97,4%	2,6%	8,4%

► Tabela 6

● **Procentualna struktura odbrane ekipa sa fajnal-fora u EL, sezona 2017/2018.**

U tabelama 7 i 8 prikazaćemo vam ukupnu odbranu ekipa sa fajnal-fora u sezoni 2017/2018.

Plej-tajp odbrane	Spot up	Pik sa pasom	Tranzicija	Izolacija sa pasom	Niski post sa pasom	Cut	Roll man	Skok u napadu	Iz blokade
CSKA	20,5%	31,1%	11,1%	9,8%	14,2%	8,1%	5,8%	6%	4,5%
Žalgiris	26,6%	38,5%	9,5%	9%	9,4%	7,9%	6,4%	4,9%	5,3%
Fenerbahçe	25,3%	33,7%	8,1%	13%	11,1%	8,8%	6,3%	5,8%	5,3%
Real Madrid	19,9%	41,3%	11,4%	6,3%	9,2%	5,8%	8%	5,6%	4,9%

► Tabela 7

Ukupna odbrana	Tranzicija	Ukupan napadna 1/2	Aut ispod koša	Aut sa strane	Posle Tajm-auta Napada čovek	Zonski napad	Presing napad	14 sek. napad
CSKA	11,1%	88,9%	5,8%	8,8%	14,2%	99,2%	0,8%	12,6%
Žalgiris	9,5%	90,5%	7,8%	8,7%	15,5%	99,5%	0,5%	18,6%
Fenerbahçe	8,1%	91,9%	6,4%	9,2%	14,9%	99,8%	0,2%	15,9%
Real Madrid	11,4%	88,6%	5,7%	8,4%	14,3%	98,5%	1,5%	9,9%

► Tabela 8

ZAKLJUČAK:

Za ovu analizu fajnal-fora smo se odlučili iz jednog razloga – da vidimo i uporedimo standard timova na najvišem evropskom nivou, da napravimo komparcijsku analizu odbrane i napada timova koji su došli na fajnal-fora, da vidimo balans njihove igre u napadu i koji su mogući koraci daljeg podizanja i unapređivanja kvaliteta u Evroligi. Na osnovu parametara koje smo gledali, došli smo do zaključka da bi vrhunski timovi evroligaškog formata trebalo da u svom rosteru imaju igrače koji su sposobni da rade više stvari u napadu: igru u tranziciji i ranom napadu, igru na niskom postu i dodavanja sa niskog posta, sa igračima 4 i 5, pa i sa 3, 2 i 1 po potrebi, igru na pick and roll, sa igračima 1, 2 pogotovo, kao i pas igru iz pika, igru za šutere iz blokade, spot up perimetar igru, igru sa utrčavanjem. Takođe, ekipa treba da ima igrače koji mogu da igraju 1 na 1 u čistoj izolaciji i nakon preuzimanja, kao i da ima igrače kojimogu da brane sve, počevši od tranzicione odbrane pa do napada na polovini terena. Pik igra je izuzetno zastupljena kod svih ekipa, kako u napadu tako i u odbrani. Dolazimo do zaključka da su se igrači, provodeći mnogo vremena u situacijama pika, što direktno, što indirektno u napadu i odbrani, adaptirali na te situacije, zbog čega mislimo da je zaista potreban širi balans igre u jednoj ekipi. Takođe smo razmatrali pitanje da li u metodici obuke i rada sa mladim igračima treba od njih da pravimo igrače koji će moći mnogo više stvari da rade i u napadu i u odbrani. Mnogo više plej situacija da napadaju, a i da brane mnogo veći fokus bi trebalo da bude u programu razvoja mladih igrača da bismo ih unapredili i za koju godinu podigli standarde evropske košarke. To je i bio primarni cilj ove komparativne analize fajnal-fora 2018, koji je, da ponovimo, bio izvanredno organizovan.

Aktuelna košarkaška terminologija

Bogatstvo naše igre se, kao i u ostalim segmentima, ogleda i u rečniku i zbiru pojmova korišćenih da bi se neka određena situacija opisala ili da bi joj se dalo značenje

Košarka je igra koja konstantno, na globalnom nivou i iz dana u dan, napreduje u svim svojim aspektima. Taj se napredak pre svega manifestuje u prirastu kvaliteta i u obučenosti igrača i igračica, njihovom motoričkom statusu, sposobnosti da izuzetno brzo usvoje nove elemente, bili oni tehnički ili taktički, I sl. Povećani nivo sposobnosti igrača da usvoje nove elemente ili pak da do višeg nivoa dovedu one prethodno usvojene obavezuje trenere koji sa njima rade da takođe budu na visokom nivou košarkaškog obrazovanja i da obogaćuju svoje znanje neprekidnim procesom edukacije. Uz sve nabrojane činioce, izuzetno bitan faktor u opisu posla svakog ko se bavi trenerskim poslom jeste poznavanje tekuće terminologije koja se koristi u datom trenutku.

Bogatstvo naše igre se, kao i u ostalim segmentima, ogleda i u rečniku i zbiru pojmova korišćenih da bi se neka određena situacija opisala ili da bi joj se dalo značenje. Ponekada ti termini postanu ustaljeni i opšteprihvaćeni na svetskom nivou, nekad su u upotre-

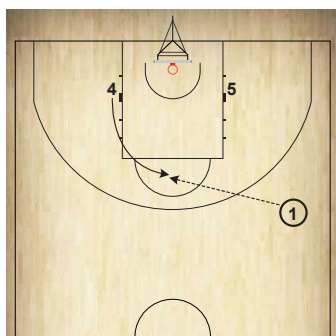
bi na relativno malom prostoru, ali ono što je svakoj terminologiji zajednički imenitelj – ona je podložna promenama i nije nešto što je standardizovano do te mere da svi moraju upotrebljavati iste izraze. U ovom izdanju časopisa, pokušaćemo da vam približimo pojedine termine koji se dosta koriste na visokom nivou, pre svega u profesionalnoj košarci severnoameričkog kontinenta, dok su situacije koje su tim pojmovima opisane prisutne i u internacionalnoj klupskoj i reprezentativnoj košarci.

U nastavku teksta slede određeni napadački terminološki pojmovi koje smo, radi lakše klasifikacije, podelili u tri opšte grupe, i to prema kriterijumima:

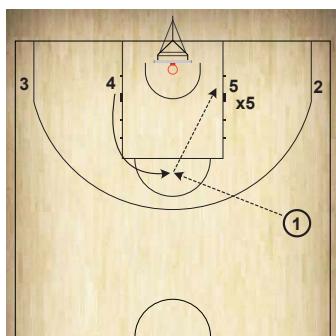
- Promene mesta igrača na terenu
- Saradnja igrača putem blokada bez lopte
- Saradnja igrača blokadama na lopti

● **Termini koji se koriste u promeni mesta igrača na terenu:**

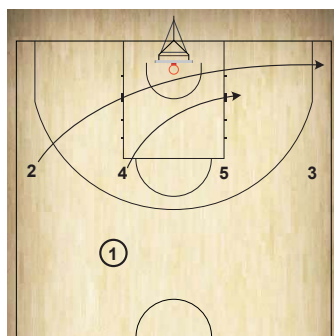
1. Flash – Termin koji se koristi za kretanje igrača ka lopti, da bi se otvorio za prijem, obično u pro-



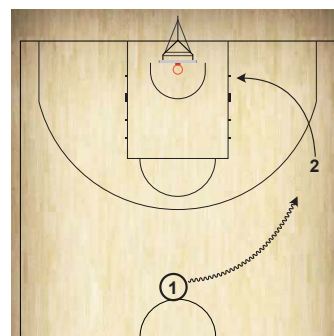
DIJAGRAM 01



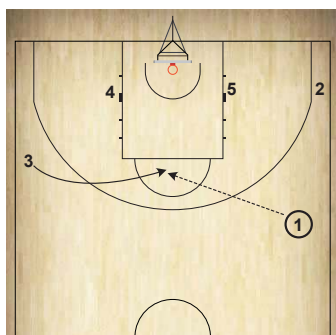
DIJAGRAM 03



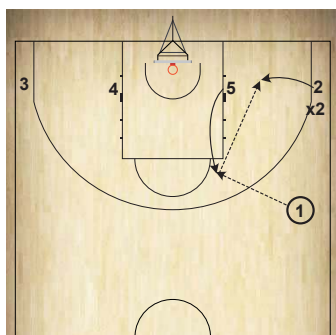
DIJAGRAM 05



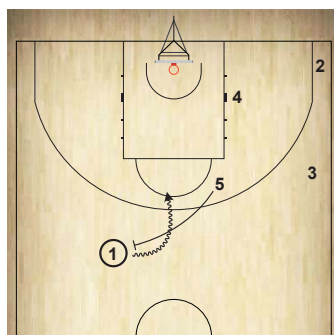
DIJAGRAM 07



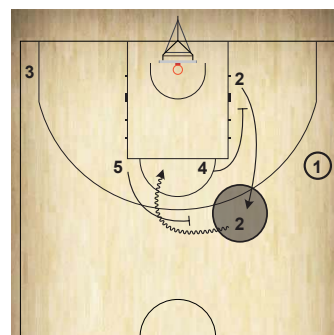
DIJAGRAM 02



DIJAGRAM 04



DIJAGRAM 06



DIJAGRAM 08

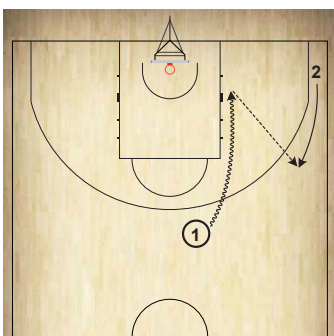
storu oko linije slobodnog bacanja; koren nastanka ovog termina treba tražiti u doslovnom prevodu glagola „flash“, što bi se prevedlo kao zadatak igrača da sa početnom pozicijom daleko od lopte u nastavku „zasija“, odnosno „sevne“ ka lopti; (**Dijagram 01 / Dijagram 02**)

Primeri za situacije Flasha iz igre – ovakva kretnja bez lopte uglavnom se koristi pri čitanju odbrane od igrača bez lopte, odnosno u situacijama kad je saigrač u nemogućnosti da primi loptu („Deny/Overplay“, tj. zatvoreni stav odbrane, **dijagram 3** - na niskom postu, **dijagram 4** - na spoljnoj poziciji);

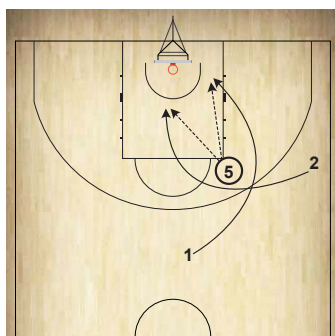
2. Flood – Koristi se za kretnju igrača kojom se izdružava nešto drugačiji raspored (Spacing) igrača na terenu: jedna strana terena (po uzdužnoj polovini) opterećuje se, dok na drugoj strani, obično na strani lopte, ostaje ili samo igrač sa loptom ili, još češće, on i onaj koji će mu doći u susret da postavi Pn'R; nastanak ovog termina leži u osnovi glagola „flood“, odnosno „poplaviti“, gde se bukvalno jedna strana terena „poplavljuje“ igračima, dok se druga rasterećuje za neku drugu aktivnost; (**Dijagram 05 / Dijagram 006**)

3. Dribble Push – Promena mesta na terenu igrača prema kome napadač sa loptom dribla; analogija koja stoji u nazivu jeste prema glagolu „push“, odnosno „gurati“, gde se igrač bez lopte bukvalno „izgurava“ sa svoje prvobitne pozicije na taj način što mu u susret dolazi saigrač sa loptom (**dijagram 7**); ovakva kretnja je u osnovi naveliko korišćenog napadačkog sistema Zipper (**dijagram 8** - ovde prikazanog u varijanti sa upotrebom visokog Pn'R-a)

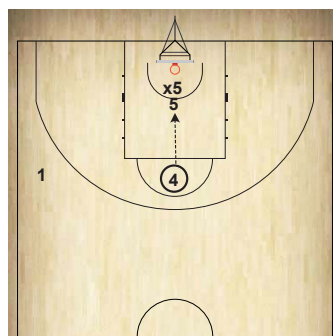
4. Pitch – Primenjuje se u situacijama prodora sa vrha i označava „penjanje“ igrača bez lopte (**dijagram 9**) od kornera ka 45 stepeni; ova kretnja je upotreblji-



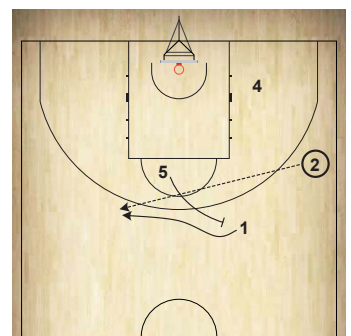
DIJAGRAM 09



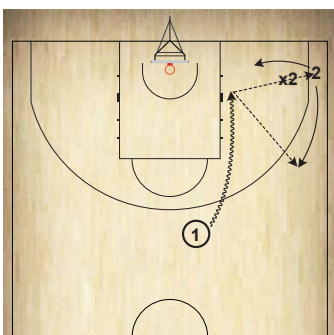
DIJAGRAM 11



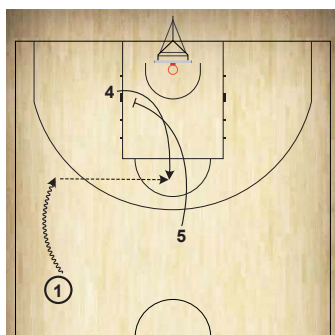
DIJAGRAM 13



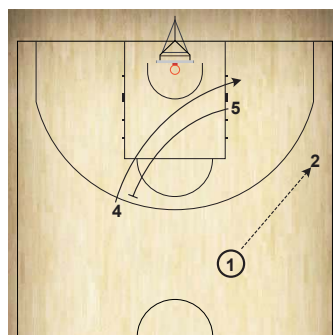
DIJAGRAM 15



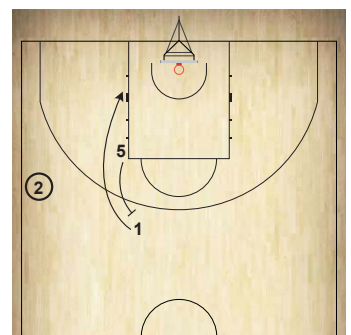
DIJAGRAM 10



DIJAGRAM 12



DIJAGRAM 14



DIJAGRAM 16



va u situacijama kada odbrana iz kornera jako pomaže na prodor; ugao pomoći ka lopti od X2 je takav da kao opcija za napadača 2 ne postoji da ostane u mestu i sačeka izlazni pas (ili čak ne može da napravi ni utrčavanje iza leđa/Backdoor /), već mora da odreaguje svojim kretanjem po perimetru (**dijagram 10**) od kornera ka krilu;

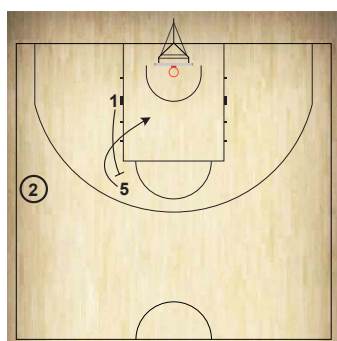
5. Scissor – „Makaze” oko centra s loptom, koji je u posedu visoko i leđima okrenut ka košu u začetku; iako je osnovna zamisao da bilo koji od ova 2 spoljna napadača loptu dobije uručanjem, ono što se u praksi najčešće dešava jeste da neki od njih odbranu koja utrčavanje prati „u leđa” kazne prijemom u dubini za polaganje (**dijagram 11**);

● **Termini korišćeni u saradnji igrača putem blokada bez lopte:**

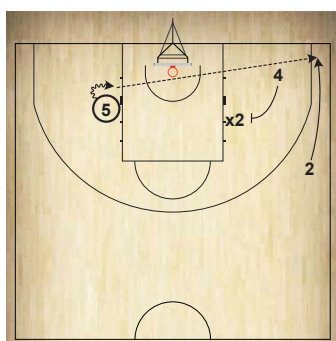
1. Point – Blokada visoki-visoki, koja se koristi unutar Point serije blokada u čuvenom Princeton napadu; koren nastanka termina leži u tome što se napadač na poz. 5 koristi kao drugi pratilac (Trailer) u kontranačaju, gde sa vrha terena (Point pozicija) ide u donju blokadu za drugog visokog (**dijagram 12**) i u nastavku njih dvojica ostvaruju saradnju dodavanjem (**dijagram 13**);

2. Chin – dve vezane blokade: prva leđna pri kojoj se odbrambeni X5 „vezuje” da mora da pomogne (**dijagram 14**) i u nastavku sledi blokada za napadača 1 koja se koristi kretanjem od lopte (Flare blokada – **dijagram 15**);

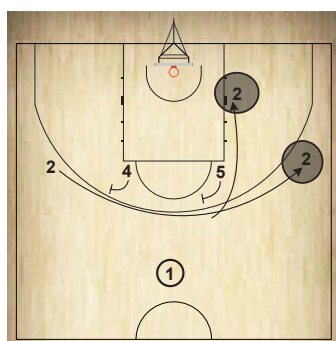
3. Flip – Opcija nastavka UCLA puta i „izmene” uloga pri leđnoj blokadi, gde se igrač koji je primio prvu blokadu (**dijagram 16**) „zakreće” („flip” – okrenuti naopako) i daje novu leđnu blokadu (**dijagram 17**) za igrača od koga je prvu blokadu primio;



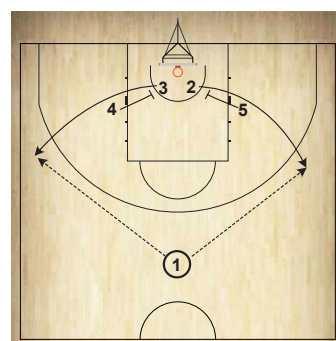
DIJAGRAM 17



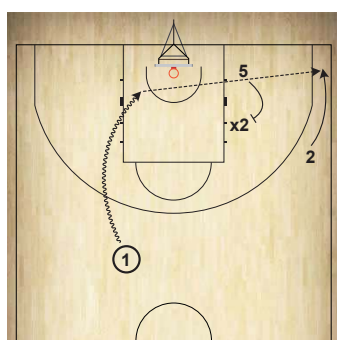
DIJAGRAM 19



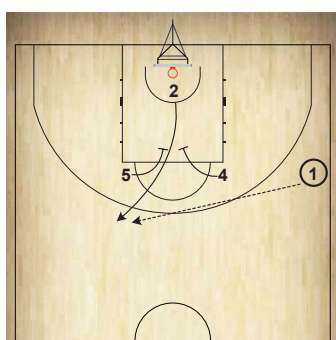
DIJAGRAM 21



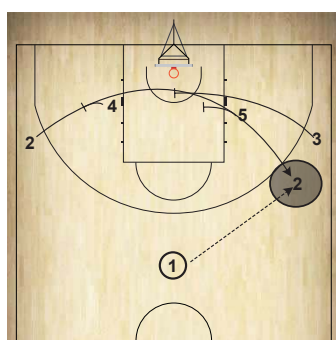
DIJAGRAM 23



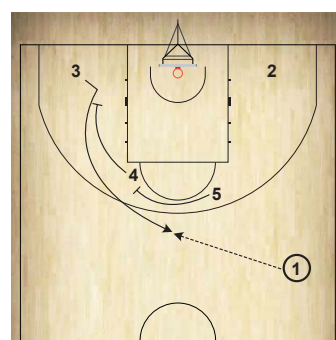
DIJAGRAM 18



DIJAGRAM 20



DIJAGRAM 22



DIJAGRAM 24

4. Hammer – blokada koja se na strani pomoći daje da bi se spoljni igrač, koji je blokadu iskoristio, izlaznim pasom doveo u priliku za otvoren šut; ova blokada se može koristiti vezano na prodore (i to najčešće protiv zonskih odbrana – **dijagram 18**), ali i vezano na unutrašnju igru 1:1 leđima ka košu (**dijagram 19**);

5. Elevator – Dupla blokada koja se u posljednjem trenutku „sastavlja“ (**dijagram 20**) i služi da se stvori osjetnija prednost nego da je postavljen klasičan dupli blok; imenovanje ove blokade dolazi od toga što ona podseća na vrata lifta („elevator“), dok je njena terminološka odrednica na pojedinim prostorima i „giljotina“ (konkretno, na španskom govornom području „La Guillotina“);

6. Iverson Cut – Uzastopna blokada koja se koristi sa promenom strane terena (**dijagram 021**) po uzdužnoj polovini, nazvana po beku Filadelfija Seventi Siksera; ostavlja mnogo mogućnosti za čitanje odbrane igraču koji je koristi, i danas je deo mnogih napadačkih sistema koji se koriste;

7. Loop – Trostruka uzastopna blokada (**dijagram 22**), koristi se za igrače koji mogu da materijalizuju prednost nastalu iz uzastopnih blokova („Staggered screens“); takođe dosta zastupljen napadački koncept u savremenoj košarci, a svoje ime je dobio prema tome što se u nastavku, nakon trostrukog uzastopnog bloka, pravi kontinuitet uz još jednu blokadu (**dijagram 23**), ovaj put sa izlaskom igrača na poz. 3, i tim se kretnjama formira izvesna „petlja“ („Loop“);

8. Wheel – Serija uzastopnih blokada (**dijagram 24/25**) i još jedan tip napada koji se dosta koristi na vrhunskom evropskom i američkom nivou; ime je dobio

po tome što kretnje dvojice visokih igrača, na pozicije 4 i 5, formiraju oblik točka („Wheel“) na terenu;

● **Termini koji se koriste u saradnji igrača pri blokadama na lopti (Pn'R):**

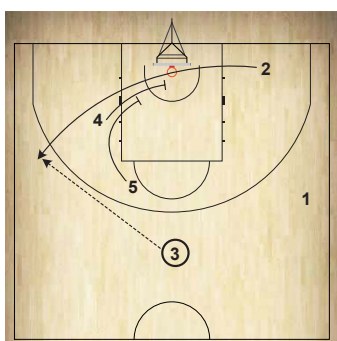
1. Drag/ Double Drag Pn'R – Sinonim za igru 2:2 sa blokadom na lopti koja se odvija relativno rano u posedu, najčešće kao deo sekundarnog kontranapada; kod nas je ustaljeni termin „rani pik“ ili čak i „leteći pik“, u zavisnosti od toga da li je samo jedan od centara učesnik tog pika (**dijagram 26**) ili pak dvojica (**dijagram 27**), ovakva blokada na lopti ima naziv Drag/ Double Drag;

2. Indiana Hoosiers Pn'R – Tip pik-en-rola gde igrač koji postavlja blok, nasuprot najčešćoj opciji da se otvara („rola“) u dubinu za prijem lopte, ide nasuprot svojoj blokadi na lopti da da još jednu, donju blokadu (**dijagram 28**), obično za šutera;

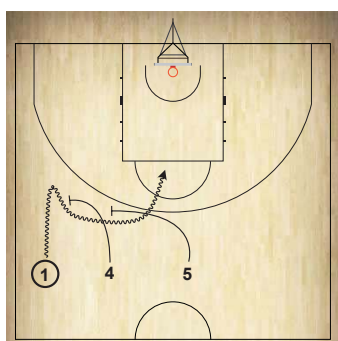
3. Ram Pn'R – ovakvom piku prethodni uvodna blokada, koja služi tome da visokom odbr. igraču koji treba da dođe na odbranu pika oteža poziciju (**dijagram 29**); najčešći primer ovakve blokade na lopti jeste opcija izlaska na stranu igrača na poz. 4 unutar napadačkog sistema „Dijamant“ (**dijagram 30**) i koristi se uglavnom ako ta četvorka nema izraženu igru leđima te napad želi da zadrži kontinuitet pikom na strani (**dijagram 31**);

4. Bulldog Pn'R – Opcija igre 2:2 koja se nadovezuje, odnosno teče paralelno sa horizontalnom blokadom ispod koša; ovakva igra može biti pasivna na piku (gde je tendencija da se lopta spusti igraču koji prima Cross-screen, te stoga Pn'R služi da se dribler rastereti za dodavanje) ili pak može biti pasivna pri blokadi bez lopte, koja služi da se odbrana veže da ne pomaže na piku; (**dijagram 032**)

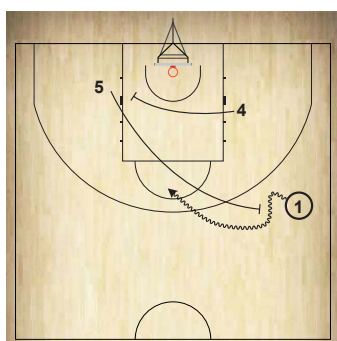
Predio: **A. Virijević**,
viši košarkaški trener



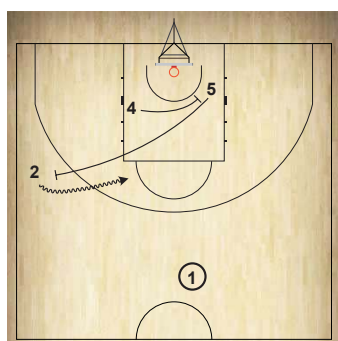
DIJAGRAM 25



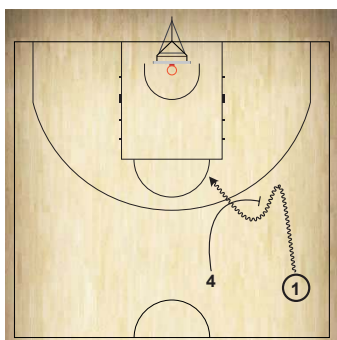
DIJAGRAM 27



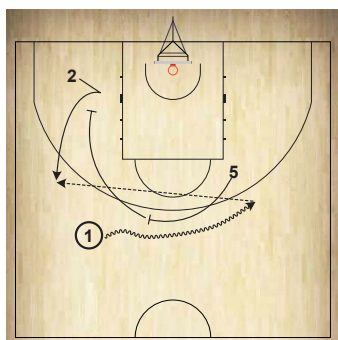
DIJAGRAM 29



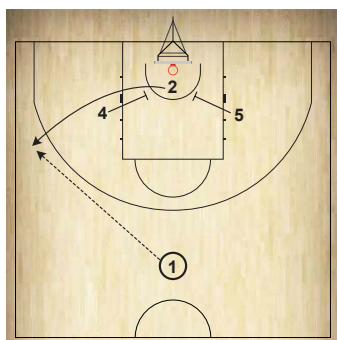
DIJAGRAM 31



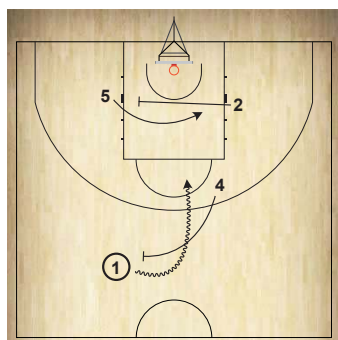
DIJAGRAM 26



DIJAGRAM 28



DIJAGRAM 30



DIJAGRAM 32

Promene u košarci



Jedna od stvari koja trenere najviše iritira i daje mogućnost „manipulacije“ arbitrima je foul za bacanja na prvom koraku u padu pošto je lopta tri metra izašla iz ruke i slično. To je prosto rešiti – foul za bacanja je kad je započet šut na koš (iz pokreta ili mesta, svejedno) i dok lopta ne napusti šake šutera.

Pišući bezmalo devet godina za časopis *Trener*, a u iščekivanju stotog broja, izneo bih ovoga puta šta ja lično želim da se promeni u košarci i oko nje, pre svega sa aspekta pravila, propozicija, statistike, pa onda tehničko-taktičkih detalja, iako znam da se većina toga neće skoro dogoditi...

Očigledno je da, urgentno, mora da se vreme trajanja meča poveća na 48 minuta, odnosno 4x12 minuta, jer bi to trenerima dalo još 40 minuta za podelu (nadam se) mladim igračima, jer bi fizički spremniji tim mogao da dođe do izražaja, jer bi taktičko-tehnički spektar tražio nova rešenja, jer bi publika uživala. Drugo, neophodno je svih 48 minuta zaustavljati vreme posle svakog koša iz igre, da bude što manje praznog hoda. Shodno tome, teren bi (hipotetički) morao da bude 30x16 metara, ali je to u Evropi, u mnogo dvorana, teško izvodljivo, ali se može po širini dodati po 25 centimetara sa obe strane, barem da se ne gazi aut-linija pri šutu trojke iz čoška, što se četiri-pet puta desi na svakom meču. Dakle, dimenzije terena doterati na 28x15,5 metara...

Nije mi logično da u svakoj četvrtini ekipe imaju po četiri „mala faula“, taktička, koja se izvode sa strane ako nisu pri šutu, a da toga nema u produžetku. Primer: oktobra 2016. vodio sam tim kraljevačke Sloge, kada smo protiv OKK Beograda igrali četiri produžetka. Poslednju četvrtinu i 20 naknadnih minuta, ukupno 30 minuta basket, kolega i ja smo imali pravo na samo četiri faula do bonusa. Hoću da kažem da je logično da u svakom produžetku timovi imaju pravo na dva „mala faula“...

Mislim takođe da se sa po dva slobodna bacanja mora kažnjavati i nespportska i tehnička greška, jer se tehnička onda može zlorabljavati, a nisam ni za to da se za dve nespportske (tehničke ili kombinaciju) mora izaći izvan sale. Jer može se najboljem igraču desiti da napravi nespportsku u zaustavljanju kontre, u prvoj minuti susreta. On dalje igra sa strahom, trener ga češće zamenjuje i slično. Odnosno, ostaje na snazi direktna isključujuća greška za grub foul, a ako igrač i njegov kouč misle da je u redu da neko napravi pet nespportskih (zaustavljanje kontre, povlačenje za dres...), odnosno da protivniku dozvoli deset slobodnih bacanja i pet novih napada – neka prave, to je deo (glupe) taktike...

Još mi neki detalji nisu logični, recimo – svaki trener ima pravo na pet tajm-auta, ali bih pustio da ih traži po nahođenju – sve u prvoj četvrtini ili u poslednja dva minuta. Teorija da bi to seckalo igru u završnici ne stoji, ionako malo-malo sudije gledaju snimak, izmenu možeš uzeti kad hoćeš, postoje televizijski

predasi i slično, odnosno – na 120 minuta trajanja meča igra se čisto samo 40...

Još jedna od stvari koja trenere najviše iritira i daje mogućnost „manipulacije“ arbitrima je foul za bacanja na prvom koraku u padu pošto je lopta tri metra izašla iz ruke i slično. To je prosto rešiti – foul za bacanja je kad je započet šut na koš (iz pokreta ili mesta, svejedno) i dok lopta ne napusti šake šutera.

Nisam za zabranu igranja zonskih i kombinovanih odbrana i pika u nekim mlađim kategorijama iz nekoliko razloga. Prvo, toga svojevremeno nije bilo, pa su Kića, Praja, Moka, Dražen, Ćosa i ostali postali vrhunski igrači. Sećam se kako je to pokojni Piva Ivković rešavao – presingom, širokim „čovekom“ 1 na 1 od čeonice do čeonice linije, a napadački – permanentnim kontranapadom, tako da se zone i ne postave, deca se uče agresivnoj igri, samim tim su bolje spremna i motivisana, samopouzdanija, a sama igra se maksimalno ubrza. Drugo, „kamufliране“ uske odbrane igraju se i danas, pa mlade sudije ne mogu uvek da razluče šta je šta, dakle – deca se odmah uče da prenebregnu neka pravila, odnosno da nađu kraći put do pobede. Treće, skraćeno je za godinu-dve vreme obuke napada na zonske odbrane i defanzivu/ofanzivu pika, koji je danas više od 70 odsto napadačke taktike svih timova...

Posebno kod mlađih kategorija – statistika je najveća prevara, posebno indeks korisnosti, koji ne znači sve, a može se manipulirati brojem asistencija, skokova, osvojenih lopti (višak), odnosno izgubljenim loptama, promašenim šutevima iz igre (manjak). Deca, pod uticajem menadžera i roditelja, postaju sebična, gubi se ekipni košarkaški duh, vaspitni momenat se izvitoperi. S druge strane, u statistici nema dobrih blokada (pa i tzv. livada), pasova pre asistencije u napadu, odličnih odbrana, pomaganja, rotacija, zagrađivanja, komunikacije i saradnje u odbrani, tako da je statistika delimična slika podložna manipulaciji. Kad sam već pomenuo asistenciju, voleo bih da znam koliko puta je plej dodao, a saigrač promašio iz čiste pozicije („upropastio“ asist), ko kome dodaje (tandem igra) i slično...

Poslednje, ali ne i po važnosti, jeste moja ideja koja nikada neće biti prihvaćena: PET NAJLOŠIJIH POTEZA. Dakle, kod najboljih poteza uglavnom su to zakućavanja, asistencije ili trojke u poslednjoj sekundi, mada bi imalo štošta da se prikaže: ekipna minijatura (iz auta), kontra, individualna kreacija i slično. Loši potezi ne bi služili da se ismevamo, nego da vidimo kad neko igra odbranu na granici lepog ukusa, ne doda saigraču koji je sam a uče u pet protivničkih igrača, ne vraća se u odbranu, loše saraduje s timom i slično... ●

Osam kvalitetnih stručnih tema!

U ovoj našoj, po mnogima rado čitanoj rubrici, u ovom broju se podsećamo na dvobroj koji je izašao u martu 2007, na nešto povećanom broju strana (54). Ovo izdanje Trenera izdvaja se po dva gotovo kuriozitetu: u njemu su dva intervjua i čak osam kvalitetnih stručnih tema.

U principu, Trener je objavljivao u jednom broju jedan intervju koji je morao imati svoju „težinu“. Srećom, ovoga puta smo imali priliku da ispratimo uspehe dva naša trenera. Već afirmisani i ugledni Duško Vujošević doveo je KK Partizan u top 16 Evrolige. Trener mlade generacije Vlado Vukočić, sa klubom iz predgrađa KK FMP, osvojio je vredan trofej naše košarke Kup Radivoja Koraća.

Tako su ova dva naša stručnjaka još jednom uverila košarkašku javnost, kako u Srbiji tako i u svetu, da imamo stručnjake za najviše košarkaške domete (Duško Vujošević) i uvek nove trenere koji dolaze spremne da daju doprinos činjenici da smo – zemlja košarke (Vlado Vukočić).

Trener je bio i ostao značajan faktor u osnovnoj delatnosti našeg udruženja – stručno

usavršavanje. Kvalitet stručnih tema u Treneru nikada nije bio sporan. Međutim, u ovom broju ih je bilo čak osam. Ovaj podatak ističemo zbog onih najmlađih trenera, koji, sticajem okolnosti, nisu bili u prilici da redovno prate sadržaj, i onih koji su spremni iz nekih drugih razloga da ovu istinu osporavaju.

Evo činjenica, odnosno stručnih tema objavljenih u broju na koji se podsećamo:

- Džim O'Brajan, NBA predavač na BCB 2006: Poboljšanje igre 1:1 u odbrani
- Dr Vladimir Koprivica i Jovo Buha: Učenje vežbe „nabačaj“ i ispravljanje grešaka pri njenom izvođenju
- Mirko Ocočoljić, viši košarkaški trener, stručni pratilac SP: Strategija tima SAD u Japanu
- Dr Igor Jukić i Luka Milanović: Pretvarajući trening u košarci
- Dejv Edkins: Sezone šutiranja (tekst preuzet iz FIBA magazina Assist, nažalost, ugašenog)
- Dr Branko Markoski i Đorđe Adžić: Kretanje rezultata i učinak petorki (statistika)
- Kem Lumsden: Vežbe za poboljšanje kondicije
- Rej Lokar: Kombinovana odbrana i napad protiv kombinovane odbrane (tema iz nekada naše stalne rubrike Internet).

Na stranicama ovog dvobroja možete pronaći podatak o jubileju -10 godina Trenera ili nekada stalnoj rubrici: Stari album, podsećanje na Montevideo 1967. godine i mnogo toga.

Verujemo da smo vas podstakli da se vratite dvobroju 44-45, s uverenjem da će to biti i lepo i korisno. Uostalom, verovatno Trener, kao jedan od dva brenda UKTS, zato već troši treću deceniju. ●

M. Polovina



Postali prvaci sveta

Razlog za prebacivanje u halu na Beogradskom sajmu nije bio strateške, već meteorološke prirode. Naime, kada je Vilijam Džons bio u kontroli godinu dana ranije u Beogradu, gotovo čitavog maja te 1960. padala je kiša, što je čelnike u KSJ (Popović, Šaper, Stanković), a i FIBU (Džons) donekle primoralo da razmišljaju o radikalnoj promeni koja je sledeće godine i bila sprovedena

Sa profesorom Aleksandrom Nikolićem na kormilu naše seniorske reprezentacije, na EP 1961. održanom u Beogradu stigli smo do prvog finala na velikim svetskim i evropskim takmičenjima. U prethodnim godinama uspešno je obavljena smena generacija, a najava dobrih rezultata bila je godinu dana ranije, na Olimpijskim igrama u Rimu, kada smo osvojili šesto mesto.

Evropsko prvenstvo u Beogradu bilo je prvo koje se kompletno igralo u hali na Sajmu. Nijedna utakmica nije odigrana na otvorenim terenima, mada je prvobitno planirano da se ovo Evropsko prvenstvo održi na Tašmajdanu, kao i EP za žene, koje smo uspešno organizovali 1954. godine.

Razlog za prebacivanje u halu na Beogradskom sajmu nije bio strateške, već meteorološke prirode. Naime, kada je Vilijam Džons bio u kontroli godinu dana ranije u Beogradu, gotovo čitavog maja te 1960. padala je kiša, što je čelnike u KSJ (Popović, Šaper, Stanković), a i FIBU (Džons) donekle primoralo da razmišljaju o radikalnoj promeni koja je sledeće godine i bila sprovedena.

Kapiten Ivo Daneu i najbolji strelac Evropskog prvenstva Radivoj Korać predvodili su plave do finala i okršaja sa SSSR-om, neprikosnovenim vladarom Evrope. U predtakmičenju smo takođe imali duel sa „zbornajom“ koji smo izgubili sa 17 koševa razlike (58:75). Do 16 minuta smo bili u prednosti (31:26), ali su Sovjeti u završnici prvog poluvremena i prvih 12 minuta drugog napravili brejk od 33:4 i time rešili pitanje pobednika na ovom meču.

Finale nije bilo tako lako izgubljeno. Sovjeti su tek u poslednjem minute, posle 29:29, stekli četiri poena prednosti (27:31). I u drugom smo bili u igri dosta dugo. Tri minuta pre kraja gubili smo samo sa pet razlike (51:56), ali to nije bilo dovoljno za zlatnu medalju.

U narednoj deceniji, zaključno sa 1969, odigrali smo ukupno šest finala (tri evropska, dva svetska i jedno olimpijsko) i osvojili isto toliko srebrnih medalja. Aleksan-

dra Nikolića je 1965. godine zamenio Ranko Žeravica, koji je na „nezvaničnom“ svetskom prvenstvu 1966. godine osvojio zlatnu medalju.

Košarka je već tih kasnih šesdesetih godina postala više od sporta u Jugoslaviji. Mogućnost da klupsko prvenstvo gledamo svake subote iz naših domova putem TV prijemnika doprinela je njenoj ogromnoj popularnosti, a samim tim i velikom broju nove dece koja su se uključivala u naš sport, što je bio i primarni cilj košarkaške organizacije.

Na Svetskom prvenstvu u Ljubljani 1970. kapiten Daneu (33 godine) predvodio je novu generaciju vrhunskih igrača ka svetskoj tituli. Konačno je osvojena zlatna medalja na velikim takmičenjima i krunisan višegodišnji kvalitetan rad Saveza, selektora, ali i celokupne košarkaške organizacije.

Završnica u Ljubljani igrala se u grupi od sedam ekipa, tako da smo kolo pre kraja, posle pobede nad Amerikom, već imali zlato u džepu (pet pobeda bez poraza). Svi kandidati za zlato već su imali po dve pobede manje (SSSR, SAD i Brazil), tako da nam poraz od SSSR u poslednjem kolu nije teško pao. Prvu zlatnu medalju za reprezentaciju osvojili su Ivo Daneu, Dragutin Čermak, Dragan Kapičić, Nikola Plećaš, Petar Skansi, Trajko Rajković, Krešimir Ćosić, Ljubodrag Simonović, Aljoša Žorga, Damir Šolman, Rato Tvrdić i Vinko Jelovac.

Posle debakla na Olimpijadi u Minhenu 1972, za koji postoji više opravdanih i neopravdanih razloga, na čelo reprezentacije došao je Mirko Novosel, do tada selektor juniorske reprezentacije, koji je u ekipu uveo svežu krv: Kićanovića, Dalipagića, Jerkova i nešto starijeg Slavnića (kasnije i Mirzu Delibašića). Već na prvom velikom takmičenju na kojem su učestvovali, uz već iskusne Tvrdića, Plećaša, Šolmana, Ćosića i Jelovca, uzeto je zlato. Bilo je to 1973. u Španiji na Evropskom prvenstvu. Članovi ove ekipe bili su i Milun Marović, Žarko Knežević, Tvigi Ivković.

Sedamdesete godine košarkaški hroničari vo-



► Gore: Skansi, Kapičić, Žorga, Šolman, Rajković, Jelovac, Ćosić, selector Žeravica - Dole: Simonović, Čermak, Tvrdić, Daneu, Plećaš



▶ 1968 Meksiko sa leva na desno - Skansi, Ćosić, Rajković, Maroević, Žorga, Šolman, Cvetković, Korać, Ražnatović, Čermak, Plečaš, Daneu

de kao zlatnu deceniju jugoslovenske košarke. Pored osvojenih svetskih zlata (1970-selektor Žeravica, 1978- selektor Nikolić) i tri Evropska prvenstva zaredom (1973-Novosel, 1975-Novosel i 1977- Nikolić), krana generacije bile su Olimpijske igre u Moskvi 1980, kada smo osvojili zlatnu medalju predvođeni sa klupe Rankom Žeravicom. Ovaj tim u sastavu Krešimir Ćosić, Andro Knego, Dragan Kićanović, Zoran Slavnić, Dražen Dalipagić, Rajko Žižić, Željko Jerkov, Mihovil Nakić, Branko Skroče, Ratko Radovanović, Duje Krstulović i Mirza Delibašić, uz opasku da na turniru zbog bojkota Olimpijskih igara nisu učestvovali Amerikanci, olimpijsko zlato osvojio je bez poraza

Do Evropskog prvenstva u Kelnu 1985. godine reprezentacija je od Svetskog prvenstva u Ljubljani, dakle 15 godina, odlazila na velika takmičenja sa nekom od kruna (titular) olimpijskog, svetskog ili evropskog formata. Zlatni momci, među koje sigurno, pored već pomenutih, spadaju i Žarko Varajić, Peter Vilfan i mnogi drugi, polako su silazili sa svetske scene i ustupali mesto mlađima.

Novi selektor Krešimir Ćosić i svetska zvezda u sponu, dvadesetogodišnji Dražen Petrović, čekali su neke nove klince koji će nastaviti zlatni reprezentativni niz. U naredne dve godine, od reprezentacije se 1986. na Svetskom prvenstvu oprostio Dražen Dalipagić, a 1987. na Evropskom prvenstvu u Grčkoj i Ratko Radovanović, ali su njihova mesta zauzeli ništa manje kvalitetni Žarko

Paspalj i najtalentovaniji „zlatni dečaci iz Bormija“, svetski juniorski prvaci, pre svih Vlade Divac, Toni Kukoč, Dino Rađa i Aleksandar Đorđević.

Za selektora je 1988. godine izabran Dušan Ivković, koji je na Olimpijadi u Seulu osvojio srebrnu medalju sa vrlo mladom i perspektivnom ekipom i najavio novu dominaciju plavih, koji su u naredne tri godine osvojili tri zlatne medalje (Svetsko 1990. i dva Evropska 1989. i 1991). Dušan Ivković je u tim postepeno uvodio Danilovića, Savića, Komazeca, Zdovca, Sretenovića, koji su uz već iskusne Čuturu, Radovića i Vrankovića igrali vrhunsku košarku. U Zagrebu smo u finalu Evropskog prvenstva 1989. „vratili dugove s kamatom“ Grcima za polufinale EP odigrano 1987. u Atini. U Argentini 1990. vraćeni su dugovi i Sovjetima za Svetsko prvenstvo 1986. u Španiji i utakmicu koju smo izgubili sa tri primljene trojke u poslednjim minutima susreta, a u Rimu 1991, čak i bez Dražena Petrovića, pa i Jureta Zdovca, u završnici prvenstva nismo imali dostojnog protivnika.

Raspad zemlje je u leto 1991. već počeo, ali treba konstatovati da su ove tri titule osvojene dominantno, sa atraktivnom igrom i spektakularnim pobedama sa velikim jedinstvom i energijom naše reprezentacije.

Raspad zemlje i embargo sprečili su ovu generaciju da tri godine nastupa na velikim takmičenjima (1992, 1993. i 1994). Ostaje veliki žal za utakmicom između belog i crnog drim-tima koja je trebalo da se odigra na Olimpijadi u Barseloni 1992. ●



▶ 1980 Moskva - Ćosić, Slavnić, Skroče, Dalipagić /zaklonjen Delibašić/, Nakić, Krstulović, Knego, Radovanović, Žižić i Jerkov (nedostaje Kićanović)

Na Svetskom prvenstvu u Ljubljani 1970. kapiten Daneu (33 godine) predvodio je novu generaciju vrhunskih igrača ka svetskoj tituli. Konačno je osvojena zlatna medalja na velikim takmičenjima i krunisan višegodišnji kvalitetan rad Saveza, selektora, ali i celokupne košarkaške organizacije



▶ Ranko Žeravica Ljubljana 1970

Seminar visokog rejtinga



Ovogodišnji seminar Trenerski dani „Borivoje Cenić“ 2018. održan je 5. maja u hali „Mega Factory“. Najstariji seminar Udruženja namenjen trenerima koji rade s mladim kategorijama, poklopio se s održavanjem polufinalnih utakmica Juniorske Roda lige.

Kako je protekao seminar, ispričao nam je Strahinja Vasiljević, generalni sekretar Udruženja košarkaških trenera Srbije.

– Svaki Trenerski dani poklope se sa završnim turnirom pionirskog, kadetskog ili juniorskog prvenstva. Nama je bio najzanimljiviji juniorski turnir, jer on donosi najviše interesovanja za sve trenere. To je najozbiljnije takmičenje u tom uzrastu. Kao i svih prethodnih godina, gađamo da završni turnir bude u sklopu Trenerskih dana, gde svi treneri posle predavanja mogu da odgledaju završne utakmice juniora – počinje priču Strahinja Vasiljević.

Poslednjih godina, popularnost ovog seminara sve više raste, a brojnost trenera pokazala je da je kvalitet reč koja najbolje opisuje ovaj seminar.

– Trenerski dani su u poslednje tri-četiri godine postali izuzetno popularni. Dolazi nam veliki broj trenera, tako da se on tu negde gotovo izjednačio sa Beogradskom košarkaškom klinikom. Na ovogodišnjim predavanjima bilo je oko 500 trenera – navodi Vasiljević.

Iako je postojala želja da se na ovogodišnjim Trenerskim danima prvi put dovede inostrani trener kao predavač, do realizacije nije došlo. I pored toga, posetioци Trenerskih dana imali su odlične predavače. Svoja iskustva s trenerima su podelili su Slobodan Klipa, selektor reprezentacije Srbije do 17 godina, i Saša Grujić, pomoćnik selektora reprezentacije Rusije.

– Predavanja su bila izvanredna, a prvi put smo imali dva predavača. Jedno predavanje je držao Slobodan Klipa, selektor reprezentacije do 17 godina, dok je drugo držao Saša Grujić, pomoćni trener ruske reprezentacije. Teme su bile podeljene na napadačku i odbrambenu. Izborom tema i samim predavanjima treneri su bili veoma zadovoljni.

Novina je bilo i ove godine, pošto su se snimci predavanja našli i na internetu. Sva predavanja sa ovih Trenerskih dana mogu se naći na Jutjubu, na zvaničnom kanalu Udruženja košarkaških trenera Srbije. ●

D. P.





